

ΛΕΥΚΩΜΑ
ΒΕΝΙΖΕΛΕΙΟΥ
ΣΑΝΑΤΟΡΙΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΚΥΡΙΑΚΟΥ Ε. ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ

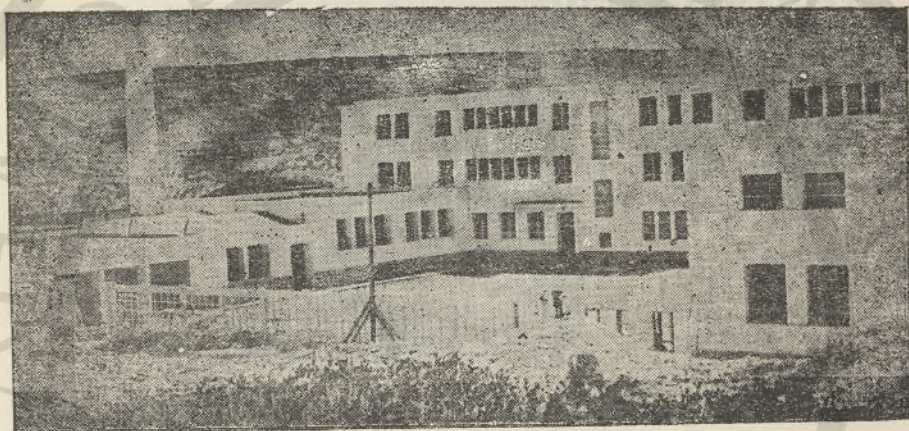
ΧΑΝΙΑ - 1954

ΔΗΜΟΣΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 — ΧΑΝΙΩΝ —
 Δ.Π. 5142
 Χρον. Αρ. 16. 4. 1958
 Βιβλίου (αριθμ. κρίσης)
 Αριθ. 614.793 / ΛΕΥ

ΛΕΥΚΩΜΑ ΒΕΝΙΖΕΛΕΙΟΥ ΣΑΝΑΤΟΡΙΟΥ

ΔΩΡΕΑ
 ΕΡΩΝΑΡΟΥ ΕΜΜΑΝ. ΤΣΟΥΔΕΡΟΥ
 1954

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
 ΚΥΡΙΑΚΟΥ Ε. ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ

ΧΑΝΙΑ
 1953

*Το βιβλίο δωρεάν από τον γιο
 κυρίως κ. κ. Μ. Τσούδερος
 Η δόξα του εθνικού αγώνα
 Η δόξα του εθνικού αγώνα
 19. 5. 54*

614.793
ΛΕΥ

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ

«ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΜΙΑΣ ΠΑΛΙΑΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ»:

Χρονικό τών Χανίων 1951.

«ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΝΟΣ»: Βιογραφικό σχεδιάσμα 1952.

«ΗΡΩΪΔΕΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ»: Λυρικές μονογραφίες 1953.

(Με πρόλογο του ποιητού Γεωρ. Σταμπολή Προέδρου Συνδέσμου Έλλήνων Λογοτεχνών).

Ο ΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΨΗΛΟΡΙΤΗ

Ο ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΩΝ ΠΕΝΤΕ ΘΑΛΑΣΣΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΥΟ ΗΠΕΙΡΩΝ

Τὸ Βιβλίο αὐτὸ ἀφιερώνεται στὰ ξενητεμένα παι-
διὰ τῆς Μεγαλονήσου, στοὺς Κρητικοὺς τῆς Ἀμερικῆς,
ποὺ μὲ τὸν ὀβολὸν τῶν ἑκαμῶν πραγματικότητῃ τὴν πρό-
σπάθεια τῆς μεγάλης καὶ λαμπρᾶς Ὀργανώσεως τῶν,
τῆς «Παγκρητικῆς Ἐνώσεως τῆς Ἀμερικῆς» διὰ τὴν ἴδρυ-
σιν τοῦ Βενιζελείου Νοσοκομείου Σιθητικῶν Νοσημάτων,
ποὺ ἐγκαινιάσθη ἐπὶ Προεδρίας τοῦ κ. Κωνσταντίνου
Φινοκάλου τὴν 25ην Αὐγούστου 1953.

Ἡ ΑΜ ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων Παῦλος ὁ Α΄ ὅστις ηὐδώκησε νὰ ἀπονεύμῃ εἰς τὸν Ὑπατοῦν Πρόεδρο τῆς Παγκρητικῆς Ἐνώσεως κ. Κ. Φινόκαλον, καὶ τοὺς συνεργάτας του, τὸν Χρυσοῦν Σταυρὸν τοῦ Βασιλικοῦ Τάγματος τοῦ Φοίνικος.

ΠΑΥΛΟΣ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἀπονέμομεν τῷ Κυρίῳ Κωνσταντίνῳ Φινοκάλῳ
Προέδρῳ τῆς Παγκρητικῆς Ἐνώσεως
τὸν Χρυσοῦν Σταυρὸν
τοῦ Ἡμετέρου Τάγματος τοῦ Φοίνικος, καὶ παρέχο-
μεν αὐτῷ εἰς πίστωσιν τὸ δῖπλωμα τοῦτο, ὑπογεγραμ-
μένον ὑφ' Ἡμῶν καὶ προσυπογεγραμμένον παρὰ τοῦ
Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ.
Ἐν Ἀθήναις τῇ δεκάτῃ τρίτῃ τοῦ μηνὸς Αὐγού-
στου τοῦ χιλιοστοῦ ἑνεακοσιοστοῦ πεντηκαστοῦ τρί-
του σωτηρίου ἔτους. Παῦλος Β.

Στεφανόπουλος.

ΜΕΓΑΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥ ΑΠΟΔΗΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΙΝΟΚΑΛΟΣ

«... Ποτέ σ' ἀθρώπους ταπεινούς χάρες δὲ κατοικοῦσι
Πάντα σ' τσοὶ μεγαλύτερους γυρεύουσι νὰ μποῦσι...»

«ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ»

Τὸ νὰ γράψῃς μιὰ βιογραφία εἶναι πάντα τὸ δυσκολώτερο πρᾶγμα. Ὁ βιογράφος εἶναι ὁ βαθὺς ἀναλυτὴς τῆς ψυχῆς, τῶν πρά-

Ο κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΙΝΟΚΑΛΟΣ

Ἵψατος Πρόεδρος τῆς Πγκρητικῆς Ἐνώσεως Ἀμερικῆς καὶ ἐμφυχατὴς τοῦ μεγάλου ἔργου τῆς δημιουργίας τῶν δύο μεγάλων φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων.

Διὰ τὰς μεγάλας αὐτὰς ἐθνικὰς πράξεις του ὁ κ. Φινόκαλος ἐπαρσημοφερῆθη ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων Πύλου Α' μετὸν χρυσοῦν σταυρὸν τοῦ Τάγματος τοῦ Φείνιτος.

Ξεων καὶ τῶν ἐπιδιώξεων. Ὁ βιογράφος ἐξετάζει τὴν ψυχὴ τοῦ «ἐκπορεύεται» ἀπὸ τὸ πνεῦμα καὶ ἐρευνᾷ τὸ ἔργο. Κι' ὅταν ἔχεις

νά έξετάσης και νά βιογραφήσης ένα μέτριο έργο και μιάν άσήμαντον προσωπικότητα τό πράγμα είναι πολύ εύκολο. Τό έργο όμως τοῦ βιογράφου είναι βαρύν και καταπληκτικό όταν είναι υποχρεωμένος νά παρουσιάση τή ζωή και τή δράση ενός άνδρος ώς τοῦ Κωνστ. Φινόκαλου, Υπάτου Προέδρου τής μεγάλης Παγκρητικής 'Ομοσπονδίας τής 'Αμερικής.

'Ο Κωνσταντίνος Φινόκαλος γεννήθηκε στη Νεάπολι τής Κρήτης. Οί ρίζες τής Οικογενείας Φινοκάλου κρατοῦν στη μεγάλη και περιλάμπρη γενιά τών Βυζαντινών Πριγκήπων Καλεργών.

Τό 1182 ὁ Αὐτοκράτορας τοῦ Βυζαντίου 'Αλέξιος ὁ Β' έστειλε στην Κρήτη δώδεκα 'Αρχοντικές οικογένειες ἀπ' τήν Κωνσταντινούπολι, πού τοὺς μοίρασε τήν Κρήτη σέ Ισάριθμα φέουδα. Μιά ἀπό τίς οικογένειες αὐτές ἦταν ὁ ένδοξος οἶκος τών Φωκάδων πού ἀργότερα μετωνομάσθη Καλέργη. 'Εξ οὗ, ὁ Κωνσταντίνος Καλέργης, ἀπευθείας ἀπόγονος τών Φωκάδων, μέ τοὺς υἱοὺς του έλαβε φέουδο τό Μεραμπέλλο.

'Από τήν ένδοξη και αὐτοκρατορική αὐτή οικογένεια τών Καλεργών, μέ τό πέρασμα τών αἰώνων, δημιουργήθηκαν διάφορες οικογένειες μέ ἄλλα ὀνόματα. Μεταξύ αὐτῶν ἀναφέρεται και ἡ ξακουστή οικογένεια τών Φινοκαλιώτιδων ἀπ' ὅπου και τό χωρίο Φινοκαλιᾶ.

'Ο νεώτερος βλαστὸς τής Οικογενείας Φινοκαλιώτη Κωνσταντίνος, ένωρίς, τό 1907, έφυγε γιά τήν 'Αμερική γιά νά γίνη έντός έλαχίστου χρόνου μιᾶ έξέχουσα οικονομική και πολιτική προσωπικότης μέσα στις χιλιάδες τών 'Ελλήνων ὁμογενῶν.

'Ο Κ. Φινόκαλος ἄρχισε τήν καταπληκτική σταδιοδρομία του εἰς τό BROCKTON, ὅπου μέσα σέ ένα έτος, τό 1909, έκαμε τήν πρώτη του έπιχείρησι μέ μιᾶ αἶθουσα σφαιριστηρίου πού τήν διετήρησε μέχρι τό 1933 παρά τό ὅτι έν τῷ μεταξύ έπεδίδeto σέ πολλές ἄλλες έπιχειρήσεις πού μέ τό έμπορικό του πνεῦμα δημιουργοῦσε συνεχῶς. 'Από τό 1919 μέχρι τό 1922 εἶχε έργοστάσιο κοπτικής ὑποδημάτων.

'Από τοῦ 1924 μέχρι τοῦ 1927 διετήρησεν έπιχειρήσεις δύο ξενοδοχείων ὕπνου και φαγητοῦ εἰς τό BROCKTON τό ένα και τό ἄλλο εἰς τό ONSET BEACH τής Μασσαχουσέτης. 'Από τοῦ 1928 έπεδόθη εἰς μεγάλας κτηματομεσιτικές εργασίας τās ὁποίας και συνεχίζει έκτοτε ἄνευ διακοπῆς. Σήμερον εἶναι ιδιοκτήτης ἕξ μεγάλων κτιρίων εἰς τό BROCKTON σημαντικῆς αξίας. Τό έν τῶν κτιρίων αὐτῶν κείται εἰς τό κέντρον τής πόλεως και εἰς τοὺς έννέα ὀρόφους του στεγάζονται τὰ γραφεῖα ἑπτὰ μεγάλων 'Εταιρειῶν. Εἰς τήν έπιχείρησιν τοῦ τελευταίου αὐτοῦ κτιρίου, μετέχει συνεταιρικῶς ὁ κ. Σπύρος Πατσαβός.

'Ο κ. Κ. Φινόκαλος ἀπό τό 1908 εἶναι έγκατεστημένος μονίμως εἰς τό BROCKTON τής Μασσαχουσέτης.

Στό μεγάλο αὐτό διάστημα τῶν 45 χρόνων πού παραμένει στην πόλη αὐτή ὁ κ. Φινόκαλος δέν έπαψε οὔτε στιγμή νά μὴν ενδιαφέρεται γιά τὰ ζητήματα τοῦ 'Ελληνικοῦ στοιχείου.

Ἡ πατριωτικὴ δράσις τοῦ κ. Κ. Φινοκάλου εἶναι ἀρκετὰ μεγάλη. Κατὰ τὸ 1912 ἐπρωτοστάτησε εἰς τὴν ἴδρυσιν Ἑλληνικῆς κοινότητος εἰς BROCKTON. Τὸ 1933 ὑπῆρξεν ὁ κυριώτερος ἐμπνευστὴς καὶ συντελεστὴς τοῦ μεγάλου ἔργου τῆς ἀνεγέρσεως Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας εἰς BROCKTON.

Ἡ ἐκτίμησις τῆς ἑλληνικῆς μὰ καὶ τῆς ξένης κοινωνίας πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ κ. Φινοκάλου διαρκῶς ἀυξάνεται. Ἐπὶ πέντε περιόδους διετέλεσε Πρόεδρος τῆς Κοινότητος εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς ὁποίας πάντοτε μετεῖχεν ὡς μέλος. Μαζὺ μὲ ἄλλους ὁμογενεῖς εἶναι ἰδρυτὴς τοῦ Τμήματος τῆς Ἀχέπανς εἰς τὴν πόλιν τοῦ BROCKTON

Ὁ Μεγάλος φίλος τῆς Ἑλλάδος
Ντιούαϊτ Ἀϊζενχάουερ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΓΚΑΘΙΔΡΥΣΕΩΣ

Παρακαλεῖ τὸν Ἐντιμότατον Κωνσταντῖνον Γ. Φινοκάλον ὅπως διὰ τῆς παρουσίας του τιμήσῃ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ Προέδρου τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν
ΝΤΙΟΥΑΪΤ ΝΤΕΪΒΙΝ ΑΪΖΕΝΧΑΟΥΕΡ
καὶ τοῦ Ἀντιπροέδρου τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν
τῆς Ἀμερικῆς

ΡΙΤΣΑΡΝΤ ΜΙΑΧΟΥΣ ΝΙΞΟΝ

τὴν Τρίτην 20ὴν Ἰανουαρίου 1953 εἰς τὴν πόλιν τῆς
Θάσσιγτων.

Διετέλεσε Πρόεδρος τρεῖς κατὰ σειράν περιόδους καὶ ἐξελέγη Ταμίας καὶ Ἀντιπρόεδρος τῆς 8ης Ἀχεπικῆς Περιφέρειας. Στὴν ὀργάνωσιν αὐτὴ ἔδωσε πολὺ ἀπὸ τὴν μεγάλη ψυχὴ του τὴν γεμάτη ἀγάπην πατριωτισμὸ καὶ δραστηριότητα καὶ ἀπέσπασε συγχαρητήρια καὶ

ἐπαίνους ἀπὸ μεγάλες προσωπικότητες.

Ὁ κ. Φινόκαλος εἶναι ἀπὸ τοὺς φλογεροὺς πρωτεργάτας τῆς ἰδρύσεως τῆς Μεγάλης Παγκρητικῆς Ἐνώσεως τῆς Ἀμερικῆς καὶ διετέλεσε ἐπὶ τέσσερας περιόδους Πρόεδρος τοῦ ἐν Βοστώνῃ Τμήματος τῆς μεγάλης αὐτῆς Ὄργανώσεως. Ἀκόμη ἐπὶ τέσσαρα ὀλόκληρα χρόνια προσέφερε τὶς μεγάλες ὑπηρεσίες του ὡς Ἀντιπρόεδρος τῆς Παγκρ. Ὁμοσπονδίας. Ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως ἐξ ἄλλου, τοῦ Γκρήκ Γουὼρ Ρηλίφ, (Ἑλληνικὴ Πολεμικὴ Περίθαλψις) ὑπῆρξεν ὁ Ταμίας τῆς τοπικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ εἰργάσθη μὲ ἐνθουσιασμὸν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἀναληφθέντος ὑπὸ τῆς Ὄργανώσεως ταύτης ἔργου.

Καὶ ἡ δρᾶσις τοῦ Μεγάλου Τέκνου τῆς Νεαπόλεως δὲν περιορίζεται στὴ μεγάλη ὑπερατλαντικὴ ἡπειρο. Γρήγορα ἀνοίγει τῆς μακρῆς γερακίσιες φτεροῦγες του γιὰ ἓνα μεγάλο ἀγῶνα ποῦ ἔχει σκοπὸ νὰ βοηθήσῃ τὴν πονεμένη μάννα, τὴ λεβεντογέννα Κρήτη, τὸ νησί μὲ τὸν γαλάζιο οὐρανὸ ποῦ γέννησε τὸ Δία καὶ τὸ Βενιζέλο.

Ἀρχίζει νὰ ἐτοιμάζῃ στὶς ψυχῆς τῶν ὁμογενῶν τὴν ἰδέα τῆς βοήθειας καὶ βοηθᾷ ν' ἀνάψῃ ἡ φλόγα ποῦ θὰ γίνῃ τρανὴ φωτιά καὶ ποῦ ξεπήδησε μέσα ἀπ' αὐτὴ ἡ μεγάλη δημιουργία τοῦ «Βενιζελείου Σανατορίου».

Ἡ Νεάπολη, ἡ γῆ ποῦ τὸν γέννησε καὶ τοῦδωσε τὸ πρῶτο φῶς καυχᾶται νὰ τὸν λογαριάζῃ ἀπὸ τοὺς πρῶτους εὐεργέτες καὶ προστάτες τῆς. Τὸνομά του καὶ τῆς εὐγενικῆς συζύγου του κ. Καλλιόπης Φινοκάλου εἶναι γραμμένο μὲ χρυσαῖα γράμματα στὴ Μεγάλῃ Παναγίᾳ, τὴ Μητρόπολιν τῆς Νεαπόλεως, γιὰ αἰῶνια θύμιση τῶν εὐεργεσιῶν του. Ὁ Δῆμος Νεαπόλεως χάρις στὸν Κωνσταντῖνο Φινόκαλο ἀπέκτησε λαμπρὴ Φιλαρμονικὴ ποῦ ἐστοίχησε πολλὰς χιλιάδες δολλάρια

Ὁ κ. Φινόκαλος, Ὑπατος Πρόεδρος τῆς Παγκρητικῆς, εἶναι ἀπὸ τοὺς πρῶτους μεγάλους εὐεργέτες τοῦ Βενιζελείου Σανατορίου. Πρὸς αἰῶνια εὐγνωμοσύνη ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ Ἰδρύματος τοῦ ἀφιέρωσε ἓνα μεγάλο θάλαμο. «Θάλαμος Φινοκάλου». Πόσες φορές δὲν θὰ ἐπικαλεσθοῦν οἱ δύστυχοι ἄρρωστοι τῶνομα τοῦ μεγάλου εὐεργέτου τῶν καὶ πόσες φορές δὲν θὰ τὸ εὐλογήσουν.

Καὶ τὸ ἅγιο χέρι του δὲν σταματᾷ. Σκορπᾷ ἀσταμάτητα τὸ καλὸ.

Ὁ Ραδ. Σταθμὸς Χανίων χάρις σ' αὐτὸν ἀπέκτησε ἓνα περίφημο ἡχογραφικὸ μηχανήμα, ποῦ θὰ μπορούμε μ' αὐτὸ νὰ ἡχογραφοῦμε τοὺς μεγάλους μας λαογραφικοὺς θησαυροὺς. Καὶ δὲν θὰ πρέπει νὰ σταματήσω ποτὲ ἂν ἀρχίσω νὰ ἐξιστορῶ τὴ δρᾶσιν καὶ τὸ ἔργο τοῦ Ὑπάτου Προέδρου τῆς Παγκρητικῆς Ἐνώσεως. Ἐνα ἔργο μεγάλο καὶ ἀποδοτικὸ. Τὸ Βενιζέλειο Σανατόριο ποῦ ἐγκαινιάσθη ἐπὶ τῆς Προεδρίας του τὸν Αὐγούστο τοῦ 1953 στὸ Ἡράκλειο, ἀποτελεῖ ἓνα σταθμὸ στὴν ἐκπολιτιστικὴ ἱστορία τῆς Μεγαλονήσου.

Ἔσπου νὰ στέκει καὶ μιὰ πέτρα ἀπὸ τὸ μεγαλοπρεπὲς αὐτὸ ἔργο τῆς ἀγάπης καὶ τῆς λατρείας τὸ ὄνομα τοῦ Κωνσταντῖνου Φι-

νοκάλου θά εἶναι γραμμένο με φωτεινά γράμματα στή χρυσή στήλη τοῦ Σανατορίου, γιά νά δείχνει στίς ἐπερχόμενες γεννεές τί κάνει ὁ ἔνθεος ζήλος καί ἡ μεγάλη πατριωτική ἀγάπη. Καί ἡ ἐπιβράβευσις τῶν ἀγῶνων καί τῶν θυσιῶν ἦρθε. Ἡ Α.Ε. ὁ Γ.Δ. Κρήτης κ. Ἰωάν. Κωνιωτάκης σέ μεγαλοπρεπές δελτίο πού παρετέθη στό Ἡράκλειο στίς 22. 8. 53 ἀπένειμεν ἐκ μέρους τοῦ Βασιλέως εἰς τόν Ὑπατο Πρόεδρο κ. Κων. Φινόκαλο τόν χρυσοῦν Σταυρόν τοῦ Τάγματος τοῦ Φοίνικος.

Ὁ χρυσός Σταυρός τοῦ Τάγματος τοῦ Φοίνικος, ἔτσι πήρε μιὰ θέση πάνω ἀπό μιὰ χρυσή καρδιά πού οἱ παλμοί της ξεχύνουν τήν ἀγάπη καί τήν καλωσύνη. Ἡ φήμη τοῦ κ. Φινοκάλου εἰς Κρήτην εἶναι ἀρκετά μεγάλη, ἀλλά καί ἡ ἐκτίμησις πού τοῦ δέχνη καί ὁ λαός τῆς Ἀμερικῆς δέν εἶναι μικρός. Ἐνας ἀπό τοὺς σπουδαίους παράγοντας τοῦ Ρεπουμπλικανικοῦ κόμματος ὁ κ. Φινόκαλος ἔχει ἐκτεθῆ δύο φορές ὑποψήφιος διὰ πολιτικὰ ἀξιώματα λαβῶν σημαντικό ἀριθμὸ ψήφων.

Ἐνας γενναῖος πατέρας δέν μπορεῖ παρά ν' ἀναθρέψῃ καί γενναῖα καί ὑπερήφανα τέκνα. Ὁ κ. Φινόκαλος σάν στοργικὸς πατέρας φρόντισε τὰ τρία παιδιά του νά ἀνατραφοῦν σύμφωνα με τὰ

Σὲ ψηλὸ βουνὸ σὲ ριζιμὸ χαράκι..

Βουνὰ στὸ Μεραμπέλλο

Ἑλληνικὰ ἦθη καί ἔθιμα. Ἐτσι ὁ Ναπολέων, ὁ Βίκτωρ καί ἡ μοναχοκόρη τοῦ κ. Φινοκάλου Εὐτέρπη, με Πανεπιστημιακὴ μόρφωση καί τελεία γνώσι τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, εἶναι διπλωματοῦχοι Πανεπιστημίου καί διδάσκει εἰς τὸ Public School τοῦ Brackton, οἱ γιοὶ τοῦ κ. Φινόκαλου σάν γνήσιοι Κρητικοὶ ἀνδραγάθησαν στὰ πεδία τῶν μαχῶν. Ὁ ἡρωϊκὸς Ναπολέων Φινόκαλος τραυματισθεὶς εἰς τὸ μέτωπο τῆς Γαλλίας, ἔδωσε ἀπὸ τὸ ἀθάνατο Κρητικὸ αἷμα του ἀρκετό, γιά τήν πανανθρώπινη λευτεριά. Ἀλλά καί ὁ Βίκτωρ Φινόκαλος δέν ὑστέρησε σὲ ἀγῶνες καί θυσίες ὑπηρετῶν ἐπὶ τέσσερα χρό-

για στο πεζικό, μετασχών εις τὰς ἀποβάσεις τῶν Ἀμερικανικῶν στρατευμάτων εις τὴν Ἀφρική.

Μὲ λίγες ἀδρὲς πινελιὲς σὰς σκιαγράφισα τὴ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο ἑνὸς ἀνθρώπου ποῦ διεδραμάτισε καὶ ποῦ παίζει ἕνα σπουδαιότατο ρόλο μέσα στὸν ἀπόδημο Ἑλληνισμό τῆς Ἀμερικῆς. Λίγες γραμμὲς γραμμένες μ' ἀγάπη γιὰ τὸ Μεγάλο Εὐεργέτη τῆς Κρήτης τὸν Κωστ. Φινόκαλο, Νοῦς, εὐρύς καὶ ἐφευρετικός, ψυχὴ μαλαματένια διακίανουν τὸ περίφημο δίστιχο.

.. Ποτὲ σ' ἀνθρώπους ταπεινοὺς χάρες δὲ κατοικοῦσι
Πάντα σ' τοῖς μεγαλύτεροις γυρεύουσι νὰμποῦσι. . . .

«Υπὸ τὴν σκέπην τοῦ γαλανοῦ Ἑλληνικοῦ εὐρυνοῦ λευαμένει ἀπὸ τὸ ζωογόνον ἥλιον, δροσιζόμενοι ἀπὸ τὴν θαλασσινὴ αὔρα, ἀτενίζοντες τὴ δυντελωτὴς ἀκτὴς τῆς Πατριδοῦς».

Εἰς τὸ κατὰστρομα τοῦ «Ν. Ἑλλάς» μὲ τὸν Κυβερνήτη τοῦ ὑπερωκεανείου, ὁ κ. Κ. Φινόκαλος ὁ κ. καὶ ἡ Κα Τζῶν Μαργκουδάκη αἱ ἐρίτιμοι κυρίαὶ Μαρία Λιονουδάκη, Εὐριδίκη Γρηγοράκη καὶ οἱ κ. κ. Ἡλίας Καλλιγιάννης, Μᾶρκος Μαμαλάκης, Α. Δουκάκης ὕπατος Πρόεδρος τῆς Παγκρητικῆς Νεολαίας τῶν Η.Π.Α., Χαρ. Ἐρηνάκης, Κ. Χαλάκης, Στεφ. Μαυροειδὴς καὶ Στ. Μαρτιάκης.

ΣΤΟΝ ΠΕΙΡΑΙΑ

Χιλιάδες κόσμου στὴν παραλία τοῦ Πειραιᾶ. Ἀπὸ τίς πέντε τὸ ἀπόγευμα ἄρχισε ὁ κόσμος νὰ συρρέη, συγγενεῖς, φίλοι καὶ τὸ ἀνώνυμο πλῆθος ποῦ ἤρθε ἀνυστερόβουλα, πηγαῖα, νὰ εὐχηθῇ τὸ «καλῶς ὠρίσατε» στοὺς ἀφικνουμένους συμπατριώτας ποῦ ἤρθαν στὶς 25 Ἰουλίου 1953 γιὰ νὰ ἐγκαινιάσουν τὸ «Βενιζέλειο Σανατόριο».

Ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Παγκρητίου Ἑνώσεως ἀποτελουμένη ἀπὸ τὸν Πρόεδρό της κ. Ἀναστ. Χομπίτη, τὸν Γεν. Γραμματέα κ. Ρ. Κτιστάκη, τοὺς Συμβούλους κ. κ. Φ. Ἀγγελάκη, Π. Βαρδουλάκη, Α. Νάθαινα, Ἐμμ. Καντεράκη, Γ. Χαλεπάκη, στρατηγὸν κ. Ν. Παπαδάκη, Α. Ζωγράφον, Γ. Γαλανάκη καὶ τοὺς κ. κ. Μιχ. Γουναλάκη, Ἐμμ. Ντεντιδάκη, Ἐλπίδ. Ζανουδάκη, Εὐάγγ. Φουντουλάκη, Ἀχιλ. Περδικάρη, Ἐμμ. Πενθερουδάκη κλπ., στὸ Γραφεῖο τοῦ Λιμενάρχου τῆς Ἀστυνομίας Λιμένος ἐπερίμενε τὴν ἐμφάνισι τοῦ ὑπερωκεανείου διὰ νὰ ἀνέλθῃ ἐπ' αὐτοῦ. Ἐν τῷ μεταξὺ ἀφικνεῖται ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Ἐμμ. Τσουδερός μετὰ τοῦ υἱοῦ του κ. Ἰωάν. Τσουδεροῦ καὶ κατὰ τίς 7, ἀτμάκατος τοῦ Λιμεναρχείου διαπεραιώνει τὴν Ἐπιτροπὴν εἰς τὸ εἰσπλέον εἰς τὸ λιμένα τοῦ Πειραιῶς «Νέα Ἑλλάς», μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν κ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Ἐμμ. Τσουδερός ὑποδεχόμενος ἐκ μέρους τοῦ Ἑλληνισμοῦ τοῦ ἀποδήμιου ἀδελφοῦ μας ἐπὶ τοῦ ὑπερωκεανείου «Νέα Ἑλλάς». Διακρίνονται ὁ κ. Φινόκαλος, Πρόεδρος τῆς Παγκρητικῆς Ἑνώσεως καὶ τὰ μέλη τοῦ Διοικητ. Συμβουλίου της. Ἐπίσης δὲ ὁ Γενικὸς Διοικητὴς Κρήτης κ. Ι. Κωνιάτης, ἀντιπρόσωπος τῆς Βουλῆς, ὁ βουλευτὴς κ. Γ. Τζατζάνης, ὁ Δήμαρχος κ. Νικολόπουλος, ὁ Δήμαρχος Χανίων κ. Νικολ. Σκευλᾶς κλπ. ἐπίσημοι.

Τσουδερόν, τοὺς Δημάρχους Χανίων κ. Σκουλᾶν, Ἀγ. Νικολάου κ. Δ. Πιταροκοίλην, τὸν ἐκπρόσωπον τοῦ Δήμου Ἡρακλείου κ. Εὐάγγ. Χριστοφάκην καὶ τὸν ἐκπρόσωπον τοῦ Δήμου Ρεθύμνης κ. Φουντουλάκην.

Οἱ ἐπισκέπται γίνονται δεκτοὶ μὲ ἐνθουσιασμόν ἀπὸ τοὺς ἐπιβάτας τοῦ ὑπερωκεανείου καὶ ὀδηγοῦνται ἀπὸ τὸν ὙπατονΠρόεδρον τῆς Παγκρητίου κ. Φινόκαλον, τὸν ὑπαρχηγὸν τῆς ἐκδρομῆς καὶ πε-

ρουσινόν Πρόεδρον τῆς Παγκρητικῆς κ. Μαμαλάκην καί τόν Ὑπατον Πρόεδρον τῆς Παναρκαδικῆς κ. Πεπόνην εἰς τὸ σαλόνι τοῦ «Ν. Ἑλλάς» ὅπου προσφέρονται ἀναψυκτικά.

Πρῶτος ἐχαιρέτησεν ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως τοὺς ἀφιχθέντας Κρήτας καί Ἀρκάδας ὁ κ. Ἐμμ. Τσουδερός, εὐχηθεῖς εἰς αὐτοὺς

Ὁ Γενικός Διοικητὴς Κρήτης ἐξοχώτατος κ. Ἰωάν. Κωνιωτάκης Πρόεδρος τῆς Μεγάλῃς Ἐπιτροπῆς Ὑποδοχῆς τῶν ἀποδήμων ἀδελφῶν τῆς Παγκρητικῆς Ἐνώσεως Ἀμερικῆς.

τὸ «καλῶς ὤρισαν» εἰς τὸ πατριον ἔδαφος. Ἐν συνεχείᾳ οἱ βουλευταὶ κ. κ. Τριανταφυλλᾶκος καὶ - Γ. Τζατζάνης, ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς. Ὁ Δήμαρχος Πειραιῶς κ. Γεωρ. Ἀνδριανόπουλος. Ὁ Δήμαρχος Ἀθηναίων κ. Νικολόπουλος, καὶ τέλος ὁ Γενικός Διοικητὴς Κρήτης κ. Ἰωάνν. Κωνιωτάκης ἐκ μέρους τοῦ Κρητικοῦ Λαοῦ, δι'

έμπνευσμένου λόγου προσεφώνησεν ὡς ἑξῆς τοὺς ἀφίχθέντας ὁμογενεῖς :

Ἡ Κρήτη ἐκπροσωπούμενη δι' ἐμοῦ τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ της, τῆς Ἐκκλησίας της, διὰ τῶν Δημάρχων τῶν πόλεών της, σὰν στοργικὴ μητέρα καὶ μὲ ἀνυμοπομονησίαν καὶ λαχάρασαν ἀνοίγει διὰ πλάτα τὴν ἀγκάλην της, διὰ νὰ σφιξῆι εἰς αὐτὴν μὲ ὄλην τὴν θέρμη, ἀγάπην καὶ ὑπερηφάνειαν ἐσᾶς τὰ ξενητεμένα παιδιὰ της. Τὰ ἐκλεκτὰ μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐκλεκτῶν ποῦ τόσον ἐπαξίως ἀντιπροσωπεύετε, τὸ ὄνομα, τὰς παραδόσεις, τὴν ἐργατικότητα, τὴν ἐντιμότητα, τὴν φιλοπατρίαν καὶ ὅλας τὰς προαιωνίους ἀρετὰς ποῦ χαρακτηρίζουν τὴν Φυλὴν μας, εἰς τὴν λίαν φιλόξενον, ἔνδοξον καὶ παμμέγιστην χώραν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ἣτις τόσον φιλοστόργως σᾶς φιλοξενεῖ.

Ἐπιθυμοῦμεν ὅλοι καὶ κατὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην εὐκαιρίαν, νὰ διαδηλώσωμεν πρὸς πάντας καὶ ἰδιαίτερος εἰς ὑμᾶς, τὸν ἄπειρον θαυμασμὸν καὶ τὴν ἀμέτρητον εὐγνωμοσύνην ἣν ἐκ βάθους καρδίας αἰσθάνεται ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς πρὸς τὸ μέγα Ἔθνος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς τοῦ ὁποίου ἔχετε τὴν τιμὴν καὶ τὴν εὐτυχίαν νὰ εἰσθε φιλοξενούμενοι ἢ ὑπήκοοι. Τὰ αἰσθήματα ταῦτα ὑπάρχοντα ἀπὸ πολλοῦ ἐσφυρηλατήθησαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη διὰ δεσμῶν στερεωτάτων καὶ ἀκαταλύτων. Δὲν θὰ λησμονήσῃ ποτὲ ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ὅτι ὅταν ἐπὶ πενταετίαν, ἤτοι ἀπὸ τὸ 1940—45 καὶ μεταγενεστέρως ἀκόμη, ἠγωνίζετο σκληρώτατον καὶ πολλάκις ἀπελπιν ἀγῶνα κατὰ κολοσσιαίων ἐχθρικών δυνάμεων, ὅτι, ὅταν κατόπιν τῶν σκληρῶν καὶ μακροχρονίων τούτων ἀγῶνων ἡ μικρὰ μας Πατρίς καθημαγμένη κατέκειτο εἰς ἐρείπια δὲν θὰ λησμονήσῃ, λέγω, ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ὅτι τότε ἠσθάνθη τὴν συμπονετικὴν ἐκ θαυμασμοῦ, τὴν πρόθυμον καὶ γενναιόδωρον συμπαράστασιν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς. Ὁ Ἀμερικανικὸς Λαὸς πλουσίως διέθεσε τὰ ὑλικά του ἀγαθὰ, εἶδη καὶ χρῆμα, πολὺ χρῆμα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐπιβλήθη ἡ βαθμιαία ἀνόρθωσις τῶν καταστροφῶν μας. Διὰ τὴν προσφορὰν ταύτην εὐγνωμονοῦμεν, καὶ τὴν ἐδέχθημεν μὲ σεμνὴν ὑπερηφάνειαν, διότι ἔναντι αὐτῆς προσεφέραμεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὸν κοινὸν ἀγῶνα ὅ,τι εἶχομεν, τὸ αἷμα μας. Ἡ Ἑλληνικὴ Φυλὴ ἀδίστακτα καὶ ὁμόθυμα ἀνοίξε τοὺς κρουνοὺς τῶν φλεβῶν της καὶ σπατάλως διὰ τοῦ αἵματος της ἐπότισε τὸ δένδρον τῆς Παγκοσμίου Ἐλευθερίας διὰ τὴν διαφύλαξιν καὶ συντήρησιν τοῦ ὁποίου ἐγένοντο οἱ τελευταῖοι ἀγῶνες τῆς πολιτισμένης ἀνθρωπότητος.

Τῶν αἰσθημάτων τούτων τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ παρακαλοῦμεν νὰ γίνητε οἱ ἐπίσημοι ἐρμηνεῖς πρὸς τὸν Ἀμερικανικὸν Λαόν, ὅταν ἐν καιρῷ ἐπιστρέψητε εἰς τὴν μεγάλην δευτέρα Πατρίδα σας.

Εἰς τὴν μητρικὴν αἰτὴν χώραν τὴν ὁποίαν ἐπισκέπτεσθε, δὲν θὰ συναντήσετε τὰ ἀγαθὰ τελειοποιημένου ὑλικοῦ πολιτισμοῦ. Θὰ συναντήσετε ὅμως ἀτελευτήτους πράξεις ἠρωτισμοῦ καὶ ἀγῶνας ἰσαξίους πρὸς τοὺς λαμπροτέρους ἀγῶνας τῆς πανενδόξου Ἑλληνικῆς ἱστορίας. Τὸ μονολεκτικόν, ἀλλὰ ἀπείρου ψυχικοῦ μεγαλείου ΟΧΙ τὸ ὁποῖον ὁμόθυμα καὶ ἀδίστακτα ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ ἐπέταξε κατὰμουτρα κατὰ δύο κολοσσιαίων ὑλικῶν δυνάμεων δύο Αὐτοκρατοριῶν, δὲν ἔχει ἴσως τὸ ἰσάξιόν του εἰς τὴν ἱστορίαν τὴν Παγκόσμιον. Εἰς τὴν ἰδιαίτεράν μας Πατρίδα τὴν Κρήτην ἐγένετο ἕνας

ἀγών τὸν ὁποῖον ὁ παγκόσμιος θαυμασμός, μὴ εὐρίσκων λέξεις καταλλήλου χαρακτηρισμοῦ ἀπεκάλεσεν ἀπλῶς «Ἡ Μάχη τῆς Κρήτης». Ἡ μάχη αὕτη τοσοῦτον ἐνέπνευσε σεβασμὸν καὶ ἐνθουσιασμὸν ἔτι, εἰς ἀναμφισβητήτως ἡρωϊκώτατον λαὸν τὸν Ἰαπωνικὸν ὥστε παρὰ τὸ ὅτι οὗτος ἦτο ἐμπολέμως ἐχθρὸς μας ἐπρότεινεν ἵνα καθιερωθῇ εἰδικὸν Παγκόσμιον πολεμικὸν μεταλλίον μὲ τὸ ὄνομα «Μετάλλιον Ἱπποτῶν τῆς Κρήτης» καὶ δι' αὐτοῦ νὰ τιμᾶται παγκοσμίως ὁ ὑψιστος ἡρωϊσμός καὶ ἡ ὑψίστη αὐτοθυσία. Ἐτερος ἡγέτης μεγίστου Κράτους κρίνων τοὺς ἡρωϊκοὺς ἀγῶνας τοῦ Ἔθνους μας, εἶπεν ὅτι εἰς τὸ ἔξῃς δὲν πρέπει νὰ λέγωμεν ὅτι «οἱ Ἕλληνες πολεμοῦν ὡς ἦρωες ἀλλὰ ὅτι οἱ ἦρωες πολεμοῦν ὡς Ἕλληνες».

Ταῦτα ἀποτελοῦντα Παγκόσμιον ἀναγνώρισιν δὲν εἶναι μεγαλοχρῆμα ἢ κομπασμὸς τῆς γενεᾶς ποῦ τὰ διέπραξε, διότι καὶ αὕτη δὲν ἔκαμε τίποτε ἄλλο παρὰ τὸ καθῆκον τῆς ὡς αἱ προηγούμεναι γενεαὶ μας ὑπὸ παρομοίας περιστάσεις ἔκαμαν.

Τοῦτο μόνον δυνάμεθα νὰ σᾶς προσφέρωμεν ὅτι δύνασθε ἀφοβα καὶ ἀδίστακτα παντοῦ καὶ πάντοτε καὶ ἐναντι οἰουδήποτε νὰ λέγετε μετὰ σεμνῆς ὑπερηφανείας «Εἶμαι Ἕλλην», διότι τοῦτο ἀποτελεῖ τίτλον τιμῆς διὰ πάντας ὅσους ἐκτιμοῦν τὰ ἀγαθὰ τοῦ ψυχικοῦ πολιτισμοῦ, τὸ ἀγαθὸν τῆς ἀνθρωπίνης Ἐλευθερίας.

Εἰς τὴν Πατρίδα μας ὅμως τὴν ὁποῖαν ἐπισκέπτεσθε θὰ εὔρητε πατρικὴν, μητροικὴν καὶ ἀδελφικὴν ἀγνὴν καὶ ἀδολὴν ἀγάπην. Ὁ Λαὸς μας ὑποδεχόμενος εἰς τὸ σπῖτι του φιλοξενουμένους του τοὺς ὑποδέχεται—καὶ ὁ πλουσιώτερος ἀκόμη—μὲ μίαν φράσιν μετριόφρονα ἀλλὰ ἀπείρου ψυχικῆς εὐγενείας. Μὲ τὴν φράσιν αὐτὴν σᾶς ὑποδεχόμεθα καὶ σᾶς λέγομεν «Καλῶς ἦλθατε εἰς τὸ φτωχικὸ μας».

Ἀκολούθως ὠμίλησεν ὁ τέως Ὑπουργὸς κ. Ἅγις Ταμπακόπουλος ἐκ μέρους τῆς Ἐπιτροπῆς Ὑποδοχῆς τῶν ἀφικνουμένων συμπατριωτῶν, ὁ κ. Ἄ. Χομπίτης, τέως Διοικητῆς Κρήτης καὶ Πρόεδρος τῆς Παγκρητίου, ἐκ μέρους τῶν Κρητῶν Ἀθηνῶν—Πειραιῶς καὶ ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Ρουσοχατζάκης ἐκ μέρους τοῦ Μητροπολίτου Κρήτης κ. Εὐγενίου.

Ἀπήντησαν οἱ δύο πρόεδροι τῶν Ὄργανώσεων κ.κ. Φινόκαλος καὶ Πεπόνης εὐχαριστοῦντες ἐκ μέρους τῶν ἐκδρομῶν. Εὐχαριστῶν τοὺς παρευρεθέντας εἰς τὴν θερμὴν ὑποδοχὴ ὁ Ὑπατος πρόεδρος κ. Κ. Φινόκαλος ὁμιλῶν ἐκ μέρους τῶν ὁμογενῶν ἐτόνισε τὰ ἔξῃς :

Ἀισθανόμεθα μεγάλην σ' κίνησιν εὐρισκόμενοι στὴν φιλότιμην γενέτειράν μας τὴν ἀθάνατον Ἑλλάδα, διὰ τὴν ὁποῖαν δλόκληρος ὁ πεπολιτισμένος κόσμος ἀποκαλύπτεται τόσον διὰ τὸν ἀρχαῖον πολιτισμὸν, ὅσον καὶ διὰ τὰ σύγχρονα κατορθώματα τῶν ἡρωϊκῶν συμπατριωτῶν μας. Ἰδιαίτερος ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ἐγκατεστημένοι στὴν ἀγαπητὴν φιλόξενον δευτέραν πατρίδα μας (Ἀμερικὴν) τὴν χώραν τῆς ἐλευθερίας, τῆς προόδου καὶ τῆς εὐημερίας εἴμεθα πραγματικῶς ὑπερήφανοι διὰ τὴν καταγωγὴν μας καὶ διὰ τὴν ὑπάρχουσαν στενωτάτην ἐπαφὴν, ἐγκάρδιον συνεργασίαν καὶ θαυμαστὴν κατανόησιν μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν (Ἑλλάδος—Ἀμερικῆς)

Ἀπευθύνομεν ἀδελφικὸν εἰλικρινὴ χαιρετισμὸν ἐκ μέρους τῶν ἐν Ἀ-

μερικῆ συμπατριωτῶν μας καὶ τῶν φίλων τῆς Ἑλλάδος Ἀμερικανῶν πρὸς τὸν ἀξιοθαύμαστον ἡρωϊκὸν Ἑλληνικὸν λαόν, πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων, πρὸς τὴν Α. Μ. Βασιλέα Παῦλον καὶ τὰ μέλη τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας, πρὸς τὸν στρατάρχην κ. Παπάγον καὶ τὰ μέλη τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, πρὸς τοὺς ὑποδεχομένους ἡμᾶς ἐκπροσώπους τῶν τοπικῶν ἄρχων Δήμαρχον Πειραιῶς, Λιμενάρχην, Ἀστυνομικὸν Διευθυντὴν καὶ τὸν ἑλληνικὸν Τύπον.

Ἐγκατεστημένοι πρὸ πολλῶν ἐτῶν εἰς τὴν χώραν ὅπου ἡ ἐργασία τιμᾶται δεόντως καὶ ἡ ἀτομικὴ προσπάθεια εὐρίσκει τὴν ἐνδεδειγμένην ἐπιτυχίαν, ἐθεωρήσαμεν ἀπαραίτητον ἵνα διαπλέοντες ἀπέραντον ὠκεανὸν ἔλθωμεν εἰς τὸ ἱερὸν πάτριον ἔδαφος πρὸς τὸ ὁποῖον μᾶς συνδέει δεσμὸς ἀδιάσπαστος καὶ πάντα μᾶς ἀπασχολεῖ ἢ σκέψις πῶς θὰ φανῶμεν εἰ δυνατὸν ἡμετέροις στοὺς ἐν Ἑλλάδι φιλιτάτους ἀδελφούς μας. Ὁ σκοπὸς τῆς ἐνταῦθα ἐλεύσεώς μας εἶναι νὰ λάβωμεν ἄμεσον ἐπαφὴν μὲ τοὺς ἐδῶ συμπολίτας μας καὶ νὰ συντελέσωμεν ὅσον δυνάμεθα περισσότερον εἰς τὴν καλλιτέραν ἐπίλυσιν τῶν διαφορῶν ἐκκρεμῶν ζητημάτων σας, μεταξὺ δὲ τῶν ἄλλων θὰ παραστώμεν εἰς τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἐν Ἡρακλείῳ Κορῆς Ἰδρυθέντος Βενιζελείου Σανατορίου (Νοσοκομείου) διὰ τὸ ὁποῖον ἔχομεν προσφέρει λίαν εὐχαρίστως τὴν μεγαλειτέραν μερίδα τῶν ἀπαιτηθέντων πρὸς ἀποπεράτωσίν του σοβαρῶν ἐξόδων.

Ἐχομεν τὴν διάθεσιν νὰ λάβωμεν ἐπαφὰς μὲ ὅλα τὰ ἀρμόδια ἐν Ἑλλάδι πρόσωπα διὰ νὰ συντελέσωμεν ὅσον εἶναι δυνατόν περισσότερον εἰς τὴν δημιουργίαν ἀναγκαίων προϋποθέσεων πρὸς διευκόλυνσιν τῶν προσπαθειῶν Κυβερνητικῶν ἢ ἄλλων ἐν Ἑλλάδι παραγόντων καὶ θὰ θεωρήσωμεν τοὺς ἑαυτοὺς μας εὐτυχεῖς ἂν ἡ ἔλευσίς μας εἰς τὴν ἀγαπημένην μας γενέτειραν ἐξασφαλίσῃ τὰς ἐπιθυμητὰς διευκολύνσεις ὥστε νὰ συντελέσωμεν εἰς τὴν εὐνοϊκότεραν καὶ ταχύτεραν ἐπίλυσιν διαφορῶν ἐκκρεμῶν ἢ δυσεπιλύτων Ἑλληνικῶν προβλημάτων. Αἰσθανόμενοι τὰ δικαιώματα τὰ ὁποῖα μὲ τὴν ἐξαιρετικὴν, ἀξέπληνον, ἡρωϊκὴν στάσιν του ἔχει δημιουργήσει ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς (ἰδιαιτέρως οἱ λαβόντες εἰς χεῖρας των ἐνδοξα ὄπλα) κατὰ τὸν πόλεμον 1940—41, κατὰ τὴν κατοχὴν, μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ἐναντίον τῶν ἀνταρτοκομμουνιστῶν, εἴμεθα πρόθυμοι νὰ συντελέσωμεν ἐμπράκτως εἰς τὴν ἀξιοποίησιν τῶν προσπαθειῶν τῶν ἐν Ἑλλάδι συμπατριωτῶν μας γινόμενοι θερμοὶ διερμηνεῖς, ὑποστηρικταὶ τῶν ἀξιώσεων τῆς Ἑλλάδος εἰς ἀρμοδίους Ἀμερικανοὺς ἢ ἄλλους ἰσχυροὺς τῆς ἡμέρας ὥστε νὰ δημιουργηθῇ καλυτέρα ρύθμισις τῶν ὄρων διαβιώσεως Ἑλλήνων, οἵτινες ἔχουν προσφέρει σοβαρὰς ὑπηρεσίας πρὸς ὀλόκληρον τὸν πεπολιτισμένον κόσμον τόσον εἰς τὸ ἀπώτερον ὅσον καὶ εἰς τὸ πρόσφατον παρελθόν.

Ἀναφέρομεν μετὰ δικαίας ἱκανοποιήσεως τὰς φράσεις τὰς ὁποίας ὁ Γάλλος Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης (Ραοὺλ Περέ) ἐξεφώνησεν εἰς λόγον του ἐν Παρισίοις ἐνώπιον τοῦ Προέδρου Γαλλικῆς Δημοκρατίας, τοῦ Γαλλικοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὀλοκλήρου τοῦ Διπλωματικοῦ Σώματος καὶ ἄλλων διασημοτήτων εἰπόν :

«Ἡ ἐπέτειος τῆς μάχης τοῦ Μαραθῶνος ἐπιβάλλεται νὰ καθιερωθῇ ὡς ἐθνικὴ ἑορτὴ τῆς Εὐρώπης διότι δι' αὐτῆς ἠμπόδισαν οἱ Ἕλληνες τὴν ἐπικράτησιν τῶν βαρβάρων καὶ διέσωσαν τὸν πολιτισμὸν των μεταδόσαν

τες τοῦτον εἰς τὰς σημερινὰς γενεάς. . . . Ἄν ἐρωτηθῶμεν οἱ Γάλλοι τι ὀφείλωμεν εἰς τὴν Ἑλλάδα πρέπει νὰ ἀπαντήσωμεν μὲ μίαν φράσιν: «ΤΟ ΠΛΕΙΣΤΟΝ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΜΑΣ»

Ὁ Ἄγγλος Πρωθυπουργὸς κ. Τσῶρτσιλ ὁμιλῶν εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Λόρδων διὰ τὸν πόλεμον τῶν Ἑλλήνων ἐναντίον τῶν Ἰταλῶν (κατὰ τὸ 1940) ἐτόνισεν ὅτι: «ἡ πρώτη κατὰ ξηρὰν ἐπιτυχία τῶν συμμάχων ἐναντίον τοῦ Ἄξονος ὀφείλεται εἰς τοὺς Ἕλληνας»

Ὁ Ἰάπων Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως χαρακτηρίσας τὴν μάχην τῆς Κρήτης ὡς ἔπος ἀνυπέρβλητον εἶχεν ὀρθῶς ἐκφράσει τὴν γνώμην ὅτι: ἐφεξῆς δὲν πρέπει νὰ λέγωμεν ὅτι ἐπολέμησαν ὡς ἦρωες ἀλλ' ὅτι ἐπολέμησαν ὡς Ἕλληνες»

Ἀποφεύγων νὰ ἐπεκταθῶ περισσότερον ἵνα μὴ κουράσω τοὺς παρισταμένους εἰς τὴν πρώτην μας ταύτην ἐπαφὴν, ἀπευθύνω τὸν ἐγκάρδιον χαιρετισμὸν μας πρὸς τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς Ἀμερικανοὺς οἵτινες ἐν ἀγάπῃ συμπνοία μετὰ ζήσεως ἐργάζονται διὰ τὴν ἐξασφάλισιν ἰδεωδῶν ἐλευθερίας καὶ εὐημερίας, παρακαλῶ ἵνα ὅλοι μας ἀναφωνήσωμεν:

ΖΗΤΩ Η ΑΜΕΡΙΚΗ καὶ ΖΗΤΩ Η ΕΛΛΑΣ.

Ἐν τῷ μεταξὺ τὸ πλοῖον εἶχε πλευρίσει καὶ οἱ ἐπιβάται ἤρχισαν νὰ ἀπσβ.βάζωνται χαιρετώμενοι ἐγκαρδίως ἀπὸ τὰς συγκεντρωμένας χιλιάδας τοῦ πλήθους.

Σκηναὶ συγκινητικαὶ λαμβάνουν χώραν, ὅταν ὁ ἐξερχόμενος βρίσκεται ἀνάμεσα σὲ ἀγκάλες συγγενῶν ποὺ ἔχουν ἔλθει ἀπὸ τὴν Κρήτην γιὰ νὰ τὸν ὑποδεχθοῦν καὶ ἔχουν νὰ τὸν δοῦν καὶ σαράντα ἀκόμη χρόνια!...

Στὰ πρόσωπα τῶν ἀφιχθέντων διακρίνει κανεὶς ἔντονη τὴν συγκίνησι. Πατοῦν τὰ χῶματα τῆς Ἑλληνικῆς Γῆς μὲ συγκίνησι καὶ τὰ μάτια δακρύζουν.... Πατοῦν ἔπειτα ἀπὸ πολλὰ χρόνια «τὸ χῶμα ὅπου τῶχον σκάψει γιὰ νὰ θεμελιώσουν ἕνα Παρθενῶνα....» Μέσα στὸ βαπόρι εἶναι διάχυτη ἡ συγκίνηση. Ἀμέσως διακρίνεις τὸν κ. Φινόκαλο.

Ὁ κ. Φινόκαλος εἶναι ἀπὸ τοὺς θεληματικοὺς ἐκείνους τύπους ποὺ οἱ ἐπιδιώξεις του καὶ οἱ φιλοδοξίες του, ἀνάγονται στὴν ἐξυπηρέτησι τοῦ συνόλου. Δίδει τὸ μέτρον, τοῦ Κρητικοῦ μετανάστη, ποὺ μακρὰ στὴν ξενιτεία, δὲν τὸν ἀπερρόφησε ἡ εὐμάρεια, καὶ ὁ πλουτισμός. Ἀναμινύεται στὰ κοινὰ καὶ ἀφιερώνει τὸν χρόνον του στὴν ἐξυπηρέτησι τῆς Παγκρητικῆς. Ἀναγνωρίζει ἀκόμα τὸν ἀκούραστο κ. Κωστ. Μαλλιῶτη, τὸν κ. Γ. Κωνσταντουλάκη μετὰ τῆς ἐριτίμου κυρίας του, τὸν κ. Χ. Ἐρινάκη, τὸν δημοσιογράφον καὶ συντάκτη τῆς «Κρήτης» κ. Ἰωάννη Μαραγκουδάκη, τὸν Μάρκο Μαμαλάκη, τὸν ἀκούραστο Γ. Γραμματέα τῆς Παγκρητικῆς κ. Γρηγόριον Ταμιολάκη, τὴν Πρόεδρον τῆς «Πασιφάης» κ. Δημ. Βλαχάκη, τὸν Λούκ. Λουκάκη πρόεδρον τῆς Παγκρητικῆς Νεολαίας, τὸν Σταμάτη Χουρδάκη καὶ τὸν καταπληκτικὸν Κρήτην κ. Κωνστ. Μπουρπάκη. Ὅλοι πλέουν σὲ πελάγη εὐτυχίας καὶ χαρᾶς. Ἐπειτα ἀπὸ δεκάδες χρόνια ἀντικρύζουν καὶ πάλι τὸν καθαρὸ οὐρανὸ τῆς Πατρίδος.

(Μέρος τῆς περιγραφῆς ἀπὸ τὸν «Κρητικὸν Κόσμον» τοῦ κ. Ρ. Κτιστάκη).

ΣΤΟΝ "ΑΓΝΩΣΤΟ.."

Οί πρόεδροι τῆς Παγκρητικῆς καὶ τῆς Παναρκαδικῆς κ. κ. Φινόκλος καὶ Πεπόνης ἐνῶ προσέρχονται εἰς τὸ μνημεῖον τοῦ ἀγνώστου στρατιώτου πρὸς κατὰθεσιν στεφάνου

Τὸ πρωτὶ τῆς Κυριακῆς 26ης Ἰουλίου στίς 10.30 π.μ. πλήθη λαοῦ συνέρρευσαν εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναόν, ὅπου ἐτελέσθη ἡ δοξολογία ἐπὶ τῇ ἀφίξει τῶν ἐξ Ἀμερικῆς Κρητῶν καὶ Ἀρκάδων. Ἡ «Παγκρήτιος Ἐνώσις» συμμετέσχε διὰ τοῦ Διοικητικοῦ τῆς Συμβουλίου καὶ ὁμίλου ἐκ τριῶν βρακοφόρων ποῦ ἔφεραν τὸ λάβαρόν της, Μετὰ τὸ πέρασ τῆς δοξολογίας, τοὺς ἀφιχθέντας ἐκδρομεῖς ἐχαίρησεν ὁ Ἀρκάς κ. Πεπόνης. Ἀκολουθῶς, προηγουμένης τῆς Μουσικῆς τοῦ Δήμου, οἱ ἐκδρομεῖς καὶ πλῆθος κόσμου μετέβησαν εἰς τὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου ὅπου οἱ κ.κ. Φινόκλος τῆς Παγκρητικῆς καὶ Πεπόνης (τῆς Παναρκαδικῆς) κατέθεσαν στεφάνους, ἐνῶ ἡ μουσικὴ ἀνέκρουεν τὸν Ἀμερικανικὸν καὶ Ἑλληνικὸν ὕμνον. Ἐν συνεχείᾳ ἐγιναν καταθέσεις στεφάνων ἐκ μέρους τῶν Προέδρων τῶν δύο ὀργανώσεών εἰς τὸ Μνημεῖον τῶν Ἀμερικανῶν Φιλελλήνων καὶ εἰς τὸ Ἄγαλμα τοῦ Κολοκοτρώνη. Τὸ θέαμα ἦτο ἐξαιρετικῶς ὡραῖο καὶ παραστατικὸ τῆς ἐνότητος τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Ἡ Ἑπειρωτικὴ Ἑλλάς ἐξεπροσωπεῖτο ἀπὸ τὴν πάλλευκη φουστανέλλα καὶ ἡ νησιωτικὴ Ἑλλάς ἀπὸ τὴν Κρητικὴν βράκα.

Ο ΥΠΑΤΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ κ. ΚΩΝΣΤ. ΦΙΝΟΚΑΛΟΣ
ΑΠΟΤΙΩΝ ΦΟΡΟΝ ΤΙΜΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΘΑΝΑΤΟΥΣ ΝΕΚΡΟΥΣ ΜΑΣ

Ἡ βαθεῖα συγκίνηση, ἡ νοσταλγία 35 χρόνων διαφάνειν-
ται ἐπὶ τὸ πρόσωπο καὶ τὸ βλέμμα τοῦ Ὑπατου Προέδρου
τῆς Πγκρητικῆς κ. Φινοκάλου ἐνῶ καταθέτει δάφνινον
στέφανον εἰς τὸ Μνημεῖον τοῦ ἀγνώστου στρατιώτου
εἰς Ἀθήνας.

ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΕΡΑΣ ΤΗΣ ΔΟΣΟΛΟΓΙΑΣ
ΕΙΣ ΤΑΣ ΒΑΘΜΙΔΑΣ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

Οἱ δύο Πρόεδροι τῶν Μεγάλων Παγκρητικῶν Ἐνώσεων Ἀμερικῆς καὶ Ἀθηνῶν κ. κ. Κωνσταντῖνος Φινόκκαλος καὶ Ἀνακαστάσιος Χερπίτης, Ἀκόμη διακρίνονται ὁ βουλευτὴς Πετριώδης κ. Γ. Τζατζάνης, ὁ κ. Ρ. Κτιστάκης, ὁ κ. Μ. Μπαλάκης κ. ἄ. Κρήτες ἐπίσημοι.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ἈΔΕΛΦΟΥΣ ΜΑΣ

Ἄρθρο πού μᾶς ἐστάλη ἐξ Ἀμερικῆς γραμμένο διὰ τὸ «Λεύκωμα τοῦ Βενιζ. Συνατορίου» ἀπὸ τὸν διαπρεπῆ δημοσιογράφου καὶ λογοτέχνη συμπατριώτη κ. Ἰωάν. Μαραγκουδάκη. Ὁ κ. Ἰωάν. Μαραγκουδάκης εἶναι γνωστὸς εἰς τοὺς ὁμογενεῖς τῆς Ἀμερικῆς καὶ τὸν λαὸ τῆς Κρήτης διὰ τοὺς μακροὺς ἀγῶνας τοῦ διὰ τὸν συγκρητισμὸ τοῦ ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ. Διὰ τὸ ἄρθρο τοῦ κ. Μαραγκουδάκη εἶναι ὑπερήφανο τὸ «Λεύκωμα τοῦ Βενιζελείου Συνατορίου».

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν. Ὅστις μᾶς ἤξιωσε νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὴν προσφιλεῖ μᾶς γενέτειραν, τὴν Ἑλλάδα μας, καὶ μὲ εὐλάβειαν καὶ ταπεινοφροσύνην νὰ φιλήσωμεν τὸ ἱερόν χώμα τῆς, καὶ προσφέρωμεν τὰ δῶρα τῆς ἀγάπης καὶ ἐγνωμοσύνης μας. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται τὴν δόξαν Κυρίου καὶ ἡ γῆ τῆς εὐκλείας καὶ τῆς δόξης διηγεῖται τὴν ἱστορίαν τῶν ἁ.

δαμάστων τέκνων της, πού τήν ἐπότισαν μέ τὸ ἄχραντον αἷμα των, διὰ τὴν ἀναβλαστὴν καὶ πάλιν ἰσχυρὰ καὶ θαλερὰ ἢ καλλίκομος Δρῦς τῆς Ἑλευθερίας.

Εἰς τοὺς ἐπιζῶντας σήμερον προμάχους τῆς ἐλευθερίας, εἰς ἡμᾶς, πού ἐσπεύσατε νὰ μᾶς ὑποδεχῆτε καὶ φιλοξενήσετε, ἡμεῖς, οἱ ἀπόδημοὶ ἀδελφοί σας, ἀνοίγομεν τὴν πλημμυρίζουσαν εὐγνωμοσύνης καρδίαν μας, διὰ νὰ σᾶς ὑπενθυμίσωμεν ὅτι οἱ ἀγῶνες καὶ αἱ θυσίαι σας, πού ἐνέδυσαν τὴν ψυχὴν σας πένθος ἐκ τῆς ἀπωλείας τῶν προσφιλῶν σας ἀλλὰ καὶ θείας αἰγλης καὶ εὐγενοῦς ὑπερηφανείας, διετράνωσαν καὶ ἅπαξ ἔτι ἀπέδειξαν ὅτι «Λαὸς, πού προσφέρει τὸν ἱερώτερον ἔρανον, τὴν ζωὴν του, διὰ τὴν ἐλευθερίαν, οὐδέποτε θ' ἀποθάνῃ».

Καὶ τοὺς ἀγῶνας σας αὐτοὺς ἡμεῖς, οἱ εἰς τὰς ἐνδόξους Ἠνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς διαβιοῦντες ἀδελφοί σας, παρηκολουθήσαμεν μέ ἀδιάπτωτον ψυχικὴν ὑπερέντασιν. Ἐχάρημεν χαρὰν μεγάλην διὰ τὰς νίκαις σας καὶ ἐκλαύσαμεν πικρῶς, ποτίσαντες μέ δάκρυα τὸν ἄρτον μας κατὰ τοὺς μαύρους χρόνους τῆς κατοχῆς. Δὲν ἐμείναμεν, ὅμως, μέ ἐσταυρωμένους τὰς χεῖρας. Ἐξηγήσαμεν τὸν Ἀμερικανικὸν λαὸν διὰ τὴν ἀσπεύσῃ ἀρωγὴν εἰς τὴν ἀγωνίαν σας, καὶ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ ὑπενθυμίσωμεν τὰς θυσίας σας διὰ τὴν ἀπονομήν δικαιοσύνης, καὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ἀπαράγραπτων δικαίων τῆς Μητρὸς Νίκης.

Ἡ αἴγλη τῆς δόξης σας μᾶς ἐνέπλησε πατριωτικῆς ὑπερηφανείας, ἐξύψωσε τὸ ὄνομα Ἑλλήν καὶ τὸ κατέστησε ἰσότιμον καὶ ἰσάξιον τῆς λέξεως «ἥρωα», ἐνίσχυσε τεραστίως τὴν θέσιν μας ἠθικῶς καὶ ὕλικῶς ἐν τῇ θετῇ μας Πατρίδι, καὶ χάρις εἰς ὑμᾶς ἡ Ἀμερικανικὴ Κυβέρνησις εἰσήκουσε τὴν παράκλησίν μας, καὶ προθύμως προσέθεσεν εἰς τοὺς ἐράνους μας ὑπὲρ τῶν Ναῶν τῆς Ὑγείας τὸ μεγαλύτερον χρηματικὸν ποσόν, καὶ μέ τὴν βοήθειαν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως κατορθώθη ἡ οἰκοδόμησις των. Ὅτι δῆποτε, ὅμως, καὶ ἂν ἐπράξαμεν εἶναι σταγῶν μόνον παρηγορίας εἰς τὸν ὠκεανὸν τῶν θλίψεων καὶ τῶν δεινοπαθημάτων σας χάριν τῆς ἐλευθερίας, καὶ ὅλους τοὺς θησαυροὺς τῆς γῆς καὶ ἂν σᾶς προσκομίσωμεν δὲν θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἀποτίσωμεν πλήρως τὸν φόρον τῆς εὐγνωμοσύνης. Οἱ ἱεροὶ Ναοὶ τῆς Ὑγείας, πού ὑψοῦνται σήμερον μεγαλοπρεπῶς εἰς τὴν Κνωσὸν καὶ τὸ Ρέθυμνον, εἶναι ἐλάχιστος φόρος εὐγνωμοσύνης πού ἀποτίομεν οἱ Κρήτες τῆς Ἀμερικῆς εἰς μνήμην τοῦ Ἐθνάρχου Ἑλευθερίου Βενιζέλου καὶ τῶν ἡρώων καὶ μαρτύρων, καὶ ἔκφρασις τοῦ πόνου τῆς νοσταλγίας μας διὰ τὴν φιλιτάτην μας γενέτειραν. Εἶναι μικρὸν δῶρον τοῦ Συγκρητισμοῦ ἐν Ἀμερικῇ, τῶν ὠγαυωμένων Κρητῶν, τῶν τέκνων τοῦ Γέρω Ψηλορείτη καὶ τῶν Λευκῶν Ὀρέων. Εἰς τὰς καρδίαις μας εἶναι ἐγχαρκαγμένη ἡ γλυκεῖα μορφή τῆς Κρήτης μας, τὴν ὁποίαν δὲν ἐλησημονήσαμεν ὅση ἀπόστασις καὶ ἂν μᾶς χω-

ρίξη, ὅσον πτωχὴ καὶ ἄν εἶναι, καὶ δὲν θὰ τὴν ληζμονήσωμεν,
ἐφ' ὅσον τὸ λυσιπρὸν φῶς τῆς ἱερᾶς λυχνίας τοῦ εἰκονοστασίου
τῆς Μεγάλης Κερᾶς θὰ φωτίξῃ τὴν νοσταλγοῦσαν ψυχὴν μας.
Εἴμεθα εὐγνώμονες εἰς τὴν ἔνδοξον Μητέρα μας. Εἴμεθα εὐ-
γνώμονες εἰς τὴν ἀνταξίαν ἡρώϊδα θυγατέρα της, τὴν Κρήτην
μας, ἡ ὁποία μᾶς ἐχάρισε τὸ προνόμιον νὰ ἐπαναλαμβάνωμεν
παντοῦ καὶ πάντοτε τὸ τοῦ ποιητοῦ.

«Εἴμαστε ἀπὸ τὴ Κρήτη, ἀπὸ τὸ Νησί ποῦ δὲ γερνᾷ,
δὲ γέρνει,
καὶ σκλαβωμένο, ἀσκλάβωτο πάντα εἶναι,
γιὰ νὰ δίνῃ τῆς λευτερίᾳς μαθήματα,
ποτίζοντας καὶ μ' αἷμα τῆς Πατρικῆς γῆς
μ' ἄνυδρο δεντρό θεριεύοντάς το!»

ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗΣ
ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Η "ΠΑΓΚΡΗΤΙΟΣ ΑΘΗΝΩΝ," ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΗΣ "ΠΑΓΚΡΗΤΙΚΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ,"

Ἡ Παγρητικὴ Ἀδελφότης Ἀθηνῶν παρέθεσεν ἐπίσημο γεῦμα
εἰς τὸ ἐστιατόριον «Ἀβέρωφ» πρὸς τιμὴν τῶν ἐξ Ἀμερικῆς ἀφι-
χθέντων συμπατριωτῶν μας. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ γεύματος
ἐπεκράτησε ἀτμόσφαιρα πλήρους συναδελφώσεως καὶ ἀγάπης. Εἰς
τὸ γεῦμα παρεκάθησε ὁ συμπατριώτης μας τέως πρωθυπουργὸς κ.
Ἐμμ. Τσουδερός μετὰ τῆς ἐριτίμου συζύγου του, ὁ υἱὸς του κ.
Ἰωάν. Τσουδερός μετὰ τῆς συζύγου του, ὁ ὑποδιοικητὴς τῆς Τραπε-
ζῆς Ἑλλάδος καὶ θερμὸς φίλος τῆς Κρήτης κ. Σ. Γρηγορίου, ὁ Ἀρχη-
γὸς τῆς Ἀεροπορίας κ. Ἐμμ. Κελαΐδης μετὰ τῆς κυρίας του καὶ οἱ
Κρήτες βουλευταὶ κ. κ. Κωνσ. Κ. Μηστοτάκης, Ἰ. Ὀρφανός, Ἐμμ.
Κοθρῆς, Πολ. Πολυχρονίδης, Γεώρ. Τζαζάνης, Ἰ. Παπαμαστο-
ράκης, Ἐμμ. Λουλακάκης καὶ ὁ Δημοτικὸς σύμβουλος Ἀθηνῶν κ.
Γ. Ἠγουμενάκης.

Ἐπίσης εἰς τὸ γεῦμα παρεκάθησαν ἡ Διοίκησις τῆς Παγρητιῶν
μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν γενναιότατον Στρατηγὸν κ. Ἀναστ. Χομπίτην
ὅστις καὶ ἐχαιρέτησε τοὺς ἀποδήμους συμπατριώτας μας μὲ τοὺς
ἀκολούθους λόγους ποῦ πλημμυρίζουν ἀπὸ ἀκραιφνῆ πατριωτικὸ
συναίσθημα καὶ ἐνθουσιασμό :

«Οἱ πρεσβύτεροι μὲ τὰ λευκασμένα ἀπὸ τὸ χρόνον μαλλιά θὰ βρεθῆτε
στὸν τόπον ποῦ σᾶς ἔλκει, κοντὰ στὰ ἀγαπημένα πρόσωπα τῆς παιδικῆς σας
ζωῆς, ἀπὸ τὰ ὅποια μοιραῖα ἀπομακρυνθήκατε, οἱ δὲ νεαροὶ βλαστοὶ ποῦ
συνοδεύετε θὰ γνωρίσουν, θὰ θαυμάσουν καὶ θὰ ἀγαπήσουν τὸν τόπον τῆς
καταγωγῆς των.

Αὐτὸ καθ' αὐτὸ τὸ γεγονός τῆς νοσταλγικῆς ἐπιστροφῆς σας ἔστω

καὶ γιὰ μέρες ὄχι μόνο τὸ ἐκτιμοῦμε, ἀλλὰ καὶ τὸ χαιρετιζομε ὅλοι οἱ συμπατριῶται σας με δικαιολογημένη ὑπερηφάνεια. Στὸν σύντομο αὐτὸ χαιρετισμὸν μου πρὸς σᾶς τοὺς ἀγαπημένους μας ἀποδήμους τῆς ὑπερόπτης μεγάλης καὶ φίλης Ἀμερικανικῆς Δημοκρατίας μου δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ ἀνακοινώσω ὅτι ἡ νῆσος μας κατὰ καὶ μετὰ τὴν μάχην τῆς Κρήτης ἐδέχθη τὰ μεγαλύτερα πλῆγματα τῶν κατακτητῶν καὶ μετεβλήθη εἰς ἐρείπια. Ἐξεπήδησεν ὅμως ἡ ὑπέροχος ἐθνικὴ ἀντίστασις, ἡ ὁποία κατέπληξε τὸν κόσμον καὶ ἔδωκε τὴν παρηγοριὰ καὶ τὴν ἐλπίδα εἰς τὴν προσμονὴν τῆς ἀπελευθέρωσης καὶ εἰς τὸ λοιπὸν Ἔθνος. Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, ὅτε αἱ σκοτεινὰ δυνάμεις ἐφρόντισαν νὰ μεταφέρουν τὸν ἐμφύλιον σπαραγμὸν εἰς τὴν Μεγαλόνησον, ἡ Παγροῆτος Ἐνωσις Ἀθηνῶν—Πειραιῶς πάντοτε, δὲν παρέλειψε καὶ ἰδίᾳ τότε τὸ καθῆκον της. Ἐκαλλιέργησε τὴν ἰδέαν τοῦ Συγκροτισμοῦ, ἐπεβλήθη εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ λαοῦ διὰ τὴν ἐθνικὴν ἰδεολογίαν καὶ ἐβοήθησε ποικιλοτρόπως ὥστε νὰ εὐρεθῆ ὁ δρόμος τῆς ἐθνικῆς τιμῆς καὶ τοῦ καθήκοντος καὶ διὰ τῶν ἰδίων Κρητικῶν δυνάμεων νὰ ἐπιτευχθῆ ἡ καταστολὴ τῆς ἀνταρσίας καὶ ἡ ἐπιβολὴ τῆς τάξεως με ἐλαχίστας θυσίας.

Εἶναι ἀξιοσημείωτον ὅτι εὐθύς ἀμέσως μετὰ τὴν καταστολὴν τῆς ἀνταρσίας ἐν Κρήτῃ εἴκοσι χιλιάδες Κρητικὸπυλα μετεφέρθησαν καὶ ἐπολέμησαν εἰς τὴν Ἠπειρωτικὴν Ἑλλάδα διὰ τὰ ἰδανικὰ τῆς Ἐλευθερίας.

Σήμερον ὁ λαὸς τοῦ νησιοῦ μας ἀπέθεσε τὰ ὄπλα καὶ μοχθεῖ παντοῦ, ὥστε νὰ παρέχῃ ἐξάιρετον παράδειγμα εὐνομίας, τάξεως καὶ ἐργατικότητος ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἐργατικῆς ὁλότητος.

Ἰδιαίτερος θέλω νὰ ἐξάρω ἀγαπητοὶ συμπατριῶται, πόσο βεβαίᾳ καὶ συγκλονιστικᾷ μᾶς συνεκίνησε πάντοτε ἡ στοργὴ καὶ τὸ ἐνδιαφέρον σας γιὰ τὴν αἵματοβαμένην Κρήτην μας. Τὸ ἐνδιαφέρον σας αὐτὸ ἤχη εἰς ἔργα λαμπρὰ πού θὰ ἀποτελοῦν εἰς τὸ μέλλον φωτεινὰ μνημεῖα τοῦ σημερινοῦ πολιτισμοῦ μας καὶ θὰ ἀνακουφίζουν τὸν πόνο καὶ τὴν δυστυχίαν.

Ἀκολούθως ἐχαιρέτισε τοὺς ἀφιχθέντας ὁμογενεῖς ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς ὁ κ. Γ. Τζατζάνης βουλευτὴς Πειραιῶς ὡς ἑξῆς :

Εἶμαι ἰδιαίτερος εὐτυχῆς, διότι εἰς ἐμὲ ἀνετέθη παρὰ τοῦ ἀξ. Προέδρου τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων, νὰ σᾶς μεταφέρω τὸν χαιρετισμὸν καὶ αὐτοῦ προσωπικῶς καὶ ὀλοκλήρου τοῦ Σώματος τῆς Ἐθνικῆς μας Ἀντιπροσωπείας καὶ νὰ σᾶς εὐχηθῶ τὸ «Καλῶς ἦλθατε».

Ἐπίσης ἔχω τὴν ἐντολὴν τοῦ κόμματός μου, τῆς Ε. Π. Ε. Κ., καὶ ἰδιαίτερος, ἀπὸ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ ἐρχομοῦ σας, τοῦ Ἀρχηγοῦ μου, τοῦ ἐνδόξου Στρατηγοῦ Πλαστήρα, τοῦ ὁποίου τοὺς δεσμούς, τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν ἀπόδημον Ἑλληνισμὸν ἀλλὰ καὶ τὴν Κρήτην καὶ τοὺς Κρητάς, γνωρίζετε καὶ ὁ ὁποῖος—δυστυχῶς—αὐτὰς τὰς ὥρας «παλεύει με τὸν χάροντα στὰ μαρμαρένια ἀλώνια» νὰ σᾶς «καλῶς ὀρίσω» καὶ νὰ εὐχηθῶ καλὴ «διαμονή» στὴν ἀγαπημένην μας πατρίδα.

Τέλος καὶ ἐγὼ προσωπικῶς, ἀγαπητοὶ μου συμπατριῶται, μαζί με τὸν ἐγκάρδιον χαιρετισμὸν μου «καλῶς ὀρίσατε», ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς σφίξω τὸ χεῖρ καὶ νὰ σᾶς συγχαρῶ, γιὰ τὴν ἀπόφασίν σας, νὰ ρηθῆτε νὰ προσκυνήσετε τὰ ἁγιασμένα χώματα τῆς γλυκειᾶς μας Ἑλλάδας καὶ σεῖς ἀγαπητοὶ μου Κρητῆς τὴν αἵματοποτισμένην γῆν τῆς μεγαλομάρτυρος ἰδιαίτερας μας πατρί-

δος, τῆς Κρήτης μας, καὶ νὰ ἀντιληφθῆτε ἀπὸ κοντὰ τὸ μέγεθος τῶν ἡρωϊσμῶν τῶν γονέων, ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν σας καὶ ὄλων τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ τὸ μέγεθος τῶν θυσιῶν καὶ τῶν καταστροφῶν των γιὰ τὴν τιμὴν, τὴν δόξαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῆς γλυκειᾶς μας πατρίδος.

Μὲ τὴν ἔννοιαν αὐτὴν, μὲ χαρὰ καὶ ὑπερηφάνειαν σᾶς ὑποδέχεται ὁ Πειραιεὺς καὶ ἰδιαίτερα οἱ Κρήτες καὶ οἱ Ἀρκαῖδες τοῦ Πειραιῶς καὶ Ἀθηνῶν, στὸ πρῶτο αὐτὸ λιμάνι τοῦ γυρισμοῦ σας, τὸ μεταβατικὸ λιμάνι, ἀπὸ τὸ ὁποῖον πρὸ χρόνων ἐξορμήσατε γιὰ νὰ κατακτῆσετε τὴν ζωὴν.

Μὲ τὴν ἔννοιαν αὐτὴν, σᾶς ὑποδέχεται ἡ Ἑλλάδα μας, καὶ μὲ τὴν ἔννοιαν αὐτὴν θὰ σᾶς ὑποδεχθοῦν ἡ Κρήτη μας καὶ ἡ Ἀρκαδία σας καὶ θὰ ἀνοίξουν διὰπλατὰ τὰς ἀγκάλας των, γιὰ νὰ σᾶς περιβάλλουν μὲ ὅλη τὴν στοργὴ καὶ ἀγάπῃ τῆς γλυκειᾶς μάνας ποὺ τόσο νοσταλγεῖ τὰ λατρευτὰ ξενητεμένα της παιδιὰ, ἀλλὰ καὶ νὰ σᾶς ἐκφράσουν τὴν εὐγνωμοσύνην των καὶ ἱκανοποίησίν των γιὰ τὰς γενναίας δωρεὰς σας πρὸς αὐτάς, δωρεὰς αἱ ὁποῖαι θὰ ἀνακουφίσουν καὶ θὰ θεραπεύουν πολλοὺς ἀπὸ τοὺς δυστυχεῖς της.

Λεχθῆτε λοιπόν, ἀγαπητοὶ Κρήτες καὶ Ἀρκαῖδες ἐκδρομεῖς προσκυνηταί, μὲ τὰς εἰλικρινεῖς εὐχὰς μας τοῦ «καλῶς ἦλθατε» καὶ τῆς «καλῆς διαμονῆς σας» στὴν ἀγαπημένη μας πατρίδα, καὶ τὰ θεομὰ συγχαρητήριά μας, γιὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἔροχομοῦ σας, ποὺ πρέπει νὰ γίνῃ ἀπαρχὴ συχνότερας κατ' ἔτος, ἐπαφῆς σᾶς τῶν ξενητεμένων μας παιδιῶν μὲ μᾶς, τοὺς δικούς σας, ποὺ μένομε ἐδῶ καὶ μὲ τὴν γλυκειὰ μας πατρίδα.

Καὶ πάλιν «καλῶς μᾶς ἦλθατε ἀγαπημένα μας ἀδέλφια».

Ἐπίσης ὁ κ. Γ. Χρονίδης Σύμβουλος τῆς «Κνωσσοῦ» προσεφώνησε ὡς κατωτέρω τοὺς Κρήτας ἐκδρομεῖς:

«Μὲ συγκίνησιν ἐξαιρετικὴν, μὲ εὐχαρίστησιν πρωτοφανῆ καὶ μὲ Ἐθνικὴν ὑπερηφάνειαν, χαιρετίζομεν τὴν ἀφιξίν σας εἰς τὸ πάτριον ἔδαφος, εἰς, τὸ ἱερὸ αὐτὸ χῶμα τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐνδόξου πατρίδος μας, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐξεπέμφθη πρὶν ἀπὸ τρεῖς χιλιάδες χρόνια τὸ φῶς τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τὸ ὁποῖον ἐγαλοῦχισεν τὴν ἔνδοξον ἱστορίαν μας τὸσον αἰῶνων.

Καὶ δὲν σᾶς χαιρετίζομεν μόνον μὲ συγκίνησιν καὶ Ἐθνικὴν ὑπερηφάνειαν, ἀλλὰ σᾶς χαιρετίζομεν καὶ μὲ τὰ εἰλικρινέστερα αἰσθήματα ἀγάπης καὶ εὐγνωμοσύνης, διότι σεῖς κληρονόμοι ἀξιοὶ τῆς ἐνδόξου αὐτῆς ἱστορίας μας, τὴν ἐπιμήσατε ἐν τῇ ξένῃ ὡς φορεῖς ἐργατικότητος, ἐντιμότητος καὶ πολιτισμοῦ, ὡς ΑΡΙΣΤΟΙ πολῖται τῆς Μεγάλης Φίλης καὶ Συμμάχου μας Ἀμερικανικῆς Συμπολιτείας, εἰς τὴν ὁποῖαν ἡ μοῖρα σᾶς ἔταξεν νὰ ζήσετε καὶ ἡ ὁποία μὲ τὰ φιλελεύθερα αἰσθήματά της σᾶς ἐπέτρεphen νὰ ἀνδρωθῆτε καὶ νὰ εὐημερῆσατε μὲ τὴν ἀξίαν καὶ τὴν προσωπικότητά σας.

Ἄξιοι τῆς πατρίδος, μὲ τὰ βλέμματα ἐστραμμένα πρὸς τὴν ΓΑΛΛΟΠΟΛΕΥΚΟΝ, ἐμπνεόμενοι, πάντοτε ἀπὸ ὧραϊα καὶ μεγάλα ἰδανικά, μὲ τὴν εἰλικρινῆ μεταξὺ σας συνεργασίαν καὶ κατανόησιν καὶ μὲ τὴν ἐν γένει Ἐθνικὴν σας δρασίαν, κατορθώσατε νὰ διατηρῆσατε ὑπὸ τὴν ἀστερόεσσαν ἄσβεστον τὴν φλόγα εἰς τὰ Κρητὰ καὶ γενικώτερα τὰ Ἑλληνικά μας ἰδεώδη.

Ἀπόδειξις τρανῆ καὶ τὸ σημερινὸ εὐλαβικὸν σας προσκύνημα εἰς τὸ ἱερὸ χῶμα τῆς πατρίδος σας καὶ τὰ ὀρθούμενα ἐν Κρήτῃ κοινωφελῆ ἔργα

τῆς ἐμπνεύσεως τῆς πρωτοβουλίας καὶ τῆς οἰκονομικῆς σας ἐνισχύσεως, τὰ ὅποια Σεῖς οἱ ἴδιοι θέλετε ἐγκαινιάσει μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐμπλεοὶ χαρᾶς καὶ Ἑθνικῆς ὑπερηφανείας.

Σύσσωμος ἡ Κρήτη εὐγνωμονοῦσα, ἰδιαίτερος δὲ καὶ ἡμεῖς οἱ «Κνώσσιοι» οἵτινες θέλομεν νὰ πιστεύωμεν ὅτι ἐμφορούμεθα ἀπὸ τὰ ἴδια μὲ ὑμᾶς ὠραία καὶ μεγάλα ἰδανικά Σᾶς εὐχόμεθα τὸ καλῶς ἤλθαιτε καὶ πᾶσαν εὐτυχίαν εἰς ὑμᾶς καὶ τὰ ἀξιότιμα μέλη τῶν οἰκογενειῶν σας.

**ΚΑΤΑ ΤΟ ΓΕΥΜΑ ΠΟΥ ΕΔΩΞΕ Η ΠΑΓΚΡΗΤΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ
ΕΙΣ ΤΟΝ «ΑΒΕΡΩΦ» ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝΗΤΩΝ ΟΜΟΓΕΝΩΝ**

Ὁ Πρόεδρος τῆς Μεγάλης Παγκρητικῆς Ὀμοσπονδίας κ. Κωνσταντῖνος Φινόκαλος προσφωνῶν τοὺς ἐπίσημους. Διακρίνεται ὁ συμπατριώτης τέως Πρωθυπουργὸς κ. Ἐμμ. Τσουδερός μετὰ τοῦ Στρατηγεῦ Χερπίτη καὶ τοῦ βουλευτοῦ Πειραιῶς κ. Ι. Ὀρφανοῦ. Ἐπίσης ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Ἀεροπορίας κ. Ἐμμ. Κελαϊδῆς μετὰ τῆς κ. Ὀρφανοῦ κ. τ. λ.

Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ κ. Κ. ΦΙΝΟΚΑΛΟΥ

Τέλος ἀπήντησεν ὁ κ. Φινόκαλος Πρόεδρος τῆς Παγκρητικῆς, ἐκφράσας τὰς εὐχαριστίας του διὰ τὴν ὠραίαν βραδυάν, τὴν χαρὰν τῶν ἐξ Ἀμερικῆς Κρητῶν διότι εὕρισκονται ἐν μέσῳ συμπατριωτῶν τῶν καὶ ἐτόνισεν ὅτι οἱ Κρήτες τῆς Ἀμερικῆς δὲν ἐλησμόνησαν ποτὲ τὴν γενέτειράν των καὶ ὅτι ἀντιθέτως παρηκολούθησαν μὲ συγκίνησι καὶ πόνον τὸ δράμα ἐκ τῆς κατοχῆς. Ἡ Μάχη τῆς Κρήτης, ἐτόνισεν, μᾶς ἐγέμισεν ὑπερηφάνειαν καὶ ἐπίσης τὴν ὑποχρέωσιν νὰ φανῶμεν ἀρωγοὶ εἰς τοὺς ἀδελφοὺς μας τῆς Κρήτης. Ὅτι ἠμπόρεσαν νὰ πράξουν οἱ Κρήτες τῆς Ἀμερικῆς οἱ ὅποιοι εἶναι ὀργανωμένοι

ὑπὸ τὴν Παγκρητικὴν, τὸ ἔπραξαν καὶ τὸ πράττουσιν καὶ θὰ τὸ πράττουσιν εἰς τὸ μέλλον. Οἱ Κρήτες τῆς Ἀμερικῆς ἐσυνέχισεν ὁ κ. Φινόκαλος εἶναι ὀλιγαριθμότεροι ἔναντι τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τῶν ἄλλων περιφερειῶν. Ἐν τούτοις ἡ Παγκρητικὴ εἶναι ἐκ τῶν ζωτικωτέρων ὀργανώσεων τῆς Ἀμερικῆς καὶ πρωτοστατεῖ εἰς κάθε Ἑλληνικὴν ἐκδήλωσιν.

Μὲ τὸ Βενιζέλειον Σανατόριον τοῦ Ἡρακλείου καὶ τὸ Νοσοκομεῖον Ρεθύμνης κατέληξεν ὁ κ. Φινόκαλος τὸ ἔργον τῶν Κρητῶν ἐξ Ἀμερικῆς δὲν διεκπεραιοῦται. Θὰ συνεχίσωμεν τὸ ἐνδιαφέρον μας διὰ τὴν νῆσον καὶ ὅτι καὶ ἂν πράξωμεν διὰ τὴν ἀγαπημένην μας ἡρωϊκὴν πατρίδα, θὰ εἶναι ὀλίγα ἔναντι τῶν ὅσων ἔχομεν ὑποχρέωσιν νὰ πράξωμεν.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ κ. Φινόκαλος, ἀκολουθῶν τὸ Ἀμερικανικὸν σύστημα παρουσίασεν τοὺς παρόντας εἰς τὸ γεῦμα ἀξιωματοῦχους τῆς Παγκρητικῆς, οἱ ὅποιοι καὶ ἐγειρόμενοι ἐχαιρέτουσιν, ἐνῶ οἱ συμπολιτεὺς τοὺς ἐχειροκρότουσιν. Οὕτω παρουσίασεν τὸν τέως Ὑπατον Πρόεδρον τῆς Παγκρητικῆς καὶ Πρόεδρον τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Σανατορίου κ. Νικ. Καλημεράκη, τὸν ἐπίσης Ὑπατον Πρόεδρον τῆς Παγκρητικῆς καὶ μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς Σανατορίου κ. Γεώργ. Κωνσταντουλάκη (τὸν ὅποιον ἐσυνώδευσεν ἡ σύζυγός του, μίᾳ πραγματικῇ ἐξαιρετικῇ Ἑλληνίδᾳ), τὸν περυσινὸν Ὑπατον Πρόεδρον τῆς Παγκρητικῆς καὶ μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Σανατορίου κ. Μάρκον Μαμαλάκη, τὸν Νομικὸν Σύμβουλον τῆς Παγκρητικῆς κ. Λοῦην Καλλιγιάννην, τὸν κ. Στυλ. Μαμαλάκη, τὸν Γενικὸν Γραμματέα τῆς Παγκρητικῆς κ. Γρηγόρ. Ταμιολάκη, τὸν κ. Κων. Μαλλιῶτην μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς Σανατορίου, τὸν κ. Μαυροειδῆν περιφερειακὸν Κυβερνήτην τῆς ὀργανώσεως, τὸν κ. Χ. Ἐρινάκη Ὑπατον Κυβερνήτην Περιφερειακῶν Παραρτημάτων, τὸν κ. Λουκᾶν Λουκάκη Ὑπατον Πρόεδρον τῶν ὀργανώσεων Νέας Γεννεᾶς, τὸν κ. Γεώργιον Καβρουδάκη Πρόεδρον Ὄργανώσεως, τὸν κ. Μπουρμπάκη, ἕνα ἐξαιρετικὸν Κρητικὸν, ὁ ὅποιος ἀγόρασε μίᾳ ὀλόκληρῃ Πολιτεῖᾳ τῆς ὁποίας ἔγινε σερίφησ καὶ τοῦ ὁποίου οἱ ὑπῆκοοι εὐφρόνουν ἀληθινὴν λατρείαν πρὸς αὐτόν, τὴν ἐξαιρετικὴν Κρήσσαν κ. Δημ. Βλαχάκη Πρόεδρον τοῦ γυναικείου Σωματείου «Πασιφάη» τῆς Νέας Ὑόρκης κ. λ. π.

Ἐνας μέγας ἔπαινος ἀξίζει στὸν ἐκλεκτὸ συμπατριώτη μας βιομήχανον κ. Βελισσάριο Μπούλακα, καὶ Γεώργ. Κουτσουρέλη ἀλλὰ καὶ στὸν φιλοκρήτα βιομήχανο κ. Γ. Τερμεντζῆ πού προσέφερον ἐντελῶς δωρεὰν τὰ καταναλωθέντα, κατὰ τὴ διάρκειαν τοῦ ἀξέχαστου Κρητικοῦ γλεντιοῦ, κρασιά.

Μπράβο τοὺς!

ΟΙ ΚΡΗΤΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΡΚΑΔΕΣ ΤΙΜΟΥΝ ΤΟΥΣ ΕΠΙΣΗΜΟΥΣ

«Ότι και νά πράζωμεν διὰ τὴν ἀγαπη-
μένην πατρίδα θὰ εἶναι πάντα ὀλίγον».

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΙΝΟΚΑΛΟΣ

Στὸ κέντρον «ΦΑΝΤΑΖΙΑ» ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Φωκίωνος Νέγρη οἱ Κρήτες καὶ οἱ Ἀρκάδες παρέθεσαν γεῦμα ἀνταποδίδοντες τὰς περιποιήσεις ποῦ τοὺς ἐγένοντο. Εἰς τὸ γεῦμα παρεκάθησαν ὁ κ. Ἐμ. Τσουδερός ἀντιπροσωπεύων τὴν Κυβέρνησιν, οἱ Δήμαρχοι Ἀθηνῶν — Πειραιῶς κ. κ. Νικολόπουλος καὶ Ἀνδριανόπουλος, τὰ προεδρεῖα τῆς Παγκρητίου Ἐνώσεως καὶ Παναρκαδικῆς Ἀθηνῶν, Βουλευταὶ κ. λ. π.

Τὸ κέντρον ἐγένισεν ἀσφυκτικῶς καὶ τὸ γεῦμα διεξήχθη μὲ ἐξαιρετικὴν διαχυτικότητα καὶ ἐν πλήρει συναδελφότητι Κρητῶν καὶ Ἀρκάδων.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Παναρκαδικῆς Ἀμερικῆς κ. Πετόνης ἐκτελῶν τὰ καθήκοντα τοῦ συμποσιάρχου ἐξέφρασε τὰς εὐχαριστίας Ἀρκάδων καὶ Κρητῶν διὰ τὴν θερμότητα τῆς ὑποδοχῆς ποῦ τῶν ἐγένετο καὶ παρεκάλεσεν τὸν κ. Τσουδερόν νὰ ὀμιλήσῃ ἀπὸ τοῦ μικροφώνου.

Ὁ κ. Τσουδερός, μὲ συγκίνησιν ἐχαίρησεν τοὺς ἀφιχθέντας συμπατριώτας καὶ Ἀρκάδας, ἀναμνησθεὶς τῶν παλαιῶν ἡμερῶν

Ὁ Πρωθυπουργὸς τῆς Νίκης
κ. Ἐμμανουὴλ Τσουδερός ὅ-
στις ὑπεδέχθη τοὺς ἀφιχθέν-
τας ὁμογενῆς ἐκ μέρους τῆς
Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

δταν ἡ Κυβέρνησις τοῦ Καίρου ἠγωνίζετο νά δυνηθῆ νά διοχετεύσῃ τρόφιμα εἰς τὴν ὑπόδουλον Ἑλλάδα κατὰ τὴν κατοχὴν. Ἐπλεξε τὸ ἐγκώμιον τῆς συμβολῆς τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀμερικῆς εἰς κάθε Ἐθνικὴν ἐκδήλωσιν καὶ ἔκλεισε τὴν ἐμπνευσμένην ὄντως προσφώνησίν του, χαίρειν τούς ἀφιχθέντας ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Στρατάρχου Παπάγου.

Μετὰ τὸν πρωθυπουργὸ τῆς Νίκης, ἐκ μέρους τῶν Κρητῶν καὶ Ἀρκαδῶν ὠμίλησεν ὁ κ. Κ. Φινόκαλος τόνισας τὰ ἑξῆς :

Τὰ μέλη δύο ἐνδόξων ἐν Ἀμερικῇ τοπικῶν Σωματείων, τῆς Παγκρητικῆς Ἐνώσεως καὶ τῆς Παναρχαδικῆς Ὀμοσπονδίας, εἰς τὰς λέξεις τῶν ὁποίων ρεεὶ τὸ αἷμα ἐνδόξων προγόνων, προγόνων ποῦ ἐσφυρηλάτησαν τὸν ἀνέσπερον πολιτισμὸν διὰ τῆς πνευματικῆς δυνάμεως φιλοσόφων καὶ νομοθετῶν, καὶ μετὰ τῶν ἄλλων Τμημάτων τῆς Ἑλλάδος συνεπολέμησαν καὶ κατίσχυσαν διὰ τῶν μεγάλων στρατηγῶν των εἰς τὴν Μεσόγειον καὶ ἐδημιούργησαν τὸ πρῶτον ἠνωμένον Ἔθνος, αἱ δύο αὐταὶ Ἀδελφαὶ συνητήθησαν εἰς τὸ λαοφιλετοῦν ὑπερωκεάνειον «Νέα Ἑλλάς» ποῦ φέρει τὴν νικητήριαν Γαλανόλευκον καὶ κυβερνᾶται ἀπὸ τὸν ἱκανώτατον καὶ ἐμπειρότατον πλοίαρχον κ. Ἰωάννην Πολέμην μὲ Ἀξιωματικούς καὶ ναύτας τοῦ ἔμπορικοῦ στόλου, καὶ ἔνδοξος ἔδωσαν τὸν ἀδελφικὸν ἀσπασμὸν καὶ ἠνώθησαν εἰς μίαν Συνομοσπονδίαν, διὰ νά παρουσιαστοῦν ἠνωμένα καὶ δώσουν τὸ φίλημα τῆς ἀγάπης των εἰς τὴν προσφιλῆ των Μητέρα Ἑλλάδα καὶ προσφέρουν τὰ σέβη των εἰς τὸν Βασιλέα καὶ τὴν Κυβέρνησιν τῆς γενέτειράς των, ἠλθομεν ἐπίσης διὰ νά καταθέσωμεν πρὸ τοῦ Ἱεροῦ Βωμοῦ τῆς Πατρίδος μας τὰ δῶρα τῆς ἀγάπης καὶ ἐγνωμοσύνης μας.

Καὶ οἱ Ἀρκαδὲς ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ πρώην Ὑπάτου Προέδρου τῆς Παναρχαδικῆς Ὀμοσπονδίας κ. Ἀναστασίου Πετόνη θὰ ἐπισκεφθοῦν τὸ θαυμασίον φιλανθρωπικὸν τῶν Ἰδρυμα, τὸ Νοσοκομεῖον Τριπόλεως, καθὼς καὶ τὰ ἄλλα κοινωφελῆ ἔργα των, Ἐκκλησίας, Σχολεῖα καὶ ὑδρογωγεῖα μὲ τὰ ὁποῖα ἐπλούτισαν τὴν γεννέτειράν των Ἀρχαδίαν, οἱ δὲ Κρητῆς θὰ μεταβοῦν εἰς Κρήτην διὰ νά ἐγκαινιάσουν τὸ Βενιζέλειον Σανατόριον καὶ τὸ Δημοτικὸν Νοσοκομεῖον Ρεθύμνης, τὰ ὁποῖα ἰδρύθησαν τῇ πρῶ ὀβουλίᾳ τῶν Κρητῶν τῆς ἐν Ἀμερικῇ Παγκρητικῆς Ἐνώσεως, καὶ τῇ βοήθειᾳ τῶν Κυβερνήσεων Ἀμερικῆς καὶ Ἑλλάδος.

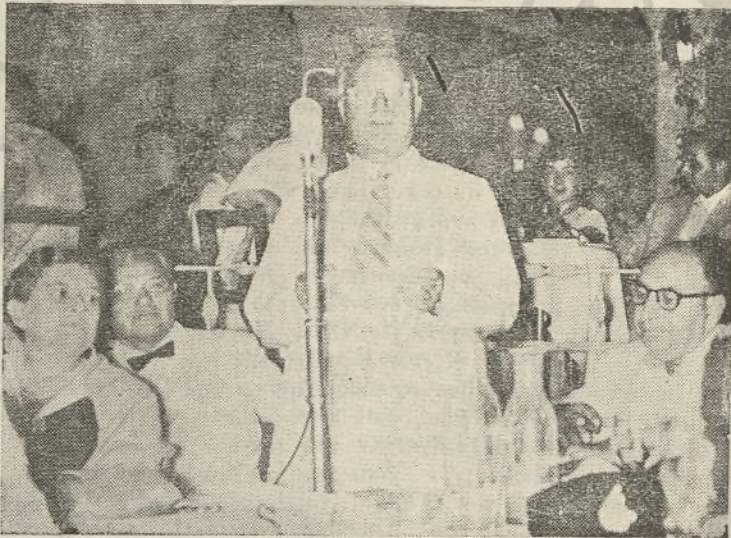
Αἰσθανόμενοι τὰ δικαιώματα τὰ ὁποῖα μὲ τὴν ἑξαιρετικὴν ἀξίειαν ἠρωϊκὴν στάσιν του ἔχει ἀποκτήσῃ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς εἴμεθα πρόθυμοι νά συντελέσωμεν ἐμπράκτως εἰς τὴν ἀξιοποίησιν τῶν προσπλαθειῶν τῶν ἐν Ἑλλάδι συμπατριωτῶν μας γινόμενοι θερμοὶ διεργηεῖς, ὑποστηρικταὶ τῶν ἀξιώσεων τῆς Ἑλλάδος εἰς ἀρμοδίους Ἀμερικανούς καὶ ἄλλους ἰσχυροὺς φίλους ὥστε νά δημιουργηθῆ καλύτερα ρύθμισις τῶν ὅρων διαβιώσεως Ἑλλήνων, οἵτινες ἔχουν προσφέρει ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας πρὸς ὀλόκληρον τὸν πεπολιτισμένον κόσμον.

Περαίνων τὸν λόγον μου ἐγείρω τὸ ποτήριόν μου προπίνων ὑπὲρ τοῦ Μεγαλεῖου καὶ τῆς εὐημερίας τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἀμερικῆς καὶ Ἀναφωνῶ Ζήτω ὁ Βασιλεὺς, Ζήτω ἡ Ἀμερικῆ, Ζήτω ἡ Ἑλλάς.

Τὸν λόγον τοῦ κ. Ὑπάτου ἠκολούθησαν ζωηρὰ χειροκροτήματα καὶ ἐπευφημιαί.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ θερμὸς φίλος τῆς Κρήτης Δήμαρχος Ἀθηναίων κ. Νικολόπουλος μὲ θερμοὺς πατριωτικοὺς λόγους ἐχαιρέτησε τὴν ἀφιξίν τῶν ξενητεμένων μας ἀδελφῶν. Ἀκολουθῶς ὠμίλησεν ὁ πρῶν ὑπουργὸς καὶ Πρόεδρος τῆς Παναρκαδικῆς κ. Ταμπακόπουλος. Καὶ τέλος ἐκ μέρους τῆς Παγκρητίου Ἐνώσεως ὠμίλησεν ὁ Πρόεδρος τῆς καὶ τέως Γεν. Διοικητῆς Κρήτης Στρατηγὸς Ἀναστ. Χομπίτης ὡς ἀκολούθως.

ΑΠΟ ΤΟ ΓΕΥΜΑ ΕΙΣ ΤΗΝ «ΦΑΝΤΑΣΙΑ»

Ὁ Στρατηγὸς Χομπίτης προσφωνῶν τοὺς Κρήτας καὶ Ἀρκαδᾶς. Ἐκατέρωθεν τοῦ Στρατηγεῦ οἱ δύο πρόεδροι τῶν τιμημένων σωματείων Κωνσταντῖνος Φινόκαλος καὶ Ἀναστ. Πεπόνης.

Ἐν τῇ ιδιότητι μου ὡς Προέδρου τῆς Παγκρητίου Ἐνώσεως Ἀθηνῶν —Πειραιῶς, σᾶς καλοσωρίζω καὶ σᾶς ἀπευθύνω τὸν πλέον ἐγκάρδιον χαιρετισμὸν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἀποψινῆς συνεστιάσεώς μας.

Δι' ἡμᾶς τοὺς ἐν Ἀθήναις Κρητᾶς δὲν εἶναι τυχαῖον καὶ ἄνευ ἀξίας τὸ γεγονός ὅτι δύο μεγάλα καὶ προεξάρχοντα τμήματα τῆς Ἑλληνικῆς Πατριδος, οἱ Κρητᾶς καὶ οἱ Ἀρκαδᾶς ἠνώθησαν εἰς Ἀμερικὴν διὰ τὸ ταξίδι αὐτὸ τῆς νοσταλγίας καὶ τοῦ προσκυνήματος. Εἶναι ἓνα σύμβολον τοῦ ἀκαταλύτου ἐθνικοῦ καὶ ἠθικοῦ δεσμοῦ τὸ κοινὸ αὐτὸ ταξεῖδι καὶ ἡ κοινὴ ὑποδοχὴ ποῦ ἐγένετα ἀποδεικνύει τὴν πυκνὴν συνοχὴν τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων ὅχι μόνον στὰ στενὰ ἰερά ἑδαφικὰ ὄρια μας, ἀλλὰ καὶ ἔξω ἀπὸ τὰ ὄρια αὐτά, εἰς τὴν ξένην γῆν.

Χαιρετίζομεν μέσα εἰς τὸ νόημα τοῦτο τὸν ἐρχομὸν Σας. Εἶναι μεγάλη ἡ χαρὰ μας διότι ἡ ὁμαδικὴ ἐπίσκεψίς Σας μᾶς δίδει τὸ μέτρον τῆς μεταξύ

Σας ἀλληλεγγύης καὶ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς λατρείας Σας, πρὸς τὴν γεννέτειραν Μητέρα Γῆ.

Οἱ νεαροὶ βλαστοὶ Σας τοὺς ὁποίους συνοδεύετε θὰ γνωρίσουν καὶ θὰ προσκυνήσουν τὴν ρίζαν των, θὰ ἀντιληφθοῦν ὅτι ἡ ἐπιφάνεια αὐτὴ τῆς Γῆς ποὺ λέγεται Ἑλλάς δὲν εἶναι ἀπέραντος ἡπειρος ὡς ἡ Ἀμερικὴ, ἔχει ὅμως ὑπέροχες φυσικὰς καλλονὰς, εἶναι ἀπέραντος εἰς μνημεῖα τοῦ πρώτου πολιτισμοῦ καὶ ἀπέραντη εἰς θρόλους καὶ παραδόσεις ἐθνικῆς ἀλκῆς καὶ τοῦ φιλελευθέρου πνεύματος.

Στὴν αἰώνια αὐτὴ γωνίαν τοῦ κόσμου ποὺ λέγεται Ἑλλάς, ποῦχει μόνη κατοικία τῆς ἡ ἐλευθερίας καὶ ἡ δόξα, μέχρι πρὸ ὀλίγου ὑψώοντο ἐρεί-

**ΑΠΟ ΤΗΝ ΩΡΑΙΑ ΔΕΞΙΩΣΙΝ
ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Ὁ Πρόεδρος τῆς Παγκρητικῆς κ. Κ. Φινόςκλος καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Παγκρητιῶν κ. Α. Χουπίτης ἐν μέσῳ τοῦ κ. Μ. Μαμλάκη, Π. Βαρδουλᾶκη, Α. Νάθαινα, Γ. Κωνσταντουλάκη, τοῦ κ. Ι. Μαρκευδάκη, τῆς κ. Δημ. Βλαχάκη, τοῦ δημοσιογράφου κ. Ρ. Κτιστάκη, καὶ τοῦ κ. Ἐμμ. Καντεράκη.

πια καὶ ἀνεδίδοντο ἀπὸ τοὺς κάμπους καὶ τὰ βουνὰ οἱ μαῦροι κάπνοι τοῦ ὀλέθρου, τῆς βαρβάρου κατοχῆς καὶ τοῦ ἐπαράτου συμμοριτισμοῦ.

Σήμερα, χάρις στὸν μόχθον τὸν δικόν μας, τὴν ζωτικότητα τῆς φυλῆς μας, τὴν ἰδικὴν σας ὕλικὴν καὶ ἠθικὴν ἐνίσχυσιν καὶ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς Μεγάλης Ἀμερικανικῆς Συμπολιτείας ποὺ μετωχέτευσε τὸν πλοῦτον τῆς σὰν μιὰ χρυσῆ ροῆ αἰμοδοσίας στὶς ἀδυνατισμένους φλέβες τοῦ ἐξητλημένου ἐθνικοῦ μας ὄργανισμοῦ, τὰ ἐρείπια ἀνεγείρονται καὶ γλοάζουν καὶ ἀνθοφοροῦν οἱ κάμποι καὶ τὰ βουνὰ μας καὶ ἡ ἀνασυγκρότησις ὁλοὴν καὶ συμπλη-

ροῦται. Ὄταν σὲ λίγο θὰ Σᾶς ζωογονῇ ὁ λαμπρὸς ἥλιος τῆς γεννέτειρας καὶ θὰ ἀναπνέετε τὸ ἄρωμα τοῦ Ψηλορείτη, τῶν Λευκῶν Ὁρέων, τοῦ Παναχαδικοῦ καὶ τοῦ Μαινάλου, θὰ διαπιστώσετε, ἀντικρῦζοντες τὰ ἐρείπια τῆς κατοικτικῆς καὶ συμμοριτικῆς λαίλαπος ποὺ συγκλόνησαν ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τὴν Ἑλλάδα, πόσον βαθεῖα ἀπήχησι εἶχαν στὴν ψυχὴ τοῦ κάθε συμπατριώτου Σας αὐτὰ τὰ ἔργα εὐποιίας, Νοσοκομεῖα, Ἐκκλησιαί, Σχολεῖα, Δρόμοι κλπ. τῆς ἰδικῆς Σας πρωτοβουλίας, τῆς ἰδικῆς Σας ἀδαμάσταυ θελήσεως, τῆς εὐγενοῦς ἀλτροῦστικῆς αὐτόχρομα προσφορᾶς Σας.

Κοῖτες καὶ Ἀρχάδες ἀδελφοί, πολῖται τῆς Μεγάλης Ἀμερικανικῆς Συμπολιτείας.

Ἐπιτρέψατέ μου νὰ ἐγείρω τὸ κύπελον ὑπὲρ τῶν Προέδρων καὶ τῶν Μελῶν τῆς ἐκδρομῆς ὡς καὶ τῶν μὴ εὐτυχησάντων νὰ σᾶς ἀκολουθήσουν στὸ νοσταλγικὸ αὐτὸ ταξεῖδι τῆς ἐπιστροφῆς σας, ὡς καὶ τῶν ἡγετῶν καὶ τῶν ἐντίμων φίλων ἐκπροσώπων τῆς Μεγάλης Ἀμερικανικῆς Δημοκρατίας ποὺ μᾶς τιμοῦν διὰ τῆς παρουσίας των καὶ νὰ Σᾶς εὐχηθῶ «καλὴν διαμονήν», ἐκ μέρους τῆς Παγκρητιοῦ Ἐνώσεως.

ΑΦΙΞΙΣ ΕΙΣ ΚΡΗΤΗΝ ΤΩΝ ΕΞ ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ

Μὲ ἀπέραντη χαρὰ καὶ ἀγαλλίαση στὶς 30 Ἰουλίου ἡ Κρήτη μὲ ἀνοικτὲς ἀγκάλες ὑποδέχτηκε ἑκατὸ καὶ πλέον τέκνα τῆς μέλης τῆς Παγκρητικῆς Ἐνώσεως ποὺ ἦρθαν γιὰ νὰ φιλήσουν τὸ ἅγιο χῶμα τῆς ἀγαπημένης πατρίδα τους. Εἶχον ξεκινήσει πολλὰ χρόνια πρὶν μὲ τὸ σάκκο τοῦ μετανάστη στὴ πλάτη καὶ τώρα ἔρχονται γιὰ νὰ ξαναφιλήσουν τὸ ἀγαπημένο χῶμα τῆς Κρήτης ποὺ εἶναι ἀνάκατωμένο μὲ αἶμα νιγάντων καὶ ἡρώων. Τὸ χῶμα τῆς πατρίδας τραβᾷ. Τραβᾷ γερὰ καὶ δὲν ξεχνιέται. Πάνω του πλέχτηκαν τὰ πρῶτα ὄνειρα κι' οἱ πρῶτες ἀγάπες. Μαζύ του δόθηκε τὸ πρῶτο δάκρυ.

Κι' ἂν τὸ ριζικὸ μου
ἔρημο καὶ μαῦρο,
μοῦγραψε νὰ φύγω
καὶ νὰ μὴ γυρίσω
σάν θαφτῆς μαζύ μου
στὴν καρδιά μου ἐπάνω.
καὶ τὸ ξένο μνήμα θᾶνε
πιὸ γλυκὸ
χῶμα ἀγαπημένο
χῶμα Ἑλληνικὸ

Τὸ χῶμα τῆς πατρίδος διαρκῶς καλεῖ

—Παιδιά μου μὴ μὲ ξεχνάτε—

Μὴ φεύγετε γιὰ πάντα μακρὰ μου.

Κι' φωνὴ αὐτὴ ἀκούγεται σὲ στεργιές καὶ σὲ θάλασες. Κι' ὅταν ἡ νύχτα ἡρεμεῖ ὁ ξενητεμένος ἄθελα ἀφρουκάζεται καὶ ἀκούει τὴ φωνή.

Τῆ φωνῇ τοῦ χωμάτου.

Κι' ἄθελα ἀπαντᾷ.

“Ἐρχομαι, ἔρχομαι... κοντά σου.

* *

Ὁ λαὸς τῶν Χανίων εἶναι ἀνάστατος. Τὰ αὐτοκίνητα τρέχουν στὴ Σούδα. Ἡ προβλήτα εἶναι γεμάτη ἀπὸ κόσμο, πού περιμένει. Ἀπὸ μακριά, κατὰ τῆς 9 τὸ πρωῖ φαίνεται τὸ «Ἐλση» τοῦ μᾶς φέρνει τὰ ξενητεμένα ἀδέλφια μας.

Μέσα στὴ γενικὴ ἀγωνία τὸ βαποράκι φτάνει. Τὰ μαντήλια ἀφίνονται στὸν ἀέρα. Ἡ καρδιὲς πλημμυρίζουν ἀπὸ ἐνθουσιασμό καὶ συγκίνηση. Ἀπ' τὴν προκουαῖτα ἀκοῦς φωνές. Νὰ ὁ Πρόεδρος ὁ κ. Φινόκαλος. Νὰ ὁ Μαλιώτης, ὁ Κωσταντουλάκης, ὁ Καλημεράκης, ὁ Μαμαλάκης, ἡ ὁ Καλιγιάννης, νὰ ἡ κα Βλαχάκη.

Ἄκοῦς φωνές. Κλάμματα χαρᾶς!

—Καλῶς ἦρθατε φωνάζει τὸ πλήθος πού προσμένει.

—Καλῶς σᾶς βρήκαμε φωνάζουν οἱ ξενητεμένοι ἀδελφοί

* *

Στὴν προβλήτα τῆς Σούδας περιμένει τοὺς ἐκδρομεῖς γιὰ νὰ τοὺς πῆ τὸ πρῶτο καλοσῶρισμα ὁ πρῶτος ἄρχοντας τῶν Χανίων, ὁ Δήμαρχος κ. Σκουλάς μετὰ τὰ μέλη τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἀντιπροσωπεῖα τῆς V Μεραρχίας, ἀντιπροσωπεῖα τῆς Ἐκκλησίας, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου κ. Δ. Γαγάνης, οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ τύπου, πρόεδροι ὀργανώσεων καὶ πλήθος κύσμου, μετὰ τὰ τῶν ὁποίων καὶ πολλοὶ συγγενεῖς τῶν ἀφιχθέντων.

Ὅταν τὸ σκάφος ἀγκυροβόλησε ἀνέβηκαν οἱ ἐκπρόσωποι τῶν Ἀρχῶν, καὶ οἱ συγγενεῖς τῶν ἀφιχθέντων γιὰ νὰ τοὺς εὐχηθοῦν τὸ «καλῶς ἦλθατε».

Ἐπειτα ὄλος συγκίνησι ὁ Ἀρχηγὸς τῆς ἐκδρομῆς καὶ Ὑπατος Πρόεδρος τῆς Παγκρητικῆς Ἐνώσεως κ. Κωνσταντῖνος Φινόκαλος, μετὰ βουρκωμένα μάτια ἀντιπροσωπεύων τὰ αἰσθήματα ὄλων τῶν ἐκδρομέων εὐχαρίστησε τόσοσ τὰς ἀρχὰς ὅσον καὶ τοὺς κατοίκους τῶν Χανίων γιὰ τὴ θερμὴ ὑποδοχὴ πού τοὺς ἐπεφύλαξαν, εἰπὼν τὰ ἑξῆς:

Συγκεκρινημένος βαθέως ἀπὸ τὴν θερμοτάτην ὑποδοχὴν σαῶ, αἰσθανόμεθα τὴν ἀνάγκην ἐπισκεπτόμενοι τὴν ἡρωϊκὴν γεννέτειράν μας, νὰ ἀπευθύνωμεν ἐγκάρδιον χαιρετισμὸν πρὸς τὴν Μεγαλόνησον, πρὸς τοὺς Κυβερνητικούς καὶ δημοτικούς ἀρχοντας, καθὼς ἐπίσης πρὸς τοὺς παρευρισκομένους ἐνταῦθα.

Ἀναχωροῦντες πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐκ διαφόρων ἐπαρχιῶν τῆς Κρήτης ἐγκατεστάθημεν εἰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς ἐξασκοῦνες ποικίλα βιοποριστικὰ ἐπαγγέλματα καὶ ἀπολαμβάνοντες τῶν ὑλικῶν τῶν ἀνέσεων τὰς ὁποίας ἐν ἀφθονίᾳ συναντῶμεν εἰς τὴν νέαν μας Πατρίδα.

Δὲν λησμονοῦμεν ὅμως ποτὲ τὴν καταγωγὴν μας διὰ τὴν ὁποίαν αἰσθανόμεθα δικαίαν ὑπερηφάνειαν καὶ διδάσκομεν εἰς τὰ τέκνα μας τὴν

μητρικήν μας γλώσσαν, ἤδη δὲ μὲ μεγάλην εὐχαρίστησιν ἐπωφελήθημεν τῆς εὐκαιρίας ἵνα ἐπισκεφθῶμεν μετὰ μελῶν τῶν οἰκογενειῶν μας τὴν ἀγαπημένην μας Κρήτην. Ἀναπολοῦμεν μὲ βαθεῖαν εὐλάβειαν τοὺς ἀναριθμήτους ἀγῶνας τῶν προγόνων μας ἐναντίον τῶν διαφόρων κατακτητῶν τῆς Πατρίδος μας καὶ κλίνομεν τὸ γόνυ μετὰ σεβασμοῦ πρὸ τῶν μυριάδων θυμάτων ἐν Κρήτῃ κατὰ διαφόρους ἐποχάς, ἰδιαιτέρως δὲ συγχαίρομεν τὰ προκαλέσαντα τὸν Παγκόσμιον θυμασμὸν κατὰ τὴν πρὸ τινος ἀκριβοπληρωθεῖσαν κατοχὴν τῆς νήσου μας ὑπὸ τῶν Γερμανοῦιταλῶν.

Ἐρχόμενοι μὲ πρόγραμμα παραμονῆς μας ἐπ' ἀροκτάς ἡμέρας μὲ παιλαιοὺς συμμαθητάς μας καὶ παιδικοὺς φίλους ἀναπολοῦντες καὶ δημιουργοῦντες ἀλησιμονήτους ἀναμνήσεις ποῦ συντελοῦντες ἀσφαλέστερον παντὸς ἄλλου στὴν διατήρησιν ἱεροῦ συγκινητικοῦ συνδέσμου μὲ τὸν τόπον καταγωγῆς μας, ὁπόθεν ἀπερχόμενοι θὰ παραλάβωμεν ὀλίγον Κρητικὸν χῶμα ποῦ θὰ ἀποτελῇ τὴν ἱερωτέραν παρακαταθήκην δι' ἡμᾶς καὶ τὰς οἰκογενείας μας.

Θὰ θεωρήσωμεν τοὺς ἑαυτοὺς μας εὐτυχεῖς ἂν ἡ ἐπίσκεψίς μας εἰς τὴν ἀλησιμόνητον γεννέτειράν μας συντελέσῃ εἰς τὴν δημιουργίαν προϋποθέσεων ἀνωτέρας διαρρυθμίσεως ὤρισμένων ζητημάτων (ἐκτελέσεις διαφόρων ἔργων) καὶ θὰ προσπαθῆσωμεν ἵνα διευκολύνωμεν ὅσον τὸ δυνατόν περισσώτερον τὴν συμπλήρωσιν ὑπαρχουσῶν ἐλλείψεων ὥστε ἡ παρουσία μας εἰς τὴν Μεγαλόνησον νὰ παρουσιάσῃ γόνιμα ἀποτελέσματα.

Μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι γίνομαι φορεὺς ὑπαρχόντων ἀδελφικῶν αἰσθημάτων ὄχι μόνον εἰς τοὺς ἐπισκελτομένους μετ' ἐμοῦ τὴν Κρήτην μας ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλους τοὺς ἐν Ἀμερικῇ Κρήτας διὰ τοὺς ἀγαπητοὺς συμπατριώτας μας ἀναφωνῶ.

Ζήτω ἡ Κρήτη—Ζήτω τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος.

Χειροχοροτήματα !!!

Καὶ ἡ ἱερὴ στιγμή τῆς ἀποζίβασης ἔφτασε. Τὸ πόδι πατᾶ χῶμα Κρητικὸ ὕστερα ἀπὸ τριάντα χρόνια. Μιά ἀνατριχίλα διαπερνᾷ τὸ σῶμα. Τὸ χῶμα μιᾶ στῆ ψυχῇ. στὰ μάτια ἔρχονται χοντρές στάλες. Καὶ τὰ χεῖλια ζητοῦν νὰ ἀσπασθοῦν τὸ χῶμα ποῦ ἔδωσε τὴν πρώτη μορφῇ, τὴν πρώτη ζωῇ. Τὰ ξενητεμένα ἀδέλφια μας, σκόβουν βαθεῖα καὶ μὲ τὰ χεῖρια θέλουν νὰ ψαύσουν κάτι γνώριμο καὶ νὰ ἀσπαστοῦν κάτι ἀγαπημένο. Τὸ χῶμα. Τὸ χῶμα τῆς Κρήτης. Τὸ χῶμα ποῦ μᾶς ἔδωσε τὴ πρώτη ζωῇ.

* *

«Τὴν 11ην πρωΐνῃν ὥραν χοροστατοῦντος τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου κ. Ἀγαθαγγέλου ἐγένετο δοξολογία εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ναὸν εἰς τὴν ὁποίαν παρέστησαν ὁ Γενικὸς Διοικητὴς Κρήτης κ. Κωνιωτάκης, ὁ Νομάρχης Χανίων κ. Τσῶχος, ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Γ. Δ. Κρήτης κ. Σακὸρραφος, ὁ Δήμαρχος Χανίων κ. Σκουλάς, ὁ Διοικητὴς τῆς V Μεραρχίας ὑποστράτηγος κ. Καραβίας, ὁ ἀνώτερος διοικητὴς τῆς χωρῆς συνταγματάρχης κ. Χαλκιαδάκης, ὁ διοικητὴς χωρῆς Χανίων ἀντὶρχης κ. Τζαβέλας. τὰ μέλη τοῦ Δημοτικοῦ μας Συμβουλίου, οἱ ἀφιχθέντες ἐξ Ἀμερικῆς ὁμογενεῖς μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τοὺς ἀξίωματούχους

των, οί πρόεδροι τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Χανίων, Ἐμπορικοῦ Συλλόγου, Ἐργατικοῦ Κέντρου Χανίων καί τῶν διαφόρων ἄλλων συλλόγων καί σωματείων τῆς πόλεως ἀξιωματικοί ὄλων τῶν ὀπλων καί σωμάτων καί ἀρκετά πλήθη κόσμου. Ἡ πόλις εἶχε σημαοστολισθῆ ἀπό τῆς πρωΐας καί τὰ καταστήματα τῆς πόλεως ἐκλείσαν κατά τόν χρόνον τῶν γενομένων τελετῶν. Τμημα Στρατοῦ παρατεταγμένον ἕξωθι τοῦ Ναοῦ καί ἡ Μουσική τῆς Φρουρᾶς ἀπέδωσαν τὰς νενομισμένας τιμὰς εἰς τοὺς προσελθόντας ἐπισήμους καί μετὰ τὴν δοξολογίαν ἐπαιάνισεν ἡ μουσική τὸν Ἐθνικὸν μας Ὑμνον.

Μετὰ τὴν δοξολογίαν οἱ ἀφιχθέντες ὁμογενεῖς συνοδευόμενοι ὑπὸ τῶν ἐκπροσώπων τῶν ἀρχῶν καί τοῦ πλήθους μετέβησαν πεζῇ εἰς τὸ πρὸ τῶν στρατῶνων ἡρώων τῶν πεσόντων, ὅπου καί ἐψάλη, κατανυκτικὴ δέησις ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς αὐτῶν μεθ' ὃ ὁ πρόεδρος, τῆς Παγκρητικῆς Ἐνώσεως, κ. Κ. Φινόκαλος, ὅστις εἶναι καί ἀρχηγὸς τῶν ἐκδρομῶν ἀδελφῶν κατέθεσεν ἐπ' αὐτοῦ δάφνινον στέφανον.

«ΛΘΑΝΑΤΟΙ ΗΡΩΕΣ,
ΜΑΣ ΕΜΗΝΕΕΤΕ ΚΑΙ ΜΑΣ ΚΑΘΟΔΗΓΗΤΕ»

Ὁ κ. Κ. Φινόκαλος καταθέτων στέφανον δάφνης εἰς τὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου εἰς Χανιά.

ΓΟΝΑΤΙΣΤΟΙ ΣΤΟΝ ΤΑΦΟ ΤΟΥ ΓΥΙΟΥ ΤΟΥ ΨΗΛΟΡΕΙΤΗ

Μετὰ τὴν λήξιν τῆς σεμνῆς αὐτῆς τελετῆς οἱ Κρήτες ἀδελφοί μας ἐπιβάντες λεωφορείων αὐτοκινήτων διατεθέντων ὑπὸ τοῦ Δήμου Χανίων καί συνοδευόμενοι ὑπὸ τῶν δημοτικῶν μας ἀρχόντων καί πολλοῦ ἄλλου κόσμου μετέβησαν εἰς τὸν ἐν Ἀκρωτηρίῳ τάφον τοῦ ἀειμνήστου Ἐθνάρχου Ἐλευθερίου Βενιζέλου ἐπὶ τοῦ ὁποῖου καί ἐψάλη ἐπιμνημόσυνη δέησις, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας οἱ περισσότεροι τῶν ξενητεμένων μας ἀδελφῶν καί ἰδίως οἱ γεροντότεροι ἔκλειον.

«ΕΥΛΑΒΙΚΟΣ ΠΡΟΣΚΗΝΗΤΗΣ
ΣΤΟ ΤΑΦΟ ΣΟΥ ΘΑΝ' ΕΡΘΩ»

Ὁ κ. Φινόκλος προσερχόμενος εἰς τὸν τάφου τοῦ
Ἐλευθ. Βενιζέλου.

Μετὰ τὴν δέησιν ὁ Πρόεδρος τῆς Παγκρητικῆς Ὀμοσπονδίας κ. Κωνστ. Φινόκαλος μὲ καταφανῆ συγκίνησιν εἶπε τὰ ἑξῆς κλίνων τὸ γόνυ πρὸ τοῦ Τάφου τοῦ Ἐθνάρχου.

Καθὼς εἰς τὴν Ἀμερικὴν ὑπάσχει τὸ ἀγαλμα τῆς Ἐλευθερίας ὡς σύμβολον ἐκφραστικὸν τοῦ πνεύματος τῆς χώρας εἰς τὴν ὁποίαν ζῶμεν τοιούτοτρόπως τὸ ἱστορικὸν Ἀκρωτήρι σὺν ὁποῖον ἤδη εὐρισκόμεθα καὶ ὅπου πολὺ ἐπιτυχῶς ἐστήθη τὸ μνημεῖον Σου, θὰ συμβολίσῃ τὸ πνεῦμα τῆς νέας Ἑλλάδος ποὺ θὰ ἐμπνέῃ τόσον τὰς παρούσας ὅσον καὶ τὰς ἐπερχομένας γενεάς.

Ἰστάμενοι μετ' εὐλαβείας πρὸ τοῦ τάφου Σου, αἰσθανόμεθα ὑπερηφάνειαν διότι ὑπήρξαμεν συμπατριῶται Σου. Θὰ μεταφέρωμεν εἰς τὴν δευτέραν μας Πατρίδα (τὴν Ἀμερικὴν) τὴν ἐντύπωσιν τὴν ὁποίαν μᾶς ἐξησφάλισεν αὐτὸ μας τὸ ταξίδι, πῶς ἐξικολουθεῖ νὰ ζῇ ἀθάνατον τὸ ὄνομά Σου, καταχωρημένον μὲ ἀνεξίτηλα χρυσᾶ γράμματα στὰς δέλτους τῆς ἱστορίας. Ἀναφωνοῦμεν ὑποκλινόμενοι εὐλαβῶς:

«Ἀλησμόνητε Μεγάλε Ἐθνάρχα Ἐλευθέριε Βενιζέλε, δικαίως ἡ μνήμη Σου παρέμεινεν αἰωνία». Ἀκολούθως κατέθεσεν ἐπὶ τοῦ τάφου δάφνινον στέφανον.

Ἐπίσης στέφανος κατετέθη καὶ ὑπὸ τοῦ ὁμογενοῦς κ. Παντελῆ Μακριγιαννάκη τ. Γεν. Γραμματέως τοῦ συλλόγου «Βενιζέλος».

Ὁ κ. Κ. Φινόκλος καταθέτων βαρύνον στέφανον δάφνης εἰς τὸν τάφον τοῦ Ἐθνάρχου, παρουσία ἑλων τῶν ἐπισήμων καὶ πλήθους κόσμου. Διακρίνομεν τὸν Δήμαρχο κ. Ν. Σκουλά καὶ τὸν Γενικὸν Γραμμ. τῆς Παγκρητικῆς κ. Ταμιολάκη κ.

ΕΥΧΗ ΤΟΥ ΘΕΟΦΙΛΕΣΤΑΤΟΥ κ. ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΥ

Εἰς τὴν Δοξολογίαν ἦτις ἐτελέσθη τὴν 30ην Ἰουλίου εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ἱερὸν Ναὸν τῶν Εἰσοδίων, ἐπ' εὐκαιρία τῆς ἀφίξεως τῶν Κρητῶν ἐκ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, ἐχαιρέτισεν αὐτοὺς ὁ Θεοφιλέστατος Κύριος Ἀγαθάγγελος δι' ἐμπνευσμένης προσφωνήσεως καὶ ἀνέγνωσε τὴν κάτωθι μεγάλης σημασίας καὶ ἐμπνεύσεως εὐχὴν :

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ διὰ τῆς δυνάμεώς Σου διαφυλάξας πάλαι τὸν ἐν γῆ Αἰγύπτου ἀποδημήσαντα περιούσιον λαόν Σου καὶ φωτίσας τοῦτον εἰς τὸ διατηρῆσαι τὴν θρησκείαν καὶ τὰ ἔθιμα τῶν πατέρων αὐτῶν, διαφύλαττε τὰ τέκνα καὶ τὰ τέκνα τῶν τέκνων τοῦ περιουσιῦ Ἑλληνικοῦ Ὁρθοδόξου γένους τὰ ἐν τῷ Νέῳ Κόσμῳ ἐνδημοῦντα. Κατεύθυνον τὰ διαβήματα αὐτῶν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν καὶ Ἐθνοφελές. Στήριζον ταῦτα ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ πίστει καὶ ἀγάπῃ πρὸς τὴν αἰωνίαν Ἑλλάδα.

Φώτισον ἵνα διατηρῶσι πάντοτε τὰ ἀγνὰ πατροπαράδοτα ἔθιμα ἡμῶν καὶ σκέπε ταῦτα ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων Σου. Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς καὶ δοτὴρ πάντων τῶν ἀγαθῶν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῇ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων Ἀμήν.

Ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψιν τῶν ὁμογενῶν εἰς τὴν Γενικὴν Διοίκησιν Κρήτης. Ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ : Ὁ κ. Ν. Καλημερτζής, ὁ κ. Κ. Φινόκκλος, ὁ Γενικὸς Διοικητὴς κ. Κωνιατάκης, ὁ Φεεφιλέστατος Ἐπίσκοπος Κυβανίας καὶ Ἀποκορώνου κ. Ἀ. γθαγγελοῦ, ὁ Δήμαρχος Χανίων κ. Ν. Σκουλάς καὶ ὁ κ. Γ. Κωνσταντευλάκης.

ΔΕΞΙΩΣΙΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ

Τὸ βράδυ εἰς τὸ περίπτερο τοῦ Δημοτικοῦ κήπου ἐδόθη δεξίωσις πρὸς τιμὴν τῶν ὁμογενῶν ὑπὸ τοῦ Δήμου Χανίων. Παρέστησαν, αἱ πολιτικά, στρατιωτικά καὶ δικαστικά ἀρχαὶ τῆς πόλεως καὶ πλήθος κόσμου. Κατὰ τὴν ὥραν τῆς δεξιώσεως ὁ Δήμαρχος Χανίων κ. Ν. Σκουλάς προσεφώνησε τὸν Ὑπατο Πρόεδρο κ. Κωνστ. Φινόκκλο καὶ τὰ ξενητεμένα παιδιά τῆς Μεγαλονήσου μὲ τοὺς κάτωθι συγκινητικοὺς λόγους:

Μὲ ἀνέκφραστη χαρὰ ἡ Προτείουσα τῆς Κρήτης σᾶς ὑποδέχεται σήμερον, ὡς ξενητεμένα παιδιά της καὶ σᾶς εὐχεται δι' ἐμοῦ τὸ καλῶς ἦλθατε.

Χαιρετίζομεν εἰς τὸ πρόσωπόν σας καὶ ὄλους τοὺς ὑπολοίπους ἀδελφούς μας, τοὺς συνηνωμένους διὰ τῆς Παγκρητίου Ἐνώσεως τῆς Ἀμερικῆς, αἱ ὅποιοι διὰ διαφόρους λόγους δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐπισκεφθοῦν τὴν γενέτειράν των καὶ νὰ ζήσουν ὀλίγας ἡμέρας, ἐν μέσῳ τῶν προσφιλῶν οἰκείων των.

Ἡ πίστις σας εἰς τὰ ἔθνικά μας ἑλληνοχριστιανικά ἰδεώδη καὶ ἡ ἀφοσίωσις σας εἰς τὸ καθῆκον τῆς διαφυλάξεως τῶν ὑψηλῶν αὐτῶν ἰδανικῶν, μᾶς γεμίζει ἀπὸ ἐθνικὴν ὑπερηφάνειαν.

Ἐὰν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ πραγματικὴ χαρὰ πηγάζει ἀπὸ τὴν ἐργασίαν, σεῖς μὲ τὴν ἐντιμὴ ἐργασίαν σας εἶσθε οἱ χαρούμενοι ἄνθρωποι καὶ οἱ πρωταθληταὶ τῆς ζωῆς, εἰς ἕναν εὐγενικὸν ἀγῶνα διὰ τὰς καλύτερας βιοτικὰς συνθήκας.

Μὲ αὐτὴν σας τὴν ἐντιμὴν ἐργασίαν ἐσφουρηλατήσατε τοὺς δεσμοὺς συν-

αδελφώσεως καὶ ἀμοιβαίου σεβασμοῦ μετὰ τὸν μέγαν Ἀμερικανικὸν λαόν, πρὸς τὸν ὅποιον κατὰ τὴν σημερινὴν ἡμέραν ἀπευθύνομεν μαζὺ σὰς τὸν πλέον ἐγκάρδιον χαιρετισμὸν, μετὰ τὴν ἐκδήλωσιν τῆς βαθυτάτης μας πρὸς αὐτὸν εὐγνωμοσύνης, δι' ὅσα ἡ μεγάλη των Πατρῶν προσφέρει εἰς τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὰς χριστίμους αὐτὰς ἡμέρας τῆς.

Ἐψῶν τὸ ποτήριον, πίνω εἰς υἰεῖαν Ἑμῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν σας ὡς καὶ ὅλων τῶν παρευρισκομένων εἰς τὴν δεξίωσιν ταύτην καὶ εὐχομαι ὅπως κάθε βῆμα τῆς ζωῆς σας συνοδεύει ἡ πραγματικὴ εὐτυχία.

Ζήτω ἡ Ἑλλάς, ζήτω ἡ Ἀμερικὴ, ζήτω ἡ Παγκοσμίως Ἐνωσις τῆς Ἀμερικῆς.

Ὁ Δήμαρχος Χανίων κ. Σκουλάς προσφωνῶν τὸν Ὑπατο Πρόεδρο τῆς Παγκρητικῆς κ. Φινόκαλο κατὰ τὴν δοθείσαν πρὸς τιμὴν τῶν ἑμογενῶν δεξίωσιν εἰς τὸ Τουριστικὸν περίπτερον τοῦ Δημοτικῆς κήπου Χανίων.

Ὁ Ὑπατος Πρόεδρος τῆς Παγκρ. Ὁμοσπονδίας κ. Φινόκαλος ἀπαντῶν εἰς τὴν προσφώνησιν τοῦ κ. Δημάρχου Χανίων λίαν συγκινημένος εἶπε μεταξὺ ἄλλων τὰ ἑξῆς :

«Συγκεκινημένοι βαθέως ἀπὸ τὴν θερμοτάτην ὑποδοχὴν σας, αἰσθανόμεθα τὴν ἀνάγκην ἐπισκεπτόμενοι τὴν ἡρωϊκὴν γενέτειράν μας, νὰ ἀπευθύνωμεν ἐγκάρδιον χαιρετισμὸν πρὸς τὴν Μεγαλόνησον, πρὸς τοὺς Κυβερνητικούς καὶ δημοτικούς ἀρχοντας, καθὼς ἐπίσης πρὸς τοὺς παρευρισκομένους ἐνταῦθα.

Ἀναχωρήσαντες πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐκ διαφόρων ἐπαρχιῶν τῆς Κρήτης ἐγκατεστάθημεν εἰς Ἠνωμένης Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς ἐξασκοῦντες ποικίλα βιοποριστικὰ ἐπαγγέλματα καὶ ἀπολαμβάνοντες τῶν ὑλικῶν ἀνέσεων τὰς ὁποίας ἐν ἀφθονίᾳ συνησιῶμεν εἰς τὴν νέαν μας Πατρίδα.

Δὲν λησμονοῦμεν ὅμως ποτὲ τὴν καταγωγὴν μας διὰ τὴν ὁποίαν αἰσθανόμεθα δικαίαν ὑπερηφάνειαν καὶ διδάσκομεν εἰς τὰ τέκνα μας τὴν μητρικὴν μας γλῶσσαν, ἥδη δὲ μετὰ μεγάλην εὐχαρίστησιν ἐπωφελήθημεν τῆς εὐ-

Ο κ. Κωνστ. Φινόκκλος ὁμιλῶν κατὰ τὴν δεξίωσιν τοῦ Δήμου Χανίων, περιτοισχούμενος ἀπὸ τὸν Δήμαρχόν μας κ. Σκευλά, τὸν Ταξίαρχον κ. Ἱερδανίδην, τὸν τῶς Πρόεδρον τῆς Παγκρητικῆς Ἐνώσεως Η Π. Α. κ. Γεωρ. Κωνσταντευλάκη καὶ τῆς ἐρητίμου συζύγου του καὶ τὸν κ. Δημόσθ. Γεγάνη, Πρόεδρον τοῦ Ἐμπεριτικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Χανίων.

καιρίας ἵνα ἐπισκεφθῶμεν μετὰ μελῶν τῶν οἰκογενειῶν μας, τὴν ἀγαπημένην μας Κρήτην. Ἀναπολοῦμεν μὲ βαθεῖαν εὐλάβειαν τοὺς ἀναριθμήτους ἀγῶνας τῶν προγόνων μας ἐναντίον τῶν διαφόρων κατακτητῶν τῆς Πατρίδος μας καὶ κλίνομεν τὸ γόλυ μετὰ σεβασμοῦ πρὸ τῶν μυριάδων θυμάτων ἐν Κρήτῃ κατὰ διαφόρους ἐποχάς, ἰδιαιτέρως δὲ μνημονεύομεν τὰ προκαλέσαντα τὸν Παγκόσμιον θαυμασμόν κατὰ τὴν πρό τινων ἐτῶν ἀκριβολληρωθεῖσαν κατοχὴν τῆς νήσου μας ὑπὸ τῶν Γερμανοῖταλῶν.

Ἐρχόμενοι μὲ πρόγραμμα παραμονῆς μας θὰ λάβωμεν εὐκαιρίαν ἐπικοινωνίας μας μὲ φιλότατους συγγενεῖς μας, μὲ παλαιὸς συμμαθητάς μας καὶ παιδικούς φίλους ἀναπολοῦντες καὶ δημιουργοῦντες ἀλησμόνητους ἀναμνήσεις ποὺ συντελοῦν ἀσφαλέστερον παντὸς ἄλλου στὴν διατήρησιν ἱεροῦ συγκινητικοῦ συνδέσμου μὲ τὸν τόπον καταγωγῆς μας, ὁπόθεν ἀπερχόμενοι θὰ παραλάβωμεν ὀλίγον Κρητικὸν χῶμα ποὺ θὰ ἀποτελῇ τὴν ἱερωτέραν παρακαταθήκην δι' ἡμᾶς καὶ τὰς οἰκογενείας μας.

Θὰ θεωρήσωμεν τοὺς ἑαυτοὺς μας εὐτυχεῖς ἂν ἡ ἐπίσκεψίς μας εἰς τὴν ἀλησμόνητον γενέτειράν μας συντελέσῃ εἰς τὴν δημιουργίαν προὑποθέσεων ἀνατέρας διαρρυθμίσεως ὄρισμένων ζητημάτων (ἐκτελέσεις διαφόρων ἔργων) καὶ θὰ προσπαθῶμεν νὰ διευκολύνομεν ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερο τὴν συμπλήρωσιν ὑπαρχουσῶν ἐλλείψεων ὥστε ἡ παρουσία μας εἰς

τὴν μεγαλύνησον νὰ παρουσιάσῃ γόνιμα ἀποτελέσματα.

Μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι γίνομαι φορεὺς ὑπαρχόντων ἀδελφικῶν αἰσθημάτων ὄχι μόνον εἰς τοὺς ἐπισκελτομένους μετ' ἐμοῦ τὴν Κρήτην μας ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλους τοὺς ἐν Ἀμερικῇ Κρήτας διὰ τοὺς ἀγαπητοὺς συναπατριώτας μας ἀναφωνῶ.

Ζήτω ἡ Κρήτη. Ζήτω τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος.

Μία ὄρθια φωτογραφία ἀπὸ τὴν δεξίωσιν τοῦ Δήμου Χανίων τὴν δοθείσαν πρὸς τιμὴν τῶν ἐξ Ἀμερικῆς ὁμογενῶν εἰς τὸ τουριστικὸν περίπτερον τοῦ Δημοτικοῦ Κήπου Χανίων. Ὁ Γενικὸς Διοικητὴς Κρήτης κ. Ἰ. Κωνιστάκης ἔχων δεξιὰ του τὸν Πρόεδρον τῆς Παγκρητικῆς Ἐνώσεως κ. Κ. Φινόκαλον καὶ ἀριστερὰ του τὴν Στάρ Ἑλλάς 1952 δίδα Ντζίζην Μαυράκη.

Ὁ ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἀνεγέρσεως τῶν Νοσοκομείων Ρεθύμνης καὶ Ἡρακλείου καὶ πρώην πρόεδρος τῆς Παγκρητικῆς Ἐνώσεως συμπατριώτης μας κ. Κωνσταντουλάκης ἐξεφώνησεν εἰς τὸν Δημοτικὸν κήπον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς γενομένης δεξιώσεως πρὸς τιμὴν τῶν ἀφιχθέντων ἐξ Ἀμερικῆς Κρητῶν ἐμπνευσμένον λόγον.

Ἐν συνεχείᾳ δὲ ὠμίλησε διὰ μακρῶν ὁ κ. Νικολ. Καλημεράκης ὅστις μεταξὺ ἄλλων εἶπεν ὅτι οἱ ἐν Ἀμερικῇ Ἕλληνες δὲν ἐλησμόνησαν μίαν ὑποχρέωσιν, τὴν ὁποίαν καὶ ἔχουν ἀναλάβει διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Σανατορίου Χανίων, μετὰ δὲ τὴν ἐπιστροφὴν των θὰ φροντίσουν διὰ τὴν πραγματοποιήσιν τοῦ σκοποῦ τούτου.

Μετ' αὐτοὺς ὠμίλησεν ὁ κ. Λουκάκης ἐκ μέρους τῆς νεολαίας, ὅστις μετέδωσε τὸν χαιρετισμὸν τῶν νέων τῆς Ἀμερικῆς πρὸς τοὺς Κρήτας.

Οἱ ὁμιληταὶ διεκόπτοντο συχνὰ ἀπὸ τὰ χειροκροτήματα τῶν παρισταμένων.

Ἐπηκολούθησε ὑπὸ τοὺς ἤχους τῆς ἀθάνατης Κρητικῆς λύρας

χορός μέσα σ' ένα αδιάσπαστο κέφι. Τόν χορό έσυρε ό άκούραστος πρόεδρος κ. Φινόκαλος με την Στάρ Έλλάς 1952 δίδα Νταίζη Μαυράκη και με τις ώραιες Χανιωτοπούλες του Λυκείου των Έλληνίδων που ήσαν ντυμένες με τις γραφικές Κρητικές στολές τους. Τό γλέντι άναψε, οι μαντινάδες άρχισαν νά δίνουν και νά παίρνουν και οι χορευταί έσυραν τό χορό μέχρι άργά.

Ό τότε Νομάρχης Χανίων κ. Βασιλ. Τσώχος που μαζί με τον Γενικόν Διοικητήν και τον Γενικόν Γραμματέα της Γ. Δ. Κρήτης κ. Δημ. Σκρόραφον υπεδέχθησαν τους άποδήμους άδελφούς μας εις Χανιά. Εις την εικόνα μας ό κ. Τσώχος με τον κ. Κυριάκο Μητσοτάκη συγγραφέα του άνά χείρας έργου.

Χίλιο καλώς ώρίσατε
χιλιοι και δυό χιλιάδες...

ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΦΙΧΘΕΝΤΩΝ ΟΜΟΓΕΝΩΝ

Οι άφιχθέντες εκ των Ένωμένων Πολιτειών Κρήτες είναι οι κ. κ. Κωνινος Φινόκαλος πρόεδρος της Παγκρητικής Ένώσεως και άρχηγός των εκδρομέων Μαρκ Μαμαλάκης πρώην πρόεδρος ύπαρχηγός των εκδρομέων. Κων. Μαλιώτης πρώην πρόεδρος, Νικ. Καλιμεράκης πρώην πρόεδρος.

Οι άνωτέρω αποτελούν και την έπιτροπήν των άνεγερθέντων εις Ρέθυμνον και Ηράκλειον Νοσοκομείων.

Άλεξ. Χάλλης και ό υιός του Γεώργιος, Στυλ. Διονάκης μετά της κυρίας του Έμμαν Χουλάκης μετά της κυρίας του, Κων. Μπουρμπάκης, Στέργιος Μαυροσειδής, Γεώργ. Ψαρουδάκης, μετά της κυρίας του και της θυγατρός των Όλγας, Γεώργ. Παράκης, Μιχ. Καλαμαρίδης, Άρτέμ. Ρουκούνης, Γρηγ. Ταμιολάκης Γρηγ. Φραγκιουδάκης κ. Μάρκ. Βουτσαδάκης, κ. Μάρκου Λεωνιδάκη μετά θυγατρός της, κ. Ειρήνη Μυλωνάκη μετά της θυγατρός της. Κων. Αύγουστάκης μετά της κυρίας του και του

υιού των Μενελάου, κ. Παναγιώτα 'Αληφιέρη, 'Ιωσήφ Ροῦσος, Κων)νος Χαλλάκης (Δήμαρχος).

Δις Δέσποινα Μιχαλάκη, Γ Λασσινός μετὰ τῆς κυρίας καὶ τῆς θυγατρὸς των Θάλειας, κ. Φιφὴ Δασκαλάκη μετὰ τῆς θυγατρὸς τῆς Μαίρης, κ. Β. Γλυκάκη, κ. 'Ιωσηφίνα Μπροῦσαλη, Γ. Κρίκος μετὰ τῆς κυρίας του, Κωνσ Γιράκης, Γεωρ. Παυλάκης, Γεωρ. Δουζενάκης, Κων. Τζομπανάκης, κ. Αἰκατερίνη Τζομπανάκη, Παυλ Σοφιάκης μετὰ τῆς κυρίας του, Γεωρ. Κοντοράκης, Α. Λουκάκης, ὑπατος πρόεδρος τῆς ἐν Ἀμερικῇ Κρητικῆς νεολαίας, δις 'Αγγελικὴ Καρτσωνάκη, δις Μαρία Βασιλάκη, δις Μαίρη Δάστων, Μιχ. Χατζάκης, Νικ. Παπουτσάκης μετὰ τῆς κυρίας του, δις Μαρία Κινάκη, 'Ιωάν. Κουνάλης, 'Αντ. Κουμάκης, Λούης Καλλιγιάννης πρῶην πρόεδρος Παγκρητικῆς, Γ. Καρτσωνάκης, Γεωρ. Γιαπιτζάκης, Δημ. Καφετζάκης μετὰ τῆς κυρίας του, Παντ. Μακρυγιαννάκης, κ. Ἐθαγγελία Χορτάτσου, κ. Χαρ. Καραπιδάκη, 'Αντ. Κατσοχεράκης, Δημ. Σλιγαρδάκης, 'Ιωάν. Οἰκονομάκης μετὰ τῆς κυρίας του, Ματθ. Βουτσαδάκης, 'Ιωάν. Μάρκος, 'Ηλίας Βεζές, κ. 'Αννα Σκούρου, Γεωρ. Στρουμπάκης, Δημ. Φωτάκης μετὰ τοῦ υἱοῦ του 'Ιωάννου, κ. Δημητρά Βλαχάκη, Μιχ. Κουτσάκης, Γρηγ. Φραγκουδάκης, Γεωρ. Κοντῆς μετὰ τῆς κυρίας του, 'Ιωάν. Σφακιανάκης, Νικ. Παυλάκης, 'Ανδρ. Βερτζιτσάκης, κ. Αἰκατερίνη Βότζη, κ. Στέλλα 'Ορφανοῦ, κ. Καλλιόπη Χατζηδάκη, κ. Σοφία Τσουβαλάκη, κ. 'Αργυρῶ Βασιλάκη, μετὰ τῆς θυγατρὸς τῆς, 'Εμμ. Βίτσος μετὰ τοῦ υἱοῦ του, 'Ιωάν. Χοχλιαδάκης, Γεωρ. Παυλάκης, Κυρ. Κατσοῦρος, Γεωρ. Δημοτάκης, Στέφ. Παπάντις, Νικ. Σχορδύλης, Παν. Μουράκης, 'Ανδρ. Παράσχης, 'Ιωάν. Μαραγκουδάκης διευθυντῆς τοῦ περιοδικοῦ «Κρήτη» τῆς Ἀμερικῆς μετὰ τῆς κυρίας του. Σωτήριος Χαμαλέλης, Κατίνα Παυλάκη, 'Ελευθ. Μιχαλάκης, Γεωργ. Πιτσουλάκης μετὰ τῆς κυρίας του καὶ τοῦ υἱοῦ των, Χαρ. Μηλάκης, δις Γεωργία Μελάκη, 'Αλεξ. Γεωργιλάκης μετὰ τῆς κυρίας του, Γεωργ. Καβουδάκης, Χαρ. Εἰρηνάκης, Νικ. Δασκαλάκης, Στεφ. Μαρκάκης, κ. Εὐριδίκη Γρηγοράκη μετὰ τῆς θυγατρὸς τῆς, 'Εμμαν. Χαμαμάκης, 'Ιωάν. Κουνάλης, 'Ιωάν. Πενθερουδάκης, 'Εμμαν. Μπαντουβάκης, Νικ. Πρασάκης, Ματθ. Γαβριλάκης, Χαρ. Ζουμαδάκης, Γ. Κατσιανδαράκης, Ζαχ. Λεμονάκης, Εὐθυμ. Σπανουδάκης, Δημ. Ρωμανάκης καὶ 'Ιωάν. Φουράκης ὁ ὁποῖος ἔφερε Κρητικὴν στολὴν (σαλβάρια καὶ μαῦρα ὑποδήματα) κρητικὴν μάχαιραν καὶ ἀργυρὰν κιάδνα, με ἀριμάνειον μύστακα καὶ εἶναι τέλειος τύπος Κρητικοῦ.

Η ΧΡΥΣΗ ΣΤΗΛΗ

Αιώνια θά εὐγνωμονῆ ἡ Πατρίς τοῦ Δία τοὺς Μεγάλους ξηνη-
τεμένους δωρητὰς τοῦ «Βενιζελείου Σανατορίου»

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΜ. ΜΠΕΤΙΝΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΛΙΩΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ
ΜΑΡΚΟΣ ΜΑΜΑΛΑΚΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΑΤΣΟΣ
ΒΑΣΙΛ. ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΑΝΥΦΑΝΤΑΚΗΣ
ΑΝΝΑ ΜΠΡΙΤΣΑΚΗ
ΚΩΝ)ΝΟΣ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΚΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΟΥΖΕΝΗΣ
ΜΑΝΟΥΣΟΣ ΕΡΓΑΖΟΣ
ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΤΖΙΔΑΚΗΣ
ΓΕΩΡΓ. Ι. ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ
Γ. ΜΕΓΑΛΟΒΡΥΣΑΝΑΚΗΣ
ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΤΣΩΝΑΚΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΙΤΣΟΥΛΑΚΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΟΛΑΝΑΚΗΣ
ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ ΣΑΒΙΩΛΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΒΙΔΑΚΗΣ
ΕΜΜ ΛΕΙΒΑΔΙΩΤΑΚΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΛΗΜΕΡΑΚΗΣ
ΓΕΩΡΓ. ΚΩΣΤΑΝΤΟΥΛΑΚΗΣ
ΚΩΝ)ΝΟΣ Γ. ΦΙΝΟΚΑΛΟΣ
ΜΑΡΙΚΑ ΚΥΡ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ
ΚΩΝ)ΝΟΣ ΓΕΡΑΚΙΑΝΑΚΗΣ
ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΑΔΑΚΗΣ
ΑΔΕΕ. ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΠΥΡΙΔΑΚΗΣ
ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΦΩΤΑΚΗΣ
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΨΙΛΙΝΑΚΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΤΕΛΑΚΗΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΛΗΣ
ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΣΑΚΟΡΡΑΦΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΟΥΡΛΑΚΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΧΑΚΗΣ
ΑΡΓΥΡΩ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΑΚΗ
ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΛΑΔΑΚΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΙΖΑΡΑΚΗΣ
ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΥΡΑΚΗΣ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΓΡΙΒΑΚΗΣ

ΤΙΜΗ ΔΟΣΑ ΚΑΙ ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗ

ΚΙ' Η ΔΟΞΑ ΓΡΑΦΕΙ ΜΕ ΧΡΥΣΗ ΓΡΑΦΗ

Μεγάλος έπαινος άξιζει στη Μεγάλη Κρητική 'Οργάνωση της Παγκρητικής Ένώσεως της Άμερικής και στα τοπικά αύτης τμήματα που προσέφεραν πολλά στη μεγάλη ιδέα της άναστάσεως της Κρήτης.

ΠΑΓΚΡΗΤΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΤΟΠΙΚΑ ΑΥΤΗΣ ΤΜΗΜΑΤΑ

ΟΜΟΝΟΙΑ

NEW YORK

ΜΙΝΩΣ

SALT LAKE CITY, UTAH

ΕΠΙΜΕΝΙΔΗΣ

SAN FRANCISCO CAL

ΡΑΔΑΜΑΝΘΥΣ

BOSTON MASS

ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

WHELINC. W—VA

ΚΡΗΤΕΥΣ

DENVER COOL

ΚΝΩΣΣΟΣ

CANTON OHIO

ΘΕΡΙΣΣΟΝ

MILWAUKEE, WISK

ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ ΒΟΛΑΝΗΣ

WEIRTON, W—VA

ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΚΡΗΤΩΝ

AKRON, OHIO

ΣΥΛΛ. ΚΡΗΣΣΩΝ ΠΑΣΙΦΑΗ

NEW YHRK

ΘΥΓΑΤΕΡΕΣ ΜΙΝΩΟΣ

SALT LAKE CITY, UTAH v

ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΚΡΗΣΣΩΝ ΙΔΗ

BOSTON, MASS.

ΑΔΕΛ. ΚΡΗΣΣΩΝ ΑΜΑΛΘΕΙΑ

CHICAGO, ILL

ΑΔΕΛ. ΚΡΗΣΣΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

MODESTO, CAL

ΑΔΕΛ. ΚΡΗΣΣΩΝ ΑΡΚΑΔΙ

DRICE, UTAH.

ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΚΡΗΤΩΝ

CHICAGO

ΑΡΚΑΔΙ

PITTS BURGH, PA.

ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ

DEIROIT, MICH.

ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΚΡΗΤΩΝ

CLEVELAND, OHIO

ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΚΡΗΤΩΝ

GEOAR RAPIDS, IOWA

ΜΙΝΩΣ—ΚΡΗΤΗ

SPRIVGFIELD, MASS

ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ

SIOUXCITH, IOWA

ΔΕΥΚΑ ΟΡΗ

MODESTO CAL

ΖΕΥΣ

AMBRI, OEL. PA.

ΝΑΒΥΡΙΝ ΘΟΣ

TOLEDO—OHIO

ΑΔΕΛ. ΚΡΗΣΣΩΝ ΠΥΘΙΑ

WHEELING, W. VA.

ΑΔΕΛ. ΚΡΗΣΣΩΝ ΚΡΗΤΗ

DETROIT, MICH

ΑΔΕΛ. ΚΡΗΣΣΩΝ ΜΑΛΕΜΕ

PITTSBURCH, PA

ΑΔΕΛ. ΚΡΗΣΣΩΝ ΑΡΙΑΛΛΗ

SAN, FRANCISOO, CAL

ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΚΡΗΣΣΩΝ

CLEYELAND, OHIO

ΘΥΓΑΤΕΡΕΣ ΚΡΗΤΗΣ

DENVER, COL.

"Υπατε Πρόεδρε κ. Φινόκαλε, άδέλφια μας της Παγκρητικής.

Καλώς ώρίσατε στη Θαλασσογεννημένη και άφρο-
χαδεμένη Κρήτη μας. Στη μαγική χώρα που γέννησε
Θεούς σοφούς και ήρωες,

ΕΙΡΗΝΗ ΠΕΝΤΑΡΗ

Πρόεδρος Φιλελευθέρων γυναικων Νομού Χανίων

ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΕΙΟΥ ΣΑΝΑΤΟΡΙΟΥ

Ἡ Δοξολογία στὸν Ἅγιο Μηνᾶ

Μὲ ἐξαιρετικὴν ἐπιβλητικότητα καὶ πάνδημον συμμετοχὴν ἐτελέσθησαν τὴν πρωΐαν τοῦ Σαββάτου 22)8)53 τὰ ἐγκαίνια ἑνὸς σπουδαιοτάτου ἰδρύματος τοῦ Βενιζελείου Σανατορίου. τὸ ὁποῖον ὅταν θὰ ἀρχίσῃ ἡ λειτουργία του, θὰ ἀποβῆ ἀληθῆς φάρος υγείας.

Τὴν 10.30' μ. μ. συμφώνως πρὸς τὸ πρόγραμμα ἐτελέσθη Δοξολογία εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν τῆς ὁποίας παρέστη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κρήτης κ. Εὐγένιος συμπαραστατούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ἱεροσητείας κ. Φιλοθέου καὶ παντὸς τοῦ ἱεροῦ Κλήρου. Εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν προσήλθον καὶ παρέστησαν εἰς τὴν Δοξολογίαν, ὁ ὑπουργὸς τῆς Προνοίας κ. Ἀδαμόπουλος, ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς καὶ ἡ κ. Μπάρροους, ὁ Γεν. Διοικητὴς Κρήτης κ. Ἰ. Κωνιωτάκης, ὁ Νομάρχης κ. Ἐμμ. Παϊτᾶκης, ὁ Νομάρχης Λασηθίου κ. Μητσόπουλος, ὁ Δήμαρχος κ. Γεωργιάδης μετὰ τῶν μελῶν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου.

Ἐπίσης παρέστησαν ὁ βουλευτὴς κ. Ἐλευθέριος Κ. Βενιζέλος μὲ τὰ τῆς ἐριτίμου μητρὸς του καὶ Μεγάλης Εὐεργέτιδος τοῦ Σανατορίου κ. Μαρίκας Κ. Βενιζέλου, οἱ βουλευταὶ κ. κ. Ν. Κρασαδάκης, Ἐμμ. Λουλακάκης, Κωνστ. Μαρῆς, Γεώργ. Πετρακογιώργης, Ἰωάννης Γιαννιδάκης, Ἰωάνν. Παπαμαστοράκης, Στυλ. Κούνδουρος, οἱ βουλευταὶ Χανίων κ.κ. Κ. Μητσοτάκης μετὰ τῆς ἐριτίμου συζύγου του καὶ τῆς ἀδελφῆς του Ἀρτεμισίας καὶ Ἐμμ. Μπακλατζῆς, οἱ βουλευταὶ Πειραιῶς κ. κ. Γ. Τζατζάνης καὶ Γρηγορίου, ὁ βουλευτὴς Ρεθύμνης κ. Γεώρ. Βουλγαράκης.

Ὡσαύτως παρέστη ὁ τέως ὑπουργὸς κ. Κωνστ. Ρέντης ἕκ μέρους τῆς ΕΠΕΚ καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Δημοκρατικοῦ Κόμματος κ. Καρτάλης. Παρέστησαν ἐπίσης τὸ Προεδρεῖον τῆς Παγκρητίου Ἐνώσεως Ἀμερικῆς κ.κ. Κ. Φινόκαλος, Μαμαλάκης, Καλημεράκης καὶ Μαλλιώτης καθὼς καὶ οἱ ἀφιχθέντες λοιποὶ ὁμογενεῖς, ὡς καὶ ὁ πρόεδρος τῆς Κρητικῆς Ἀδελφότητος Καΐρου—Ἀλεξανδρείας κ. Καλοχριστιανάκης, ὁ Γεν. Γραμματεὺς κ. Ἐμμ. Βελουδάκης καὶ ὁ πρόεδρος τῆς Ὀργανώσεως Κρητῶν Ἀλγερίου κ. Νικ. Μπαλτζάκης.

Ἐπίσης εἰς τὴν δοξολογίαν παρέστησαν ὁ Δήμαρχος Ἁγίου Νικολάου κ. Πιταροκοίλης, ὁ Λιμενάρχης κ. Πολυβός, ὁ Πρόεδρος τοῦ ΕΚΗ κ. Σταυλάκης καὶ πλήθη κόσμου.

Ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης Κρήτης καὶ Ποσῆτος Εὐβοίας
κ. Εὐγένιος, ὁ λαμπρῖνας τὸν Μητροπολιτικὸν Θρόνον
τοῦ Ἁγίου Τίτου. Ἡ Α. Σ. ἐχοροστάτησεν εἰς τὴν δοξο-
λογία τῶν ἐγκαινίων τοῦ Βενιζελείου Σανατορίου εὐχη-
θεὶς ὅπως ὁ Πανάγαθος φυλάττει ὑπὸ τὴν Σκέπην Του
τοὺς δημιουργοὺς τοῦ μεγάλου θεοφέστου τούτου ἔργου.

Μετὰ τὸ πέρασ τῆς δοξολογίας ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης Κρήτης κ. κ. Εὐγένιος, ἀπηύθυνε ἐμπνευσμένον χαιρετισμὸν πρὸς τὸν Ὑπατον Πρόεδρον τῆς Παγκρητικῆς Ἐνώσεως κ. Κωνστ. Φινόκαλον καὶ τοὺς εὐγενεῖς δωρητὰς τοῦ Βενιζελείου Σανατορίου.

Ἡ Α. Σ. ἐξέφρασε τὴν εὐαρέσκειάν Του καὶ διημήνευσε ὡς Ἀρχηγὸς τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν τέκνων τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὸ ἐγκαινιαζόμενον Παγκρήτιον Βενιζέλειον Σανατόριον καθὼς καὶ διὰ τὸ Γενικὸν Νοσοκομεῖον Ρεθύμνης.

Ἐπιπλέον ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης Κρήτης ἠύχθη ὅπως ὁ Κύριος ἐπιδαφιλεύει εἰς πάντας πλουσίαν τὴν χάριν καὶ τὴν εὐλογίαν Του, καὶ καταλήγων ἠύχθη ἀπὸ μέσης καρδίας τό: Καλῶς ὠρίσατε.

— Ἡ χαρὰ καὶ ἡ συγκίνησις τῆς ἐν Κρήτῃ Ἐκκλησίας, ὑποδεχομένης ἐν τῇ αἰωνοβίῳ ταύτῃ ἔδρα αὐτῆς, ὑμᾶς τὰ εὐσεβῆ καὶ πεφιλημένα ἀπόδημα τέκνα τῆς Κρήτης, εἶναι ἀνέκφραστος. Ἀπευθύνομεν ὑμῖν τὸν ἐν Κυρίῳ χαιρετισμὸν καὶ τὸν ἐγκάρδιον ἀσπασμὸν καὶ ἐν τῷ προσώπῳ ὑμῶν χαιρετίζομεν καὶ περιπτυσσόμεθα ἐν ἀγάπῃ ὅλους τοὺς ἐν Ἀμερικῇ Κρήτας. Διὰ τῆς ἀρετῆς, τῆς φιλεργίας καὶ τῶν νυχθημερῶν πόνων ὑμῶν ἀνεδέχθητε τίμιοι καὶ ἐκλεκτοὶ πολῖται ἐν τῇ ἐπιφανεῖ εἰς πολιτισμὸν, ἐπιστήμην καὶ ἐλευθερίαν ταύτῃ Χώρα τῇ μεγαλύτῃ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως σήμερον, χώρας τῆς ὁποίας ἡ ἀγάπη ἀγκαλιέται πάντας ἀνθρώπους καὶ ὑπερασπίζεται τοὺς ἐλευθέρους λαοὺς ἀπὸ τῶν δυνάμεων τοῦ κακοῦ, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ὀπλισθῆ ὅσον οὐδέποτε εἰς τὴν παγκόσμιον ἱστορίαν ἐναντίον τῶν δυνάμεων τοῦ καλοῦ. Ἰδιαιτέρως ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες αἰσθανόμεθα ὡς ὀφειλὴν τὴν διηνεκῆ εὐγνωμοσύνην ἡμῶν πρὸς τὸν εὐγενῆ Ἀμερικανικὸν λαὸν καὶ τοὺς ἀξιότους ἡγέτας αὐτοῦ ἀνθ' ὧν ἀγαθῶν ἐποίησαν καὶ ποιῶσιν ἡμῖν εἰς τὴν κρισιμωτέραν καμπὴν τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ζωῆς.

Ἀλλὰ καὶ πρὸς ὑμᾶς, ἐκλεκτὰ καὶ πεφιλημένα τέκνα τῆς Μεγαλονήσου Κρήτης, μεγάλης ἐπίσης εἰς αἰσθήματα εὐγενῆ καὶ θυσίας ὑπὲρ τῶν πολυτιμωτέρων ἀγαθῶν τοῦ ἀνθρώπου, τῶν πνευματικῶν ἀγαθῶν, ἐκφράζομεν τὴν εὐγνωμοσύνην ἡμῶν καὶ διερχομένην τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν τέκνων τῆς ἐν Κρήτῃ Ἐκκλησίας διὰ τὸ ἐγκαινιαζόμενον σήμερον ἐνταῦθα παγκρήτιον Βενιζέλειον Σανατόριον καὶ διὰ τὸ Γενικὸν Νοσοκομεῖον τῆς Ρεθύμνου, Ἰδρυμάτων ἐξόχως κοινωφελῶν καὶ θεοφιλῶν, ἀνεγερθέντων διὰ τῶν εὐγενῶν καὶ γενναιοδῶρων ὑμῶν προσφορῶν καὶ τῆς ἐνισχύσεως τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Κυβερνήσεως τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, εἰς τὰ ὁποῖα θὰ ὑπηρετῆται μετ' εὐπορίας καὶ ἐπιστήμης τὸ πολῦτιμον ἀγαθὸν τῆς υἰείας τῶν συμπατριωτῶν μας, ὡς καὶ διὰ τὰς ἄλλας κατ' ἴδιαν καὶ κοινῇ φιλογενεῖς ὑμῶν δωρεάς καὶ ἀποτίομεν ὑμῖν τὸν δίκαιον ἔπαινον καὶ τὰς εὐχαριστίας τῆς Ἐκκλησίας.

Διὰ τῶν αἰσθημάτων τούτων τῆς χαρᾶς καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης πεπληρωμένοι τὰς καρδίας ἐδοξολογήσαμεν Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, ἐκ βαθέων δεηθέντες, ὅπως ἐπιδαφιλεύῃ εἰς πάντας ὑμᾶς πλουσίαν τὴν χάριν καὶ τὴν εὐλογίαν Αὐτοῦ καὶ προσφωνοῦμεν ἡμῖν ἀπὸ μέσης καρδίας: Καλῶς ὠρίσατε πεφιλημένα ἐν Κυρίῳ τέκνα τῆς Κρήτης.

Ἀκολουθῶς οἱ ἐπίσημοι μετὰ τῶν ὁμογενῶν μετέβησαν ἐν σώματι εἰς τὸ Μνημεῖο τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου ὅπου ὁ Ὑπατος Πρόεδρος τῆς Παγκρητίου Ἐνώσεως κ. Κωνσταντῖνος Φινώκαλος, ἐνῶ ἀνεκρούετο ὁ Ἐθνικὸς Ὑμνος ὅλως συγκεκινημένος κατέθεσε βαρύτιμον στέφανον ἐκ μέρους τῶν ἐκδρομῶν.

Ἐν συνεχείᾳ οἱ ἐπίσημοι ἐπιβάντες αὐτοκινήτου μετέβησαν εἰς τὸ Βενιζέλειο Σανατόριο. Ἀπὸ ἐνωρὶς πλῆθος κόσμου εἶχε συγκεντρωθῆ εἰς τὸν περίξ τοῦ Σανατορίου χώρον. Εἰς τὴν εἴσοδο δὲ τοῦ Σανατορίου ὑπῆρχε ἀψὶς μετὰ τὴν ἐπιγραφή «Καλῶς Ἠλθατε». Ὅταν ἐπλησίαζε τὸ αὐτοκίνητο τοῦ κ. Ὑπάτου τὰ συγκεντρωμένα πλήθη ἐξέφρενα ἀπὸ συγκίνηση ἄρχισαν νὰ συνωστιζῶνται γύρω ἀπὸ τὸ προεδρικὸ αὐτοκίνητο φωνάζοντας: «Καλῶς ἦρθατε ἀδέλφια μας» «Νὰ σᾶς χαροῦμε». Κλαίοντες οἱ ὁμογενεῖς ἄρχισαν νὰ ἀγκαλιάζουν ὁ εἰς τὸν ἄλλο καὶ τὸ ὄλο θέαμα παρουσίαζε μίαν ἄκρως συγκινητικὴν ὄψιν.

Τὴν 11.30' ἐψάλη Μέγας ἀγίασμος χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κρήτης κ. Εὐγενίου καὶ τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ἱεροσητείας κ. Φιλοθέου.

Μετὰ τὸν ἀγίασμόν ἀνήλθε εἰς τὸ Βῆμα ὁ Νομάρχης Ἡρακλείου κ. Ἐμμ. Παϊτάκης ὅστις ἔνδακρυς ἀπηύθυνε τὸ «Καλῶς ὠρίσατε» εἰς τοὺς ἐκ Ἀμερικῆς ἀδελφούς μας.

Μὲ αἰσθήματα χαρᾶς, ἐνθουσιασμοῦ καὶ εὐγνωμοσύνης σεβαστοί μου κ. Ὑπουργοί, ἐξοχώτατε κ. Ἀρχηγὲ τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς, καὶ ἀγαπημένα μας ἀδέλφια τῆς Παγκρητικῆς Ἐνώσεως Ἀμερικῆς, Σᾶς ὑποδεχόμεθα εἰς τὸν τόπον μας καὶ σᾶς ἀπευθύνομεν ἐκ μέρους τοῦ Λαοῦ τοῦ Νομοῦ Ἡρακλείου, «τὸ καλῶς ἦλθατε».

«Χίλια καλῶς ὠρίσατε φίλοι καὶ συγγενεῖς μας,
κιὰ δὲ χωρεῖ στὸ σπῆτι μας, πάνω στὴ κεφαλή μας».

Προσῆλθομεν εἰς τὸν χώρον τοῦτον, διὰ νὰ ἐγκαινιάσωμεν τὸ μεγάλο τοῦτο εὐαγὲς Ἰδρυμα, τὸ Παγκρητικὸν Βενιζέλειον Σανατόριον, τὸ ὁποῖον ἀνηγέρθη, μετὰ πρωτοβουλίαν καὶ οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τῶν Κρητῶν ὁμογενῶν τῆς Ἀμερικῆς, καὶ μετὰ οἰκονομικὴν συνδρομὴν τῆς Ἀμερικανικῆς βοηθείας καὶ τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας..

Τὸ Βενιζέλειον Σανατόριον, θὰ συμπληρώσῃ ἕνα μεγάλο κενό, εἰς τὰς μεγάλας Σανατοριακὰς κλινικὰς ἐλλείψεις τῆς χώρας μας καὶ θὰ εἶναι τὸ καλύτερον ἴσως εἰς τὸ εἶδος του, ἐξωπλισμένον μετὰ ὅλα τὰ σύγχρονα μέσα τῆς ἐπιστήμης καὶ τοῦ πολιτισμοῦ.

Ἐτοῦτονὰτ' ἀρχοντικό, ἐρέχτηκα περίσσα,
γιατὶ ναι τὰ δοκάρια του μηλιᾶς καὶ κυπαρίσσιᾶ».

Δράττομαι τῆς εὐκαιρίας αὐτῆς, διὰ νὰ ἐκφράσω τὰς ἀπείρους εὐχαριστίας τοῦ Κρητικοῦ Λαοῦ, πρὸς τὴν Ἀμερικανικὴν Ἀποστολὴν καὶ τὸ μεγάλο Ἀμερικανικὸν Ἔθνος, διὰ τὴν ἐκ τῆς βοηθείας σημαντικὴν οἰκονο-

μικρήν συνδρομήν εἰς τὴν ἀνάγειν τοῦ Νοσοκομείου τούτου, ὡς καὶ διὰ τὴν ἐν γένει βοήθειαν τὴν ὁλοίαν μᾶς παρέχουν διὰ τὴν ἐκ τῶν ἐρειπίων ἀνασυγκρότησιν τῆς μαρτυρικῆς καὶ πολυλαθοῦς χώρας μας.

Καὶ τώρα ἀπευθύνομαι σὲ σᾶς ἀγαπημένα μας ἀδελφία τῆς Παγκρητίου Ἐνώσεως διὰ νὰ σᾶς χαιρετίσω καὶ νὰ σᾶς πῶ μὲ πόση λαχτάρα ἡ μητρικὴ σας γῆ ἢ αἵματοβαμμένη καὶ ἔνδοξη μεγαλόνησός μας ἀνοίγει τὰς ἀγκάλας τῆς διὰ νὰ σᾶς ὑποδεχθῇ.

Ἦλθατε στὸν τόπο τῆς γενέτειράς σας, γιὰ νὰ μᾶς δῆτε καὶ νὰ μᾶς παραδώσετε τὸ μεγάλο τοῦτο Νοσοκομεῖον.

Σᾶς καλωσορίζωμεν καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν ἀπείρως.

Ἡ σημερινὴ ἡμέρα, μᾶς δίδει τὴν ἀφορμὴν νὰ ἀνοίξωμεν τὶς καρδιές μας, γιὰ νὰ σᾶς ποῦμε τὸν πόνο μας καὶ τὶς χαρὰς μας.

Στὸ διάστημα αὐτὸ τοῦ ξενιτεμοῦ σας, μιὰ ζωὴ ὁλόκληρος μᾶς ἐχώρισε.

Τὰ τελευταῖα ταῦτα χρόνια, πέρασαμε πολλὰς πίκρας καὶ βάσανα. σᾶς τὰ γράψαμε, τὰ διαβάσατε, μὰ πρέπει καὶ νὰ σᾶς τὰ ποῦμε.

Ἡ Ἑλληνικὴ πατρίδα μας ἔζησε τὸ μεγαλύτερο ἱστορικὸ δράμα τῆς. Ἄντιμετώπισε τὴν ὑποδούλωσιν καὶ τὴν ἐξαφάνισίν τῆς, ἀπὸ βαρβάρους καὶ σκληροὺς κατακτητὰς. Ἀπὸ τὴν ἥρωϊκὴν τούτην μεγαλόνησόν μας, πέρασαν οἱ στρατοὶ δύο ἐχθρικών αὐτοκρατοριῶν καὶ ἐσκόρπισαν παντοῦ τὸν θάνατον, τὴν καταστροφὴν καὶ τὴν ἐρήμωσιν. Ἡ μάχη τῆς Κρήτης, καὶ ἡ Ἐθνικὴ ἀτίστασις τῆς Κρήτης ἔχει κατὰ κοινὴν ἀναγνώρισιν πρωταρχικὴν τιμητικὴν θέσιν, ὃ ποιητὴς λέγει :

Ἐκεῖ στὴν Κρήτη πού θὰ πᾶς, πάτιε πέτρα σὲ πέτρα,
καὶ κάθε πέτρα πού πατᾶς, καὶ ἓνα ἀγῶνα μέτρα.

Στοὺς δύσκολους χρόνους καὶ καιροὺς τούτους, ἐσεῖς σταθήκατε βοηθοὶ συμπαροσάται μας.

Ἡ βοήθειά σας, μέσῳ τοῦ Διεθνοῦς Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, τὰ τροφίμα τὴν Κατοχή, τὸ δέμα σας μὲ τὰ ρούχα καὶ τὰ παπούτσια πού μᾶς στείλατε, μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, τὸ θελλάριον τοῦ ἰδρωτός σας, πού μᾶς ἀποστείλατε, αἱ ὀργανώσεις τῆς ΟΥΝΡΑ πού ἐνισχύσατε, τὸ Δόγμα Τροῦμαν, πού διεκηρύξατε τὸ σχέδιον Μάρσαλ καὶ ἡ Ἀμερικανικὴ Βοήθεια, συνετέλεσαν, γιὰ νὰ μποροῦμε σήμερα νὰ ποῦμε πὼς ὀρθολοδίσσαμε καὶ βαδίζομε γιὰ ἓνα καλύτερο ἀνορθωτικὸν μέλλον;

Τοῦ κόπου, τοῦ μόχθου τοῦ ἰδρωτός σας καὶ τοῦ πατριωτισμοῦ σας, ἔργον εἶναι καὶ τὸ Σανατόριον πού ἐγκαινιάζομε σήμερα.

Πρὸς ὅλους Ἐσᾶς, καὶ ὅλους ἐκείνους πού συνέβαλον στὴν πραγματοποίησιν τοῦ ἔργου τούτου, ἐκφράζομεν τὴν ἄπειρον εὐγνωμοσύνην καὶ τὰς θεράμας μας εὐχαριστίας.

ΕΝΑ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΤΟΥ κ. ΤΣΟΥΔΕΡΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ κ. ΦΙΝΟΚΑΛΟΝ

Ὁ πρῶην Πρωθυπουργὸς κ. Ἐμμ. Τσουδερός ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἐγκαινίων τοῦ Βενιζελείου Σανατορίου ἀπήλυθε πρὸς τὸν Ὑπατον Πρόεδρον τῆς Παγκρητίου Ὁμοσπονδίας ἀξιότιμον κ. Κωνσταντῖνον Φινόκαλον τὸ κατωτέρω εὐχετήριον τηλεγράφημα :

Ἐπὶ τῇ τελετῇ τοῦ Βενιζελείου Σανατορίου συγχαίρω ὑμᾶς καὶ δι' ὑμῶν τὴν νοσοκομειακὴν ἐπιτροπὴν, καὶ ἅπαντα τὰ μέλη τῆς Παγκρητίου Ἐνώσεως διὰ τὴν ἐμπνευσμένην πρωτοβουλίαν αὐτῶν νὰ ἀνεγείρουν τὸ περίλαμπρον αὐτὸ Ἴδρυμα, εἰς μνήμην τοῦ μεγάλου Κρητὸς Ἐλευθερίου Βενιζέλου, καὶ νὰ τὸ θέσουν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν πασχόντων συμπατριωτῶν μας. Τὸ εὐλαβὲς αὐτὸ μνημεῖον εἶναι πραγματικὰ ἐθνικὸν ἔργον. Γνωρίζομεν ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς θυσίας τῶν ἐν Ἀμερικῇ Κρητῶν ὅπως ἐξεύρουν τοὺς πόρους διὰ τὴν ἀνάγειν καὶ τὴν ἀποπεράτωσίν του. Ὡς συγχαίρω καὶ ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως. Εὐχαρίστως δὲ σᾶς ἀναγγέλλω ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἀμείβων ἐν τῷ προσώπῳ τῶν ἀξιωματοῦχων τῆς Παγκρητίου Ἐνώσεως πάντας τοὺς συντελέσαντας εἰς τὸ ἔργον ηὐδόκησε νὰ ἀπονείμῃ εἰς ὑμᾶς καὶ τοὺς ἐν Κρήτῃ παρόντας, Πρόεδρον τῆς Παγκρητίου Ἐνώσεως καὶ τὰ μέλη τῆς Νοσοκομειακῆς Ἐπιτροπῆς τὸν Χρυσοῦν Σταυρὸν τοῦ Τάγματος τοῦ Φοίνικος. Τὰ διπλώματα θέλει σᾶς ἐπιδώσει ὁ Γενικὸς Διοικητὴς Κρήτης κ. Κωνιωτάκης.

Τὸ Βενιζέλειο γιὰ νὰ ψυχαγωγῇ τοὺς κατοικοὺς τοῦ πόνου, ἔχει ἓνα περίφημο θέατρο, δῶρον τῆς Παγκρητικῆς Νεολαίας τῆς Ἀμερικῆς. Τὰ Κρητικὸπουλα τῆς Ἀμερικῆς ἔδωσαν τὸν ὄβολόν τους γιὰ νὰ χαρίσουν στοὺς δυστυχεῖς ἓνα στιγμιαῖο χαμόγελο. Μιὰ μαύρη μαρμάρινη πλάκα γράφει μὲ χρυσαῖα γράμματα.

PANCRETAN YOUTH
MEMORIAL ROOM

Ἡ εὐγενικὴ τοῦτη πράξις τῆς Παγκρητικῆς Νεολαίας τῆς Ἀμερικῆς μᾶς θυμίζει τοὺς στίχους τοῦ Ἐθνικοῦ ποιητοῦ :

«Τὰ παιδιὰ σας θέλετε δῆτε,
πόσο μοιάζουνε μὲ Σᾶς..»

«Δίπλα στὸν παλῆδ χιτίζομε καινούριο πολιτισμὸ»

Κ. ΦΙΝΟΚΑΛΟΣ

Μὲ μεγάλη συγκίνηση ἀλλὰ καὶ δικάια ἱκανοποίησι, εἶπε στὴν ἀρχὴ τοῦ λόγου τοῦ ὁ Ὑπάτος Πρόεδρος τῆς Παγκρητίου Ἐνώσεως κ. Κωνσταντῖνος Φινόκαλος, παρίσταμαι ὡς ἐκπρόσωπος τῶν ἐν Ἀμερικῇ Κρητῶν. Καὶ εἶναι δικάια ἡ ἱκανοποίησις τοῦ σεβαστοῦ κ. Ὑπάτου διότι ἐπὶ τῆς προεδρίας του ἐγκαινιάσθη τὸ μεγαλοπρεπὲς Βενιζέλειο Σανατόριο ποῦ περικλείει μέσα στοὺς λευκοὺς τοίχους του, ὅλη τὴν ἀγάπη καὶ τὴν στοργὴ τῶν ξενητεμένων ἀδελφῶν πρὸς τὴν γενέτειρα Κρήτη.

«Δίπλα στὸ Μινωϊκὸ ἀνάκτορο ὀρθώνομε ἕνα καινούριο Ναὸ μίᾳς παληᾶς—δοσο καὶ ἡ φυλὴ μας—θεότητος, τὸν Ναὸ τῆς Θεᾶς Ὑγείας. Συνεχισταί τῆς ἱερᾶς παραδόσεως ἀνοίγουμε σήμερα τὶς πύλεις τοῦ νέου Ναοῦ ὅπου θὰ συντελῆται τὸ θαῦμα τῆς ὑγείας, τῆς εὐτυχίας καὶ τῆς προόδου». Μὲ λόγια θερμά καὶ μὲ φωνὴ ποῦ πάλλετο ἀπὸ πατριωτικὸ συναίσθημα ὁ κ. Φινόκαλος συνέχισε μέσα σὲ ἀποθέσει ἀπὸ χειροκροτήματα καὶ ἐπευφημίας.

«Μὲ μεγάλην συγκίνησιν ἀλλὰ καὶ δικαίαν ἱκανοποίησιν ὡς ἐκπρόσωπος τῶν ἐν Ἀμερικῇ Κρητῶν, παρίσταμαι εἰς τὴν ἱστορικὴν ταύτην τελετὴν τῶν ἐγκαινίων τοῦ Βενιζελείου Σανατορίου διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ὁποῦ προθύμως ἐδέχθησαν οἱ Κρητῆς τῆς Ἀμερικῆς ἵνα συνεισφέρωσι τὸν ὀβολὸν τῶν. Ἡ δημιουργία τοιοῦτου συγχρονισμένου Νοσηλευτικοῦ Ἰδρύματος ὅπερ προώρῳσαι νὰ προσφέρῃ σοβαρὰς ὑπηρεσίας εἰς ἀσθενεῖς συμπατριώτας μας, συμπληρῶνει μίαν ὑπάρχουσαν ἔλλειψιν ἐν τῇ Μεγαλονήσῳ καὶ παρέχει εἰς ἡμᾶς τὴν ἐξαιρετικὴν εὐκαιρίαν ἵνα φαιῶμεν χρήσιμοι εἰς τὸν τόπον μας, τὸν ὁποῖον οὐδέποτε λησμονοῦμεν. Εἶναι μίᾳ ἔμπρακτος ἀπόδειξις τῆς στοργῆς τὴν ὁποίαν αἰσθανόμεθα διὰ τὴν γενέτειράν μας καὶ μίᾳ διατράνωσις τοῦ δεσμοῦ ποῦ ὑφίσταται στενωτέρως μεταξύ τῆς Κρήτης καὶ τῶν ξενητευμένων τέκνων τῆς.

Ἐλήφθησαν ὅλα τὰ ἐνδεδειγμένα μέτρα διὰ νὰ πλουτισθῇ τὸ Βενιζέλειον Σανατόριον μὲ ὅλας τὰς σημερινὰς τελειότητας τῆς ἀρχιτεκτονικῆς καὶ τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀποτελῇ τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς τεχνικῆς καὶ ἐπιστημονικῆς τελειότητος.

Ἡ μίαν εὐτυχῆς σύμπτωσις τῆς ἀνεγέρσεώς του πλησίον τῆς Κνωσοῦ, τῆς ἀρχαίας ἐνδόξου πρωτεύουσῆς τοῦ Βασιλέως Μίνως εἶναι τὸ σύμβολον τῆς μακροχρονίου σοβαρᾶς ἐξυληρητήσεως τῶν εἰσαχθησομένων ἐν αὐτῷ πασχόντων Κρητῶν. Καθὼς ἡ Κνωσὸς ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας πρὸ Χριστοῦ ἀπετέλει τὸ ἐπίκεντρον τῆς ἀκτινοβόλου ἐπιρροῆς ἀθανάτου Μινωϊκοῦ πολιτισμοῦ δι' ὅλας τὰς περὶ τὴν Μεσόγειον χώρας, οὕτω τὸ σήμερον ἐγκαινιάσθησαν Σανατόριον εὐχόμεθα νὰ ἀποτελέσῃ τὸ ἐπίκεντρον ὁλοσχεροῦς θεραπείας τῶν εἰσερχομένων ἐν αὐτῷ ἀσθενῶν καὶ νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς πλήρους ὑγείας εἰς ὅλους τοὺς ἐκ τῆς Μεγαλονήσου νοσηλευμένους ὑπὸ τῶν θεραπεόντων ἱατρῶν του. Ἡ δοθεῖσα προσωνυμία

«ΒΕΝΙΖΕΛΕΙΟΝ» ἔξ αἰτίας τοῦ ἀειμνήστου Κρητῶς Ἐθνάρχου, συμβολίζει τὴν μεγαλόπνοον ὑπόστασιν ἑνὸς ὑπερτελείου ἔργου διότι ἀποτελεῖ κοινὴν ἀναγνώρισιν ὅτι ὁ μέγας ἐκλιπὼν Ἐλευθέριος Βενιζέλος ὑπῆρξεν ἀνυπέρβλητος εἰς ὅλας τὸν τὰς ἐκδηλώσεις. (Χειροκροτήματα). Ἰδιαιτέρως ἡμεῖς οἱ ἐν Ἀμερικῇ ζῶντες συμπατριῶται τοῦ δὲν λησμονοῦμεν τὴν δῆλωσιν ἣν ἔκαμεν ὁ περίφημος Πρόεδρος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν Οὐίλσον ὅταν ἐπανῆλθεν ἐξ Εὐρώπης μετὰ τὸν 1ον Παγκόσμιον Πόλεμον καὶ τὰς ὑπογραφείσας τότε συνθήκας ὁπότε τὰς ἐντυπώσεις του συνώψισεν εἰς τὴν ἱστορικὴν φράσιν : «Ἐγνώρισα ἓνα μέγαν Πολιτικὸν (τὸν Ἐλευθ. Βενιζέλον) Πρωθυπουργὸν ἑνὸς πολὺ μικροῦ Κράτους». (Ὁ λόγος τοῦ κ. Φινόκαλου διακόπτεται ἀπὸ ζωηρὰ χειροκροτήματα). Ὅπως ἐκεῖνος ὑπῆρξεν λίαν ὠφέλιμος, ἀνυπέρβλητος Δημιουργός, οὕτως εὐχόμεθα, τὸ φέρον τὴν ἐπωνυμίαν του Σανατόριον νὰ καταστῇ λίαν ὠφέλιμος δημιουργὸς ὑγείας δι' ὁλόκληρον τὴν ἀγαπημένην μας Πατρίδα. Φόρον ὀφειλομένης εὐγνωμοσύνης ἀποτίων πρὸς τὴν μνήμην ἀληθομονήτου μεγάλου Συμπατριώτου μας ἀναπαυομένου ἐν εἰρήνῃ στὸν τάφον τοῦ Ἱστορικοῦ Ἀκρωτηρίου, παρακαλῶ νὰ τηρήσωμεν ἑνὸς λεπτοῦ σιγῆν...

Ἦδη μετὰ τὴν ἀνάμνησιν τῶν ἀφορώντων τὴν ἐνταῦθα γενέτειράν, μας, αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην νὰ ἀπευθύνω τὴν σκέψιν μου πρὸς τὴν δευτέραν Πατρίδα μας τὴν Ἀμερικὴν ὅπου ἔχομεν ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἐγκατασταθῆ ἀπολαμβάνοντες ἐν πλήρῃ ἰσοτιμίᾳ μετὰ τῶν ἄλλων Ἀμερικανῶν πολιτῶν τῆς ἐλευθερίας, εὐνομίας καὶ κρατικῆς προστασίας εἰς πᾶσαν ἐκδήλωσιν μας. Ἰδιαιτέρως ἡμεῖς οἱ ἐν Ἀμερικῇ ζῶντες Ἕλληνες θεωροῦμεν ὑποχρέωσιν νὰ ἀπευθύνωμεν τὰς ἐγκαρδίους εὐχαριστίας μας πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν καὶ τὸν εὐγενῆ Ἀμερικανικὸν λαὸν ποὺ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος (διὰ τοῦ σχεδίου Μάρσαλ, δόγματος Τρούμαν κ.λ.π.) ἰδιαίτητα δὲ διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ νῦν ἐγκαινιαζομένου Βενιζελείου Σανατορίου διέθεσαν ἐκ τῆς Ἀμερικανικῆς βοηθείας σοβαρὰς πιστώσεις, ἄνευ τῶν ὁποίων ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐλθῇ εἰς αἴσιον πέρας ἐντὸς τόσον μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος τόσον κολοσσιαῖον Ἴδρυμα.

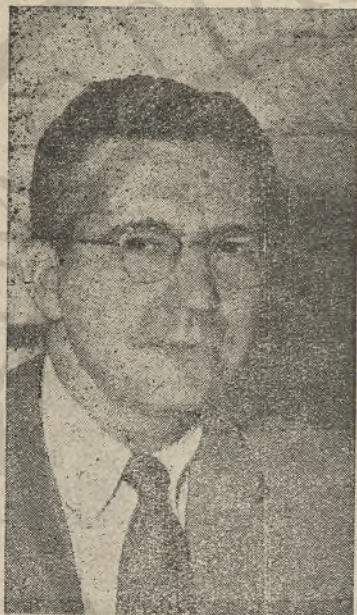
Θεωροῦμεν σκόπιμον νὰ ἀπευθύνωμεν ἐγκάρδια συγχαρητήρια πρὸς τοὺς συντελέσαντας διὰ προσωπικῆς συμβολῆς των εἰς τὴν αἰσίαν ταχεῖαν ἀποπεράτωσιν ἑνὸς τόσον τελείου Σανατορίου προωρισμένου νὰ παρᾶσχη βάλσαμον οὐσιαστικῆς παρηγορίας εἰς τοὺς θεραπευθησομένους ἀσθενεῖς του.

Ἐχοντες τὴν πεποίθησιν ὅτι, οἱ προωρισμένοι νὰ ἀναλάβωσι τὴν ἐπιστημονικὴν καὶ διοικητικὴν διεύθυνσιν του, οἱ χρησιμοποιηθησόμενοι θεράποντες ἱεροί, τὸ νοσηλευτικὸν καὶ λοιπὸν προσωπικόν του, θὰ φανῶσιν ἅπαντες ἀντάξιον τῶν προσδοκιῶν τῆς Πατρίδος ἐμπιστευόμεθα εἰς τὴν εὐσυνειδησίαν ἐργατικότητα καὶ ζῆλον των τὴν ἰδανικὴν λειτουργίαν τοῦ ἱεροῦ τούτου τεμένου τῆς Θεᾶς Ὑγείας. Ἐπικαλοῦμενοι τὴν Θεῖαν ἀντίληψιν καὶ εὐλογίαν τῆς Ὀρθοδόξου Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν ἀπαράιτητον στοργικὴν ἐπιτήρησιν Ἑλληνικοῦ Κράτους λογιζόμεθα εὐτυχεῖς παριστάμενοι εἰς τὰ ἐγκαινία ταῦτα μετὰ τὴν διάπυρον εὐχὴν : Τὸ Βενιζέλειον ἐν Κρήτῃ Σανατόριον νὰ ἀποβῇ τὸ ἰδεῶδες κέντρον ἀποκαταστάσεως ὑγείας ὅσον οἶον τε περισσοτέρων συμπατριωτῶν μας».

Μη θέλων νὰ σᾶς κουράσω περιορίζομαι εἰς τὴν σύντομον ταύτην ὁμιλίαν μνημονεύων ὡς ἐπίλογον τὴν Ἱστορικὴν μάχην τῆς Κρήτης καὶ τὰ θύματα τῆς κατοχῆς ἐξ αἰτίας τῶν ὁποίων εἶναι δικαιολογημένη ἡ προνομιακὴ ἐπιλογή τῆς μεγαλονήσου διὰ τὸ δημιουργηθὲν Βενιζέλειον Σανατόριον καὶ παρακαλῶ νὰ ἀναφωνήσωμεν ὅλοι μαζί.

ΖΗΤΩ Ο ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΛΑΟΣ ΖΗΤΩΣΑΝ Η ΕΛΛΑΣ ΚΑΙ Η ΑΜΕΡΙΚΗ

Τὴν θαυμαστὴν ὁμιλίαν τοῦ κ. Ὑπάτου ἐκάλυψαν ζωηρὰ χειροκροτήματα!

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς καὶ θερμὸς φίλος τῆς Κρήτης κ. Λ. Μπάρροους.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς κ. Λ. Μπάρροους, ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Ὑπάτον Πρόεδρον τῆς Παγκρητικῆς Ἐνώσεως Ἀμερικῆς κ. Κ. Φινέκαλον, εἶπε τὰ ἑξῆς :

Ἀξιότιμοι Κυρίαὶ καὶ Κύριοι

»Μὲ εὐχαρίστησε πολὺ, ποῦ ἐκλήθην νὰ παρευρεθῶ μαζί σας, εἰς τὴν σημερινὴν τελετὴν. Μία τελετὴ ἐγκαινίων ὡς ἡ παροῦσα, εἶναι πάντοτε μία εὐχάριστη ἐπισφράγισις εὐγενῶν προσπαθειῶν.

Τὸ Παγκρητικὸν Βενιζέλειον Σανατόριον, ποῦ ἐγκαινιάζεται σήμερον, θὰ παραμείνῃ ὡς αἰώνιον Σύμβολον, τῆς ἐποικοδομητικῆς συνεργασίας, ἡ ὁποία δύναται νὰ ὑπάρχῃ, μεταξὺ τῶν Κυβερνήσεων δύο χωρῶν, ἀλλὰ πρὸ πάντων, μεταξὺ τῶν δύο Λαῶν των.

Τὸ σπουδαιότερον κεφάλαιον μιᾶς χώρας εἶναι ὁ Λαὸς τῆς, τοῦ

ὁποίου ἢ ὑγεία καὶ ἐπομένως ἢ ζωτικότης καθορίζουν τὴν ἔκτασιν καὶ τὸν βαθμόν, τῆς προόδου καὶ εὐημερίας τῆς κοινωνίας...

Μὲ τὴν παρέλευσιν τοῦ χρόνου, αἱ Ἠνωμένα Πολιτεῖαι ἔχουν τὰ μέγιστα ὠφελήθη ἀπὸ τὴν συγχώνευσιν τοῦ Λαοῦ τῶν μὲ τοὺς Ἕλληνας ὡς καὶ μὲ πρόσωπα ἀπὸ πολλὰς ἄλλας χώρας τοῦ κόσμου.

Ὅλοι αὐτοὶ ἔχουν παίξει σπουδαῖον ρόλον, εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἔχουν εὐημερήσει, καὶ ἔχουν δυναθῆ ἢ συμβάλουν, εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν χωρῶν τῆς καταγωγῆς τῶν.

Οὕτως οἱ Κρητες τῆς Ἀμερικῆς, ἐβοήθησαν εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ ἐγκαινιαζομένου σήμερον Σανατορίου. Ἐκ τῆς πράξεώς τῶν διδασκόμεθα τί ἐστὶ καλὸς πολίτης, διότι ἡ εὐρυτέρα ἔννοια τῆς Δημοκρατίας, εἶναι ἡ συμβολὴ τοῦ πολίτου εἰς τὴν κοινὴν προσπάθειαν διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς κοινωνίας. Εἰς τὴν πραγματικότητα, ἡ πρωτοβουλία τῶν Κρητῶν τῆς Ἀμερικῆς ὡς ἀπλῶν πολιτῶν ὡς καὶ ἡ εἰς χοῖμα συμβολὴ τῶν, ἐπροκάλεσαν τὸ ἐνδιαφέρον τῶν Κυβερνήσεων Ἑλλάδος καὶ Ἠνωμένων Πολιτειῶν, εἰς τὸ ἔργον τοῦτο καὶ οὕτως ἐπραγματοποιήθη ἡ ἀνέγερσις τοῦ μεγαλειώδους ὄντως Νοσοκομείου.

Ἐν τῇ μικρᾷ ἱστορίᾳ τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ πείραν μας, εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας βλέπομεν ὅτι, πολλάκις, αἱ σημαντικώτεραι συμβολαὶ εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῶν συνανθρώπων μας, προέρχονται ἀπὸ τὴν ἀτομικὴν πρωτοβουλίαν, ἢ τὴν συμβολὴν τῆς κοινωνίας. Ἡμεῖς εἰς τὴν Ἀμερικὴν εἶμεθα ὑπερήφανοι διὰ τέτοιους πολίτας. Πρέπει πάντα νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψει μας, ὅτι ἀσχέτως τῆς ἐθνικότητός μας, ὅλοι μαζί ἀποτελοῦμεν τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων.

Ἄρκετὰ ἔχει δοκιμασθῆ ἡ ἀνθρωπότης ἀπὸ τὰς διαιρέσεις. Εὐτυχῶς ὁ σκοπὸς τῆς Δημοκρατίας εἶναι νὰ ἐνώνη τὰ ἀνόμοια πράγμα πού μᾶς εἶναι προσφιλὲς διὰ τὴν ἐπίλυσιν ὅλων τῶν προβλημάτων πού ἀντιμετωπίζομεν. Τὸ ὅτι ἡ Ἀμερικανικὴ βοήθεια συνέβη εἰς τὴν ἀνέγερσιν τῶν Νοσοκομείων τούτων, μού δίδει ἰδιαιτέραν χαρὰν καὶ ὡς ἀπλοῦ πολίτου ἀλλὰ καὶ ὡς Ἀρχηγοῦ τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἀμερικανικῆς Οἰκονομικῆς Ἀποστολῆς. Ἐκ μέρους τῶν συνεργατῶν μου, καὶ ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, συγχάριω ὅλους πού συνέβαλον, καθ' οἷον δὴ ποτε τρόπον εἰς τὴν πραγματοποιήσιν τοῦ ἐγκαινιαζομένου σήμερον ἔργου».

Ἀκολουθῶς ὁ τέως Πρόεδρος κ. Κωνσταντῖνος Μαλιώτης, ἕνας ἀπὸ τοὺς θερμοὺς ἐργάτες τῆς ἰδέας τοῦ Βενιζελείου, πού δικαίως πρέπει νὰ ὑπερηφανεύεται γιὰ τὴ μεγάλη του συνδρομὴ εἰς τὸ κοινωφελὲς ἴδρυμα πού τιμᾷ τοὺς ὁμογενεῖς τῆς Ἀμερικῆς, κατὰ τὴν τέλει τῶν ἐγκαινίων εἶπε τὰ ἑξῆς :

«Ἡ ἰδέα τῆς ἰδρύσεως Σανατορίου εἰς τὴν ἀγαπημένην μας νῆσον ἐρρίφθη κατ' ἀρχὴν τὸ ἔτος 1936 εἰς τὸ τρίτον Παγκρητίον Συνέδριον τῆς Παγκρητικῆς Ἐνώσεως, διότι ὁ Κρητὴς τῆς Ἀμερικῆς ἠσθάνετο ὅτι εἶχεν ὑποχρέωσιν νὰ βοηθήσῃ τοὺς ἀδελφοὺς του καὶ τὸν τόπον τῆς γεννήσεώς του. Ἐπὶ πλέον οἱ Κρητες ἠθελον νὰ τιμήσουν τὴν μνήμην τοῦ μεγάλου τέκνου τῆς Κρήτης, τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου.

Κατόπιν γνωμοδοτήσεως πολλῶν συμπατριωτῶν μας ἐδῶ καὶ εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἀπεφασίσθη ἡ ἴδρυσις ἐνὸς Παγκρητίου Σανατορίου καὶ τὸ

ἔτος 1937 ἤρχισεν ἡ συλλογὴ χρημάτων διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ Ἐν τῷ μεταξὺ ἐμεσολάβησεν ὁ δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος καὶ ἠναγκάσθημεν νὰ διακόψωμε κάθε ἐνέργειάν μας διὰ τὸ Σανατόριον καὶ νὰ στρέψωμε τὴν προσοχήν μας εἰς τὴν παροχὴν βοήθειας διὰ τὸν ἐπισιτισμὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ὁ ὁποῖος λαὸς διὰ τῆς ἀνδρείας του καὶ τῶν θυσιῶν του ἔδωκε θάρρος εἰς τὰ ἄλλα σύμματα κράτη νὰ ἐξακολουθήσουν μὲ περισσότερον θάρρος τὸν πόλεμον ἐναντίον τοῦ φασισμοῦ καὶ τοῦ σκότους.

Ὅταν τὴν 18ην Μαΐου 1945 ὁ Διεθνὴς Ὄργανισμὸς UNRRA ἔστειλεν εἰς τὴν Κρήτην δύο ἐπιλέκτους ἐπιστήμονας τοὺς DR. RAPAPORT & DR. MCDUGAL ὅπως μελετήσουν εἰς ποῖον βαθμὸν εἶχεν ἐπεκταθῆ ἡ φυματίωσις εἰς τὸν πληθυσμὸν τῆς Κρήτης, οὗτοι κατόπιν ἐπισταμένως μελέτης ὑπέβαλον τὴν ἱστορικὴν τῶν ἐκθεσιν κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους 1945. Ἡ ἐκθεσις αὕτη εἶχε δύο σημεῖα, τὰ ὁποῖα θὰ μείνουν ἀληγομόνητα σὲ μένα ὁ ὁποῖος κατὰ σύμπτωσιν εὐρισκόμην εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τὸ ἓνα ὅτι περὶ τὰ εἴκοσι ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς ἀγαπημένης μας νήσου ὑπέφερε ἀπὸ φυματίωσιν καὶ τὸ δεύτερον σημεῖον, τὸ ὁποῖον ἐτόνιζαν οἱ δύο μεγάλοι ἐπιστήμονες καὶ μεγάλοι φιλέλληνες, ἦτο ὅτι δὲν ὑπῆρχε σὲ κανένα πολιτισμένον μέρος τοῦ κόσμου μεγάλο ποσοστὸν τοῦ πληθυσμοῦ νὰ ὑποφέρει ἀπὸ τὴν τρομερὰν αὐτὴν νόσον ὅσον εἰς τὴν Κρήτην.

Αὕτη ἡ κατάστασις δὲν ἦτο δυνατὸν παρὰ νὰ πονέσῃ τὴν ψυχὴν τῶν Ἀδελφῶν Κρητῶν τῆς Ἀμερικῆς καὶ βλέπομεν ὅλους τοὺς Κρητὰς τῆς Ἀμερικῆς, σὰν ἓνας ἄνθρωπος, νὰ ἐπιστρατεύωνται διὰ τὴν συλλογὴν τοῦ ἀναγκαιοῦντος ποσοῦ χρημάτων, πρὸς ἀνέγερσιν αὐτοῦ τοῦ περιλάμπρου ναοῦ τῆς Ὑγείας, εἰς μνήμην τοῦ μεγάλου τέκνου τῆς Κρήτης, τοῦ Ἐλευθερίου Κ. Βενιζέλου.

Εἶμαι βέβαιος ὅτι ὄχι μόνον οἱ Κρητὲς τῆς Ἀμερικῆς, ἀλλὰ καὶ ὁλόκληρος ὁ Κρητικὸς Λαὸς, μαζὺ ἐορτάζομεν τὴν πραγματοποιήσιν ἐνὸς ὄνειρου τῶν Κρητῶν τῆς Ἀμερικῆς. (Χειροκροτήματα).

Τὸ Βενιζέλειο Σανατόριο τοῦ Ἡρακλείου ἔχει ἀφιέρωσει στοὺς Πρωτεργάτες του καὶ ἀπὸ ἓνα θάλαμο. Σκέπτεσθαι πόσες φορές μέσα στὴ μαύρη ἀπελπίσῃα τους οἱ δύστυχοι φυματικοὶ δὲν θὰ φωνάζουν τὸ ὄνομα τοῦ:

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΦΙΝΟΚΑΛΟΥ

τοῦ

ΚΩΝΣΤ. ΜΑΛΙΩΤΗ

ΜΑΡΚΟΥ ΜΑΜΑΛΑΚΗ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΜΠΕΤΙΝΗ

Ν. ΚΑΛΗΜΕΡΑΚΗ

Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΥΛΑΚΗ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΤΑΘΑΚΗ

μὲ ἀνακούφιση βαθεῖα ἀγάπη καὶ εὐγνωμοσύνη. Μιὰ εὐγνωμοσύνη ποὺ θὰ ξεκινᾷ ἀπ' τὰ μύχια τῆς ψυχῆς τους. «Ὅς εἶναι εὐλογημένο τ' ὄνομά Σας διαλεκτὰ τέκνα τῆς Κρήτης μας»

Εἶναι ἡ εὐχὴ ἐνὸς ἄρρωστου ποὺ χάρις σὲ Σας εἶδε ξανά τὴν υγεία του.

Μετά τόν κ. Μαλλιώτην ὁμίλησεν ὁ βουλευτής Πειραιῶς κ. Γεωρ. Τζατζάνης ἀντιπροσωπεύων τήν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων ὅστις δι' ἐμπνευσμένης προσλαλιᾶς ἐπλεξε τὸ ἐγκώμιο τῶν ξηνητευμένων ἀδελφῶν μας χαρακτηρίσας τοὺς σημερινοὺς δωρητὰς ὡς τοὺς μεγάλους ἐθνικοὺς εὐεργέτας, Ἀβέρωφ, Βαρβάκη καὶ Τσιτσῆ. Ὁ κ. Τζατζάνης ἀκόμη ἔκαμε ἔκκλησι πρὸς ὅλους τοὺς Κρήτας Ἰδίου καὶ ἂν εὐρίσκονται νὰ προσπαθήσουν νὰ διαφυλάξουν καὶ νὰ πλουτίσουν τὸ μεγάλο αὐτὸ οἰκοδόμημα γιὰ νὰ καταστή τὸ καύχημα τοῦ Ἔθνους καὶ ἰδιαιτέρως τῆς Μεγαλονήσου.

Ὁ Βουλευτής Χανίων κ. Ἐλ. Κ. Βενιζέλος ὁμιλῶν κατὰ τὴν ἱστορικὴν ἡμέραν τῶν ἐγκαινίων τοῦ «Βενιζελείου Σανατορίου».

Ὁ ἐγγονὸς τοῦ Μεγάλου Ἐθνάρχου, Ἐλευθέριος Κ. Βενιζέλος βουλευτής Χανίων, ἀντιπροσωπεύων κατὰ τὴν ἱστορικὴν τελετὴν τοῦ «Βενιζελείου Σανατορίου», τὴν οἰκογένειαν Βενιζέλου συγκεκινημένος βαθύτατα, ἐξεφώνησε τὸν κάτωθι λόγον καταχειροκροτηθεὶς.

Ἀγαπητοὶ φίλοι,

Εἶμαι βαθύτατα συγκεκινημένος μὲ τὴν σεμνὴν τελετὴν τῶν συμβολικῶν ἐγκαινίων τοῦ ΒΕΝΙΖΕΛΕΙΟΥ Σανατορίου.

Παρακαλῶ νὰ βεβαιωθῆτε, ὅτι ὁλόκληρος ἡ οἰκογένεια Βενιζέλου τὴν ὁποῖαν ἐκπροσωπῶ κατὰ τὴν ἱστορικὴν καὶ ἱερὰν αὐτὴν στιγμὴν, εἶναι ἀπείρως εὐγνώμων πρὸς ὅλους ὅσους συνετέλεσαν διὰ νὰ ἐκτελεσθῇ τὸ ὑπέροχον αὐτὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον τόσον ἦτο ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖον εἰς τὴν ἰδιαιτέραν μας Πατρίδα.

Ὅσοι εἰργάσθησαν διὰ τὸν ἀνθρωπιστικὸν αὐτὸν σκοπόν, ὅσοι ἐβοήθησαν οἰκονομικῶς καὶ ὅσοι κατ' οἰονδήποτε τρόπον παρέσχον τὴν ἠθικὴν συμπαράστασίν των, θὰ δοκιμάζουσι εἰς ὅλην τὴν ζωὴν των, τὴν ἡδονὴν τῆς χαρᾶς καὶ τὴν ἀγαλλίασιν τῆς ἱκανοποιήσεως, ὅτι ὑπῆρξαν σημαντικοὶ εὐεργέται τοῦ τόπου μας, μὲ τὸ σωτήριον αὐτὸ ἴδρυμα, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ εἰσέρχονται ἀσθενεῖς συμπατριῶται μας, ψυχικῶς συντετριμμένοι καὶ θὰ ἐξέρχονται σωματικῶς ὑγιεῖς καὶ ψυχικῶς ἀκμαῖοι.

Εἰς τοὺς συντελεστάς τῆς ἀνακουφίσεως τοῦ ψυχικοῦ πόνου καὶ δημιουργοὺς οἴκου υγείας, ἀξίζει δημόσιος ἔπαινος. Ἀξίζει ἓνα μεγάλο ΕΥ ΓΕ. Εὖγε σας !».

Ἐν συνεχείᾳ ὠμίλησεν ὁ τέως πρόεδρος κ. Νικόλαος Καλημεράκης, ὅστις ἐχαράκτήρισε τοὺς ἀγῶνας ἑνὸς ἐκάστου ἐκ τῶν ἐπιτελῶν τῆς Παγκρητικῆς Ἐνώσεως.

Τέλος ὁ ὑπουργὸς κ. Ἀδαμόπουλος ὁμοῦ μετὰ τοῦ κ. Μάρρους καὶ τοῦ Ὑπάτου Προέδρου τῆς Παγκρητικῆς Ἐνώσεως κ. Κωνσταντίνου Φινοκάλου, ἔκαμαν τὰ συμβολικὰ ἐγκαίνια ἀποκόψαντες τὴν προσδεδεμένη εἰς τὰς δύο ἐξωθύρας τοῦ κτιρίου ταινίαν καὶ οὕτω ἔληξε ἡ σεμνὴ καὶ ἐπιβλητικὴ τελετὴ τῶν ἐγκαίνιων τοῦ Βενιζελείου Σανατορίου.

Ἡ Δεξίωσις τοῦ Δημάρχου Ἡρακλείου κ. Γεωργίου Γεωργιάδου πρὸς τοὺς εὐγενεῖς δωρητὰς τοῦ ἐγκαινιασθέντος Βενιζελείου Σανατορίου τὴν ἑσπέραν τῆς 22. 8. 53

Ἡ ΠΑΡΑΣΗΜΟΦΟΡΙΑ

Τὸ ἑσπέρας τοῦ Σαββάτου 22.8.53 ἐν συνεχείᾳ τοῦ ἑορταστικοῦ προγράμματος ἐπὶ τοῖς ἐγκαίνιοις τοῦ Βενιζελείου Σανατορίου, ἐδόθη εἰς τὸν ἐξωτερικὸν χῶρον τοῦ κινηματοθεάτρου «Ὁ-

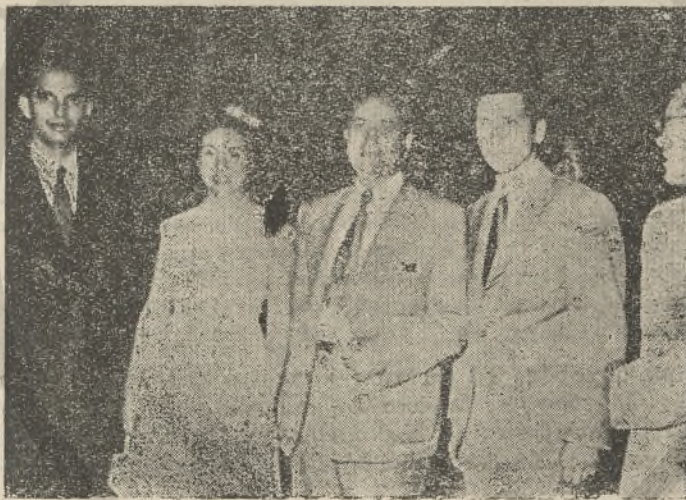
Οἱ ὄρκιες Ἡρακλειωτοπούλες τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων πρὸς τὸ βράδι τῆς 22.8.53 ἔδωσαν ἓνα γραφικώτατο τόνο στὴν ὀμορφὴν δεξίωση τῆς «Ὁάσεως».

ασις» τῶν ἀδελφῶν Κωνσταντινίδη δεξίωσις ὑπὸ τοῦ Δήμου πρὸς τιμὴν τῶν ἐξ Ἀμερικῆς ὁμογενῶν εἰς τὴν ὁποίαν πλὴν τῶν ἐπισήμων παρεκάθησαν περὶ τοὺς 300 προσκεκλημένους.

Ὁ κήπος τῆς «Ὁάσεως» εἶχε διακοσμηθῆ καλαισθητικώτατα

ἀπὸ τὸν ἐξαιρετικὸν διακοσμητὴν κ. Ἄνδρ. Γεράκι, καὶ παρουσίαζε
ἓνα πραγματικὰ ὄρατο σύνολο.

Τὴν 9 μ.μ. ἄρχισαν νὰ καταφθάνουν οἱ προσκεκλημένοι. Πλὴν
τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κρήτης κ. κ. Εὐγενίου τῶν ἐξο-
χωτάτων ὑπουργῶν κ. κ. Ἀδαμοπούλου, Γ. Δ. Κρήτης κ. Ἰωάννου
Κωνιωτάκη, τὸν κ. Καρτάλη, Ρέντη, τῶν Βουλευτῶν κ. Τζατζάνη,
Μπακλατζῆ, Βουλγαράκη, καὶ τῆς κ. Μπάρρους καὶ Ἀνχιούζ, δια-
κρίνομεν τὴν μεγάλην εὐεργέτιδα τοῦ «Βενιζελίου» καὶ φίλη τῆς
Κρήτης κ. Μαρίκα Κυριάκου Βενιζέλου μὲ μαῦρο φόρεμα γαρνιρι-
σμένο μὲ πράσινο, ὠραιότατη συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ υἱοῦ τῆς καὶ
ἐγγονοῦ τοῦ Μεγάλου Ἐθνάρχου, κ. Ἐλευθερίου Κυρ. Βενιζέλου
Βουλευτοῦ Ἰ. Χανίων. Ἀκόμα ὠραιότατην ἐμφάνισιν προσέδιδεν ἡ διδα
Εὐτέρπη Φινοκάλου προσφιλῆς θυγάτηρ τοῦ Ὑπάτου Προέδρου τῆς
Παγκρητίου Ἐνώσεως κ. Κωνσταντίνου Φινοκάλου μὲ ἄσπρη του-
αλέτα, ἡ κ. Κωνσταντουλάκη σύζυγος τοῦ κ. Γεωργίου Κωνσταν-
τουλάκη μὲ ταφτά.

Ὁ κ. Κ. Φινοκάλης ἐν μέσῳ τοῦ βουλευτοῦ Χανίων κ. Ἐλ.
Βενιζέλου καὶ τοῦ συγγραφέως κ. Κ. Μητσοτάκη φωτογρα-
φούμενος μετὰ τὴν παρασημοφορίαν τοῦ κρατῶν τῶ ἀναμνη-
στικῶν δίπλωμα. Δεξιὰ τοῦ κ. Φινοκάλου ἡ εὐγενὴς κόρη
τοῦ κ. Εὐτέρπη Φινοκάλου—Νίχη.

Ἡ Ἡρακλειώτικη κοινωνία στὴν δεξίωσιν αὐτὴ εἶχε τὴν εὐκαι-
ρία νὰ θαυμάσῃ ὅτι ἐκλεκτὸ καὶ ὄρατο σὲ κομψότητα καὶ χάρι.
Τὴν ὄλην δεξίωσιν τὴν διάνθιζαν οἱ ὄρατες Ἡρακλειώτισσες

τοῦ Λυκείου Ἑλληνίδων μετὰ τις γραφικὰς Ἀνωγειανὰς ἀμφιέσεις των. Ἐν συνεχείᾳ ὁ πρῶτος δημότης Ἡρακλείου κ. Γ. Γεωργιάδης, μετὰ ὠραίους καὶ ἐκφραστικούς λόγους ἐχαιρέτισε τοὺς παρισταμένους Συμπatriώτας μας τῆς Ἀμερικῆς. Ἐκ μέρους τῶν ὁμογενῶν ὁμίλησεν ὁ κ. Κωνσταντουλάκης.

Σὲ λίγο τὸ ὠραῖο μαυρο κρασί ἐφερε τὴν εὐθυμία τοῦ ἀθάνατου Κρητικοῦ γλεντιοῦ. Ἡ λύρα κέντρισε τὸ αἷμα καὶ τὸ αἷμα ἀναψε τὴν καρδιά. Κάτω ἀπὸ τὸν μέγαλο ἥλιο—ἔργο τοῦ κ. Γερά-

Μετὰ τὸ πέρας τῆς παρασημοφορίας, Ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης Κρήτης καὶ Πρῶτος Εὐρώπης κ. Εὐγένιος ὁ Ὑπουργὸς τῆς Προνοίας κ. Ἀδελφόπουλος, ὁ Γ. Δ. Κρήτης κ. Κωνιωτάκης, ὁ Νομάρχης Ἡρακλείου κ. Ἐμμ. Παϊτάκης, ὁ Δήμαρχος κ. Γ. Γεωργιάδης περιστειχόμενοι ἀπὸ τοὺς παρασημοφορηθέντας ὁμογενεῖς. Εἰς τὸ μέσον ὁ Ὑπατος κ. Κωνστ. Φινόκαλος καὶ οἱ ἄλλοι ἀξιωματοῦχοι.

κη—στρώθηκε ὁ χορὸς. Τὸ μαντῆλι κρατεῖ ὁ λεβέντης Ὑπατος τῆς Παγκρητικῆς Πρόεδρος κ. Φινόκαλος καὶ ἀκολουθεῖ ὁ κ. Κωνσταντουλάκης, ὁ κ. Μαλιώτης, κ. Καλημεράκης, Καλληγιάννης, Μαμαλάκης καὶ ὁ νεαρὸς Ὑπατος Πρόεδρος τῆς Παγκρητικῆς Νεολαίας κ. Λουκάς Λουκάκης.

Τὸ τέλος τοῦ χοροῦ ἐκάλυψεν ἓνα θερμὸ καὶ ἐγκάρδιο χειροκρότημα. Τέλος τὸν λόγον ἔλαβε ἡ Α. Ε. ὁ Ὑπουργὸς Γεν. Διοικητῆς Κρήτης κ. Ι. Κωνιωτάκης ὅστις ἐτόνισε τὴν σπουδαιότητα ὅπου ἔχει γιὰ ὅλη τὴν Κρήτη τὸ ἐπιτελεσθὲν ἔργο ὑπὸ τῶν ἐν Ἀμερικῇ ὁμογενῶν καὶ ἐχαρακτήρισεν τοῦτο ἀποτέλεσμα ψυχικῆς ἀλληλεγγύης ποῦ διακρίνει ἄλλωστε ὀλόκληρον τὴν ἑλληνικὴν φυλὴν.

Ἐπειτα ὅλος συγκίνησιν ἀνεκοίνωσεν ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασίτου ἀνέθεσε τὴν ὕψηλὴν ἐντολὴν νὰ παρασημοφορήσῃ τοὺς πρωτεργάτας τῆς μεγάλης ἰδέας τῆς ἰδρύσεως τοῦ Βενιζελείου Σανατορίου. Ἀκολούθησε ἡ ἐπίδωσις τῶν διπλωμάτων εἰς τοὺς κ. κ.

Κων. Φινόκαλον, Γ. Κωνσταντουλάκην, Νικ. Καλημεράκην, Ἴλια Καλλιγιάννην, Μάρκον Μαμαλάκην, Κωνστ. Μαλιώτην πρὸς τοὺς ὁποίους ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἠδύοκησε ν' ἀπονείμῃ τὸν χρυσοῦν στυρὸν τοῦ Βασιλικοῦ Τάγματος τοῦ Φοίνικος. Μὲ τὸ αὐτὸ παράσημον ἐτιμήθη καὶ ὁ ἐκ τῶν μελῶν τῆς Παγκρητικῆς Ἐνώσεως κ. Σταθάκης ὅστις δὲν ἦτο παρών.

Ζωηρὰ χειροκροτήματα ὑπεδέχθησαν ἕνα ἕκαστον τῶν τιμωμένων ἀδελφῶν μας.

Μία δικαία ἐπιβράβευσις ἐνὸς μεγάλου ἔργου.

Ὁ προεδρευτικὸς Δήμαρχος Ἡρακλείου κ. Γεωρ. Γεωργιάδης ὅστις ἐπεφύλαξε θερμὴν ὑποδοχὴ εἰς τοὺς ξενητεμένους ὁμογενεῖς μας.

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ κ. ΓΕΩΡΓ. ΑΛΞ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

Ἡ πόλις τοῦ Ἡρακλείου ἀνοίγει σήμερα τὶς ἀγκάλες της μὲ ἀληθινὴν χαρὰ καὶ συγκίνησιν γιὰ νὰ ὑποδεχθῇ τὰ ξενητεμένα ἀδέλφια μας πού ὕστερα ἀπὸ δεκάδων ἐτῶν ἀπουσίαν ξαναβλέπουν τὴν ἰδιαιτέραν τους πατρίδα Κρήτη, τὴν Κρήτην πού στὸ διάστημα αὐτὸ πέρασε ἀπὸ φωτιά καὶ ἀπὸ σίδερο, κατάφερε ὅμως νὰ κρατήσῃ ψηλὰ τὸ κεφάλι, νὰ δεχθῇ σὰν ἀκλόνητος βράχος τὰ δυσανάλογα μὲ τὴν ἀντοχὴν της χτυπήματα καὶ νὰ ἀναπνέῃ σήμερα, μαζί μὲ τοὺς ἄλλους Λαοὺς τὸν ἀέρα τῆς ἐλευθερίας.

Ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες φτωχοὶ καὶ ταλαιπωρημένοι ἀπὸ τὴν πείνα τὰ βάσανα τὴν δυστυχίαν μιᾶς μαύρης δεκαετίας καταφέραμε νὰ κερδίσωμε ἕνα πρᾶγμα. Τὴν τιμὴν μας καὶ τὸν σεβασμὸν τῶν συνανθρώπων μας πού τόσο φανερὰ ἀπεδείχθη πρόσφαια μὲ τὸ ξεσῆκωμα ὄλων τῶν ἐλευθέρων λαῶν τῆς γῆς νὰ σπεύσουν σὲ βοήθεια τῆς μικρῆς ἀλλὰ γενναίας Ἑλλάδος καὶ νὰ ἀνακουφίσουν τὸν πόνο καὶ τὴν δυστυχίαν τῶν Ἰονίων νήσων. Μὲσα στὰ ἔργα πού ἔγιναν ἀπ' τῆς Ἀμερικῆς τὴ βοήθεια συγκαταλέγεται καὶ τὸ Βενιζέλειον Σανατόριον πού ἐγκαινιάσαμεν σήμερα. Τὸ ἀνθρωπιστικὸ αὐτὸ ἔργο πού πρόκειται νὰ ἀπαλύνῃ τὸν πόνο καὶ νὰ θεραπεύσῃ τόσοσους δυστυχισμένους ἀνθρώπους εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα δεκαπεντα-

ετοῦς δραστηριᾶς προσπάθειάς τῶν Κρητικῶν τῆς Ἀμερικῆς, οἱ ὅποιοι μὲ τὸν ὀβολὸν τοὺς ἐσυγκέντρωσαν τὸ ἀπαιτούμενο κεφάλαιο ἐνισχυθέντες μετέπειτα ἀπὸ τὴν Ἀμερικανικὴ Ἀποστολὴ βοήθειάς διὰ τὴν Ἑλλάδα ὡς ἐπίσης ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν καὶ τὸν Δῆμον Ἡρακλείου πὺν ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν καὶ ἠγόρασε τὰ οἰκόπεδο ὅπου ἀνηγέρθη τὸ οἰκοδόμημα, ἀξίας 1000 περίπου ἑκατομμυρίων.

Ἡ εὐγνωμοσύνη μας γιὰ τὸ ἔργο αὐτὸ στοὺς ἀδελφούς μας τῆς Ἀμερικῆς θὰ εἶναι αἰωνία. Παράλληλα ὅμως ἐκφράζομεν καὶ τὶς θερμῆς μας εὐχαριστίες στὴν μεγάλη φίλην μας Ἀμερικὴ γιὰ τὴ συμβολή της στὸ ἔργο αὐτὸ, κοντὰ στὶς τόσες ἄλλες βοήθειες πὺν ἔχει προσφέρει στὴν Ἑλλάδα μας... Εἶναι μεγαλύτερη ἢ χαρὰ μας σήμερον διότι εὐτυχίσαμε νὰ δεχθῶμε τοὺς ξενητεμένους ἀδελφούς μας τῆς Ἀμερικῆς τόσο θερμούς ἀπὸ πατριωτισμό, τόσο γεμάτους ἀπὸ ἀγάπην γιὰ τὸν τόπον τοὺς, παρὰ ἢ χαρὰ πὺν δοκιμάζομε γιὰ τὸ ἔργο πὺν μᾶς χάρισαν. Καὶ ὅταν τὸ πρῶτ' εἶπε ὁ φίλος κ. Καλημεράκης ὅτι στὴν Ξένη ἀνεξωπυρῶθη καὶ ἐφούντωσε ἢ ἀγάπην μας καὶ ἢ νοσταλγία μας γιὰ τὸν τόπον μας, ὁ κόσμος συνεχινήθη καὶ ἔκλαιε, ἔκλαιε γιὰτὶ ὕστερον ἀπὸ 40 χρόνια ἀπουσίας αἰσθάνθηκε τοὺς ἀδελφούς μας κοντὰ μας θερμούς, ζωντανούς, φλογερούς ἀπ' ἀγάπην καὶ πατριωτισμό, Ἑλληνες γνησίους, Ἑλληνες περισσότερο ἴσως ἀπ' ὅτι εἴμαστε ἡμεῖς Ἑλληνες. Αἰσθανόμεθα βαθειὰ τὴν ἀγάπην σας καὶ τὶς θυσίας σας ἀγαπητὰ μας ἀδελφία, ἔχομε δοκιμάσει τὴν δύναμιν τῆς νοσταλγίας καὶ ἔξερομε ὅτι καὶ μόνο τὸ ἀντίστροφον μᾶς σημαίας μας στὴν ξενιτεία σοῦ γεμίζει τὰ μάτια δάκρυα. Μὲ τὰ αἰσθηματὰ σας αὐτὰ κτυπᾶτε τὴν πιδ εὐαίσθητη χορδὴ τῆς ψυχῆς μας καὶ δυναμώνετε ἀκόμη περισσότερο τὴν φλόγην τῆς ἀγάπης μας. Καὶ τώρα πὺν θὰ φύγετε πάλιν μακρὰ πρέπει νὰ ξέρετε ὅτι τ' ἀδελφία σας θὰ εἶναι πάντοτε νοερὰ κοντὰ σας, πάντοτε συμπαραστάτες σας, φίλοι συγγενεῖς καὶ ἀδελφοί σας στὴν λύπην καὶ τὴν χαρὰν σας.

Ἐμεῖς δυστυχῶς εἴμαστε φτωχοὶ καὶ ἀνήμποροι νὰ σᾶς δώσωμε τίποτε ἄλλο ἔκτος ἀπὸ τὴν ἀγάπην μας καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην μας Ἡ ἀγάπην ὅμως αὐτὴ εἶναι τόσο ἀγνή καὶ τόσο ἄδολη πὺν θὰ σᾶς φυλάσῃ καὶ θὰ σᾶς προστατεύῃ ὅπως ἢ χίρις τοῦ Θεοῦ παντοῦ καὶ πάντοτε.

Ὁ τῶς Πρόεδρος τῆς Παγκρητικῆς Ἐνώσεως καὶ μεγάλος Εὐεργέτης τοῦ Βενιζελείου Σανατορίου κ. Γεώργιος Κωνσταντουλάκης, μέσα σὲ γενικὴ ἀτμόσφαιρα ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἐθνικῆς ἐξάρσεως ἐξεφώνησε ἐμπνευσμένον λόγον.

Ὁ λόγος τοῦ κ. Κωνσταντουλάκη, μεστὸς ἀπὸ πατριωτικὸν παλμὸν καὶ Κρητικολατρεία εἶχε μεγάλη σπουδαιότητα διότι μᾶς ἔδωσε ἀνάγλυφον τὸ μεγάλο ἔργο καὶ τὴν ἐπίτευξιν τῆς Παγκρητικῆς Ἐνώσεως.

Ἡ Α. Ε. Ὁ Γ. Δ. Κρήτης κ. Ἰωάν. ῥ. Κωνιωτάκης· κατά τὴν στιγμήν πού παρκασημοφορεῖ τὸν ὁμογενῆ κ. Μάρκο Μα-
μαλάκη.

Ἡ ἹΣΤΟΡΙΚΗ ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΤΗΣ Α. Ε. ΤΟΥ Γ. Δ. ΚΡΗΤΗΣ κ. Ι. ΚΩΝΙΩΤΑΚΗ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΣΗΜΟΦΟΡΗΘΕΝΤΑΣ ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ

Τό εὐτυχές γεγονός πού μᾶς συνοίθησεν εἰς τὴν σεμνὴν συγκινητι-
κὴν καὶ πλήρους ψυχικῆς συνεννώσεως ἑορτὴν εἰς ἣν παρόστημεν, ἀνεπτύχθη
ποικιλοτρόπως ἀπὸ διαφόρων ἀπόψεων καὶ ἐξαιρέτως παρὰ ἐξόχων τοῦ λό-
γου χειριστῶν. Ἡ προσπάθεια ἐξάρσεως τοῦ γεγονότος τούτου, δὲν θὰ ἦ-
το βεβαίως περιττή, διότι τοῦ ὠραίου ὀπωσδήποτε ἐπανάληψις δὲν μειώνει
τοῦναντίον χαροποιεῖ καὶ ἐξυψώνει. Ἀλλὰ μετὰ τὰ τόσα ὥραϊα καὶ ἄκρως
συγκινητικὰ λεχθέντα, ὑπὸ τῶν κατὰ τὴν πρωϊνὴν τελετὴν ὁμιλητῶν, ὁ λό-
γος μου καθίσταται ἐξόχως δύσκολος καὶ ἴσως καταλήξῃ εἰς ἀνιαρόν πλε-
ονασμόν. Ἐνα εἶναι, τὸ κυρίως χαρακτηριστικόν καὶ τὸ βαθύτερον ψυ-
χικῶς Μέγα, τὸ ὁποῖον ἐδημιούργησε ὅ,τι σήμερον, ὅλοι ἐθαυμάσαμεν
ὡς ὑπερέλειον Ναόν τῆς υγείας. Καὶ τὸ Μέγα τοῦτο εἶναι ἡ ψυχικὴ ἀλλη-
λεγγύη τὸ ἀδιάρρικτον, τὸ συμπαγές τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς, τὸ ὁποῖον εἰς
τὴν βαθυτέραν του οὐσίαν χαρακτηρίζει ὅλας τὰς μεγάλας ἐκδηλώσεις τῆς
φυλῆς μας, τῆς φυλῆς ἐκείνης ἣτις ἀφοῦ αὐτὴ μόνη ἄναψε τὴν φλόγα τοῦ
πολιτισμοῦ, καθ' ὅλας αὐτοῦ τὰς ψυχικὰς ἐκδηλώσεις κρατεῖ αὐτὴν ἀπὸ
τεσσάρων καὶ πλέον χιλιετηρίδων, ὃ λαμπαδοφόρος ὁδηγός, καθοδηγοῦσα
τὴν ἀνθρωπότητα εἰς τὰς εὐθείας λεωφόρους τοῦ υγιεοῦς ἀνθρωπίνου πο-
λιτισμοῦ. Τὰ ξενητεμένα παιδιά, τῆς Μεγάλης Μητέρας, τῆς Πανενδόξου Ἑλ-
ληνικῆς Πατρίδος, ἐλαβῆ φόρον σεβασμοῦ ἀποτίοντα πρὸς Αὐτήν, ἦλθον
πρόθυμα καὶ γεναιόδορα, ἐπίκουρα εἰς τὴν ἐκ τῶν διαινεκῶν καὶ πολυαιμά-
κτων ἀγώνων τῆς ὑπὲρ τῆς Ἐλευθερίας πάσχουσας Πατρίδα. Ἡ καθημαγ-
μένη, ἀλλ' ὑπερήφανος, διὰ τοὺς ὡς πάντοτε ὑπερλάμπρους ἀγῶνας τῆς,
Πανένδοξος καὶ Σεβαστῆ, διὰ τοὺς πολυχιλιετῆς ἀγῶνας τῆς ὑπὲρ τῆς ἀν-

θρωπίνης ἐλευθερίας, ἡ Μεγάλη Μητέρα, ἐδέχθη μετὰ συγκινητικῆς χαρᾶς τὴν γεναίαν εἰσφορὰν τῶν ἀγαπημένων τῆς τούτων παιδιῶν. Καὶ ἡ συγκίνησις Αὐτῆς, ἐκδηλώνεται διὰ πράξεως ἣτις γίνεται πρὸς τιμὴν ἔργων ἠθικῶς Διακεκριμένων. Εἶμαι λίαν συγκεκινημένος, διότι εἰς ἐμὲ ἔλαχεν ὁ τιμητικὸς κλῆρος, νὰ ἐκτελέσω τὴν εὐτυχεστέραν μορφήν τοῦ καθήκοντός μου. Ἡ Μεγάλη Μητέρα, ἡ κοινὴ ὄλων μας Πατρίς, ὑλοποιουμένη καὶ προσωποποιουμένη, ὑπὸ τοῦ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας ἀπεφάσισε νὰ παρασημοφορήσῃ τοὺς πρωτεργάτας τοῦ ἔργου ἐκείνου, οὗτινος σήμερον ἐτελέσαμεν τὰ ἐγκαινία. Ἡ Α. Μ. ὁ Σεπτὸς μου Ἄναξ, μοὶ ἀνέθεσεν τὴν Ὑψηλὴν ἐντολήν νὰ ἐπιδώσω εἰς τοὺς παρασημοφορουμένους τὰ σχετικὰ διπλώματα καὶ νὰ διαβιβάσω αὐτοῖς, τὰ συγχαρητήριά Του καὶ τὴν λύπην Του, διότι δὲν ἤδυνήθη, ὡς ἠθέλε, νὰ παραστῆ καὶ τιμῆσῃ, τὰς σημερινὰς ἑορτάς, καὶ παρασημοφορήσῃ Αὐτοπροσώπως, τοὺς τιμωμένους. Τὰ διδόμενα παράσημα, ἀποτελοῦν βέβαια τιμητικὴν διάκρισιν τῶν τιμωμένων, ἀλλ' ἐπίσης καὶ κυρίως τῆς πράξεως ἣς οὗτοι ὑπῆρξαν οἱ πρωτεργάται καὶ συντονισταὶ τῆς προσπάθειας ὄλων, ὅσοι εἰς τὸ ἔργον τοῦτο συνετέλεσαν. Παρακαλῶ τοὺς κυρίους τιμωμένους νὰ προσέλθωσιν ἵνα παραλάβωσι τὰ ἐπιδιδόμενα διπλώματα παρασημοφορίας.

Τὸν λόγον τοῦ κ. Κωνιωτάκη ἐκάλυψαν ζωηρὰ χειροκροτήματα καὶ ἐπευφύμια.

ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ .

Τὸ Γενικὸν Νοσοκομεῖον Ρεθύμνης ἐγκαινισθὲν τὴν 23.8.53 ἐπὶ τῆς Προεδρείας τοῦ κ. Κωνσταντίνου Φινεκάου Ὑπάτου Προέδρου τῆς Παγκρητικῆς Ἐνώσεως καὶ ἐπὶ Δημαρχίας τοῦ κ. Στυλιανοῦ Ψυχουντάκη ἱατροῦ.

Χαιρετισμός του Γεν. Γραμματέως τῆς Γ. Δ. Κρήτης κ. Δημ. Σακκοράφου πρὸς τοὺς ἀξιωματούχους καὶ τὰ μέλη τῆς Παγκρητικῆς Ἑνώσεως ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἐγκαινίων τοῦ Γεν. Νοσοκομείου Ρεθύμνης.

Ὁ ἀξιότιμος κ. Σακκοράφος ἔγραψε τὸ κατωτέρω ἄρθρον τοῦ εἰδικῶς διὰ τὸ Λεύκωμα τοῦ Βενιζελείου Σανατορίου.

Ὁ ἀποστόλος Γενικός Γραμματεὺς τῆς Γ. Δ. Κρήτης καὶ διαπρεπῆς ἐπιστήμων κ. Δημήτ. Σακκοράφος, εὐγενὲς τέκνον τῆς Ρεθύμνης. Τοῦ κ. Σακκοράφου τὸ ἐνδιαφέρον πάντοτε εἶναι μεγάλο διὰ τὰ γενικά συμφέροντα τῆς νήσου καὶ ξεχωριστὰ διὰ τὸν μέχρι τοῦδε ἐγκαταλειμμένον Νομὸν Ρεθύμνης. Στὴν εἰκόνα μὲς ὁ κ. Σακκοράφος στὸ γραφεῖον τοῦ μὲ τὸν συγγραφεὴ κ. Κυριάκον Μητσατάκη.

«Ὡς Κρῆς καὶ εἰδικώτερον ὡς Ρεθύμιος δὲν εὐρίσκω λόγους διὰ νὰ ἐξάρω τὸ μέγα ἔργον, τὴν μεγίστην καὶ ἀναμορφωτικὴν προσπάθειαν τῶν Ἑλλήνων ἐν γένει καὶ εἰδικώτερον τῶν Κρητῶν τῆς Ἀμερικῆς. Βλέπομεν εἰς τοὺς συμπατριώτας μας ἕνα ἐκδηλον πόθον πρὸς ἐπούλωσιν τῶν ἀναριθμῶν πληθῶν μας. Γνωρίζομεν ὅτι ἐκεῖνοι μὲ πόνον ψυχῆς παρηκολούθουν τὴν πατρίδα των ὅταν αὐτὴ παρὰ τὸ μικρὸν τῆς ἀνάστημα, ἐβάσταξε μετὰ τῆς φίλης Μ. Βρετανίας τὰ βάρη τοῦ μεγάλου ἀγῶνος καὶ ὅτι ἐκεῖνοι, ὅτε αὐτὴ ὑπετάγη καὶ ὑφίστατο τὴν ἀνευ προηγουμένου ἀδυσώπη-

τον ἀγριότητα, ἔπασχον μεθ' ἡμῶν. Τοὺς εὐχαριστοῦμεν. Ἐπρόξαμεν καὶ τότε τὸ καθήκον μας, τὸ ὄγδοον τοῦ πληθυσμοῦ μας ἐφρονεῦθη, κατεσφάγη, ἢ ἀπέθανεν ἐκ τῶν κακουχιῶν καὶ ἐξ ἀσιτίας. Ἠλπίζαμεν ὅτι ἡ πατρίς μας ἐξ ὀλοκλήρου θὰ ἀπελευθεροῦτο. Καὶ ἡ συμβολή μας εἰς τὸν ἀγῶνα θὰ ἐξετιμᾶτο.... Παρ' ὅλα αὐτὰ ἡ χώρα μας, ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ θὰ ζήσῃ. Οἱ μεγάλοι, οἱ ἱστορικοὶ λαοὶ δὲν ἀποθνήσκουν. Εἶναι πάντοτε νέοι αἰεζῶοι.

Καὶ ἐσεῖς οἱ Ἕλληνες τῆς Ἀμερικῆς, μακρὰν τῆς χώρας σας δίδετε τὸ παράδειγμα τῆς ἀνάου ζωῆς, τῆς Ἑλληνικῆς ζωτικότητος. Ἰδιαιτέρως Σεῖς οἱ Κοῦτες γίνεσθε φορεῖς προόδου εἰς τὴν Ὑπερατλαντικὴν Δημοκρατίαν. Τὴν ζηλούμεν διότι σὰς ἔχει πολίτας της, ἀλλ' εἴμεθα καὶ υπερήφανοι διότι εἰς τὰς φλέβας της ἔχει ἄφθονον Ἑλληνικὸν αἷμα ἐκτὸς τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ πνεύματος. Καὶ αὐτὰ εἶναι εἰς ἀρραβῶν τῶν πάντοτε φιλικῶν μετὰ τῆς νέας Ἑλλάδος δεσμῶν της, ἡ ὁποία πάντοτε θὰ εἶναι εὐγνώμων διὰ τὰς καὶ εἰς τὸ παρελθὸν καὶ παρὸν εὐεργεσίας τῆς μεγάλης σας δευτέρας αὐτῆς πατρίδος.

Τὸ φιλανθρωπικὸν σας ἔργον τόσον εἰς Ἡράκλειον ὅσον καὶ εἰς Ρεθύμνον συγκινεῖ πάντα Ἕλληνα, πάντα Κοῦτα εἰδικώτερον. Ὡς Ρεθύμιος σὰς εὐγνωμονῶ ἀπείρως ὅλους ὑμᾶς τοὺς ἐν Ἀμερικῇ Κοῦτας. Ἡ προσπάθειά σας νὰ ἐξαλείψετε μίαν ὑπάρχουσαν εἰς τὸ πτωχὸν Ρεθύμνον δυστυχίαν ὁποῖαν δημιουργεῖ ἡ ἀνεπαρκὴς ἰατρικὴ περίθαλψις, συγκινεῖ πάντα Ρεθύμιον, γνωρίζοντα τὰς ἰδιαιτέρας σκληρὰς συνθήκας ὑπὸ τὰς ὁποίας διαβιοῖ ὁ κάτοικος τῆς πτωχῆς μας Ρεθύμνης, οἱ εἰς τὸ παρ' Ὑμῖν ἀνεγερθὲν νοσοκομεῖον νοσηλεύομενοι ἀσθενεῖς, τὸ περιλαμβάνον πενήτην κλίναν, εὐδρίσκοντες περίθαλψιν καὶ θεραπείαν κατὰ τὴν τελευταίαν λέξιν τῆς ἐπιστήμης, θὰ εὐγνωμονοῦν ἐστέ βέβαιοι, ὅλους Ὑμᾶς, οἱ ὁποῖοι θελήσατε νὰ ἐξαφανίσετε μίαν καταφανῆ ἔλλειψιν ἢ ὁποία ἐπέδρα δυσμενέστατα ἐπὶ τῆς ζωῆς τοῦ πληθυσμοῦ μας.

Ὁ Σύλλογος τῆς Παγκρητικῆς Ἐνώσεως τῶν ἐν Ἀμερικῇ Κορητῶν ὡς καὶ τὸ Συμβούλιόν του, τὸ πρωτοστατήσαν εἰς τὴν σωτήριον διὰ τὸ Ρεθύμνον ταύτην δωρεὰν ἀποτελούμενον ἐκ τῶν κ. κ. Κων. Φινόκαλον ὡς πρόεδρον καὶ Νικόλ. Καλημεριάκη, Κων. Μαλιώτη, Μάρκ. Μαμαλάκι, Γεώργιον Κωνσταντουλάκη καὶ Ἠλίαν Καλλιγιάννη ὡς μελῶν, ἔχει χαράξει ἐπὶ τῆς καρδίας παντὸς Ρεθυμνίου τὴν ἀπειρον αὐτοῦ εὐγνωμοσύνην καὶ βλαδίαν τοῦ πρὸς τὸν ἀπόδημον Ἑλληνισμόν ἀγάπην».

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΚΟΡΡΑΦΟΣ

ΣΤΟ ΡΕΘΥΜΝΟ

Αἱ ἐκδηλώσεις τῶν Κορητῶν τῆς Ἀμερικῆς ἐτερματίσθησαν στίς 23.8.53 μετὰ τὰ ἐγκαίνια τοῦ νοσοκομείου Ρεθύμνης τὸ ὁποῖον ἀνηγέρθη πρωτοβουλία τῆς Παγκρητικῆς Ἐνώσεως καταβαλούσης 50.000 δολλάρια.

Οἱ Κοῦτες τῆς Ἀμερικῆς μετὰ ἐπικεφαλῆς τὸν Ὑπατον Πρόεδρόν των κ. Κων. Φινόκαλον ἀνεχώρησαν τὴν 8ην πρωϊνὴν ἀπὸ τὸ Ἡράκλειον συνοδεύοντες τὸν ὑπουργὸν τῆς Προνοίας κ. Ἀδαμόπουλον, τὸν ἀρχηγὸν τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς κ, Μπάρρους. τὸν πρῶ-

τον Γραμματέα τῆς Ἀμερικανικῆς Πρεσβείας Ἀθηνῶν κ. Ἄνσουτς καὶ τοὺς ἄλλους ἐπίσημους. Εἰς τὸ Ρέθυμνον ἔφθασαν τὴν 11ην πρωϊνὴν, γενόμενοι δεκτοὶ ὑπὸ τοῦ δημάρχου κ. Στυλ. Ψυχουντάκη καὶ τῶν ἀρχῶν τῆς πόλεως.

Τὴν 11.30' ἐν σώματι οἱ ἐπίσημοι καὶ ὁλόκληρος ὁ λαὸς τῆς Ρεθύμνης προεξάρχοντος τοῦ Ὑπάτου Προέδρου τῆς Παγκρητικῆς κ. Κων. Φινοκάλου ἔφθασαν εἰς τὸ Μνημεῖο τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου ὅπου ἐνῶ ἀνεκρούετο ὁ Ἐθνικὸς ὕμνος μετ' βαθεῖα συγκίνησι ὁ ἀξιότιμος κ. Φινοκάλος κατέθεσε δάφνινο στέφανο εἰς ἐνδειξιν εὐγνωμοσύνης καὶ ἀφοσιώσεως εἰς τοὺς ἄγνωστους ἥρωες τῆς Πατρίδος μας.

Τὴν 12ην μεσημβρινὴν ἐψάλη δοξολογία εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ναὸν χοροστατοῦντος τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου κ. Ἀθανασίου παρουσία τῶν ἐπισήμων καὶ τοῦ λαοῦ.

Ὁ κ. Κ. Φινοκάλος πρσερχόμενος πρὸς κατέθεσιν στεφάνου εἰς τὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου εἰς Ρέθυμνον.

Ἀκολούθως οἱ Ἀμερικανοὶ ὁμογενεῖς, προεξάρχοντος πάντοτε τοῦ Ὑπάτου κ. Κωνστ. Φιλοκάλου οἱ ἐπίσημοι καὶ αἱ ἀρχαὶ τῆς πόλεως μετ' ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Δήμαρχον κ. Σ. Ψυχουντάκη μετέβησαν εἰς τὸν χώρον τοῦ νέου Νοσοκομείου, ὅστις εἶχε κατακλυσθῆ ὑπὸ μεγάλου πλήθους κόσμου.

Ἐπὶ κεφαλῆς τῆς πομπῆς ἦτο ἡ Μουσικὴ τοῦ Δήμου καὶ αἱ ἀδελφαὶ Νοσοκόμοι τοῦ Κρατ. Νοσοκομείου τῆς πόλεως.

Εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ στηθεῖσαν ἐξέδραν πρὸ τῆς κυρίας εἰσόδου τοῦ Νοσοκομείου ἐψάλη ἁγιασμός ὑπὸ τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου τῆς Πόλεως χοροστατοῦντος πάντοτε τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποποτάμου κ. Ἀθανασίου.

Μετά τὸν ἀγιασμὸν ὠμίλησε δι' ὀλίγων πρὸς τοὺς παρισταμέ-
νους ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος κ. κ. Ἀθανάσιος ὅστις ἐτόνισε τὰ ἑξῆς :

ΔΟΣΑ ΚΑΙ ΤΙΜΗ ΠΑΝΤΙ Τῷ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝῳ ΤΟ ΑΓΑΘΟΝ

Δόξαν καὶ τιμὴν ἀπονέμει ὁ μέγας τῶν Ἐθνῶν Ἀ-
πόστολος Παῦλος εἰς πάντα ἐργαζόμενον τὸ ἀγαθόν. Δό-
ξαν καὶ τιμὴν καὶ εὐγνωμοσύνην ἀπονέμομεν καὶ ἡμεῖς
εἰς πάντας τοὺς ἐργασθέντας ὑπὲρ τοῦ ἀγαθοῦ τούτου τοῦ
ὁποῖου τὰ ἐγκαινία ἐπιτελοῦμεν σήμερον. Εἰργάσθησαν
ὑπὲρ τοῦ ὠραίου τούτου ἀγαθοῦ, οἱ ἐν Ἀμερικῇ διαβιούν-
τες Κρήτες, πρὸς τοὺς ὁποίους ἀπὸ τῆς ἐπισήμου ταύτης
θεσεως ἐκφράζομεν τὰς θερμοτάτας εὐχαριστίας, ὀλοκλή-
ρου τοῦ Νομοῦ Ρεθύμνης, καὶ τὴν αἰωνίαν εὐγνωμοσύνην,
ὡς καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐκ τῆς Ἀμερικανικῆς
βοηθείας. Σφιγγομεν τὸ χέρι ἐνὸς ἐκάστου τῶν συμπα-
τριωτῶν ἡμῶν τιμησάντων τὴν ἑορτὴν μας ταύτην, ὡς καὶ
τῶν ἄλλων τῶν ἐν Ἀμερικῇ, καὶ διαβεβαίουμεν αὐτοὺς
ὅτι πάντοτε ἐστραμμένον θὰ ἔχωμεν τὸν νοῦν μας πρὸς
αὐτοὺς.

Νὰ εἶναι βέβαιοι οἱ ἀγαπητοὶ μας συμπατριῶται ὅτι
ἐνεγράφησαν εἰς τὰς συνειδήσεις ἀπάντων τῶν Ρεθυμ-
νίων οἱ ἐργασθέντες ὑπὲρ τοῦ ὠραίου τούτου Καταστήμα-
τος, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ θεραπεύεται ἡ ὠραία τέχνη τοῦ
Ἀσκληπιοῦ Ἰπποκράτους καὶ θὰ παρέχεται ἡ ἀπαιτουμένη
νοσηλεία εἰς ὅλους τοὺς κατοίκους τοῦ Νομοῦ Ρεθύμνης.
Ἡ Ἐκκλησία εὐχεται εἰς ὅλους σας τὸ καλῶς ἦλθατε εἰς
τὴν μικρὰν μὲν κατ' ἑκτασιν, μεγάλην δὲ κατὰ τὴν καρ-
δίαν πόλιν μας.

Ἀμέσως κατόπιν ὁ Δήμαρχος Ρεθύμνης κ. Στυλ. Ψυχουντά-
κис εὐχαρίστησε θερμῶς ἐκ μέρους τῆς πόλεως τοὺς Ἀμερικανοὺς
ὁμογενεῖς διὰ τὴν συμβολὴν των εἰς τὴν ἀνέγερσιν τοῦ νέου Νοσο-
κομείου.

Ἀκολουθῶς ὁ κ. Δήμαρχος ἔδωσε τὸν λόγον εἰς τὸν Πρόεδρον
τῆς «Νοσοκομειακῆς Ἐπιτροπῆς» κ. Καλημεράκιν ὅστις ἀνέλαβε νὰ
παρουσιάσῃ καὶ τοὺς λοιποὺς ὁμιλητάς.

Ὁ κ. Καλημεράκис ἀφοῦ ὑπεγράμμισεν ὅτι διὰ τῆς τελετῆς
τῶν ἐγκαινίων τοῦ νέου Νοσοκομείου Ρεθύμνης ἐγράφη ἡ τελευταία
σελίς τοῦ πρώτου τόμου μιᾶς χρυσῆς ἱστορίας διὰ τὴν Κρήτην τῆς
ὁποίας ἡ προτελευταία σελίς ἐγράφη χθὲς διὰ τῆς τελετῆς τῶν ἐγ-
καινίων τοῦ «Βενιζελείου Σανατορίου» Ἡρακλείου παρουσίασε τὸν
Ἀρχηγὸν τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἀμερικανικῆς ἀποστολῆς κ. Μπάρρους.

Ἀκολουθῶς ὠμίλησεν ὁ Πρόεδρος τῆς Παγκρητικῆς Ἐνώσεως
ἀξιότιμος κ. Κωσταντῖνος Φινόκαλος, ὅστις τὰ μέγιστα συνετέλεσε
εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ Νοσοκομείου Ρε

θύμνης καὶ τοῦ Βενιζελείου Σανατορίου.

Ὁμιλῶν κατὰ τὴν τελετὴν τῶν ἐγκαινίων τοῦ Γενικοῦ Νοσοκομείου Ρεθύμνης ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Οἰκονομικῆς Ἀποστολῆς κ. Μπάρρους εὔρε τὴν εὐκαιρίαν νὰ συγχαρῆ τὸν Ὑπατον Πρόεδρον τῆς Παγκρητικῆς Ἐνώσεως κ. Κωνσταντῖνον Φινόκαλον καὶ τὸν Δήμαρχον Ρεθύμνης κ. Στυλιανὸν Ψυχουντάκη, καθὼς καὶ ὄλους ὄσους συνέβαλον εἰς τὴν πραγματοποιήσιν τοῦ ἐπιτελεσθέντος ἔργου.

Τὴν μεσημβρίαν ὁ Δήμος Ρεθύμνης ἔδωσε δεξιῶσιν εἰς τὸν Δημοτικὸν κήπο. Τὸ γενικὸν πρόσταγμα εἰς τὴν γραφικὴ αὐτὴ Κρητικὴ δεξιῶσι εἶχε ἡ πιὸ δραστηρία γυναῖκα τῆς Κρήτης—αὐτὸ τὸ λέμε χωρὶς κανένα ἐνδοιασμὸ—ἡ κ. Μαρία Παπαϊωάννου. Ἡ κ. Παπαϊωάννου εἶναι μιὰ γυναῖκα ποῦ ἀληθινὰ τιμᾷ τὶς γυναῖκες τῆς Κρήτης. Εἶναι ἡ μάνα τοῦ δυστυχισμένου καὶ τοῦ ἀπροστάτετου. Ἡ ψυχὴ τῆς εἶναι μιὰ ἀληθινὴ φωλιὰ ἀγάπης.

ΑΠΟ ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΟΥ ΓΕΝ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Ὁ Ὑπατος Πρόεδρος τῆς Παγκρητικῆς κ. Κ. Φινόκαλος κατὰ τὰ ἐγκαινία τοῦ Γεν. Νοσοκομείου Ρεθύμνης ἐν μέσω τοῦ ἐξωχστάτου Ὑπουργοῦ Προνείας κ. Ἀδαμοπούλου καὶ τοῦ Ἀνατέρου Διοικητοῦ Χερσφυλακῆς Κρήτης κ. Χαλκιαδάκη. Διακρίνεται ἐπίσης ὁ Ἀρχηγὸς τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς κ. Μπάρρους εἰς τὸ ἄκρον δεξιὰ καὶ ὁ Κοσ καὶ ἡ Κκ Κωνσταντουλάκη.

Η ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ κ. ΓΕΩΡ. ΤΖΑΤΖΑΝΗ

Ἵπατε Ἀρχηγέ Κ. Φινόκαλε,

Μέλη τοῦ ἐκδρομικοῦ Ἐπιτελείου καὶ λοιποὶ φίλοι ἐκδρομεῖς ἔξ Ἀμερικῆς

Εἶμαι ἰδιαίτερος εὐτυχῆς διότι μοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία ὄχι πλὴν νὰ σᾶς φέρω τὸν χαιρετισμόν, ἀλλὰ νὰ σᾶς ἀπευθύνω τὸν ἀποχαιρετισμόν τοῦ ἀξιότιμου κυρίου Προέδρου καὶ τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸν τελευταῖον ἐπίσημον τοῦτον σταθμόν τοῦ ἱεροῦ προσκυνηματός σας εἰς τὰ αἵματοβαμμένα χώματα τῆς Κρήτης μας, ἀλλὰ καὶ μεγάλης σταυροφορίας σας ὑπὲρ αὐτῆς.

Εἰς ἐκεῖνα πού εἶχα τὴν τιμὴ καὶ τὴν εὐχαρίστησι νὰ σᾶς πῶ «καλῶς ὀρίζοντάς σας» ἐπὶ τοῦ «Νέα Ἑλλάς», χθές, κατὰ τὰ ἐγκαίνια τοῦ Παγκρητικοῦ Βενιζελείου Σανατορίου εἰς τὸ Ἡράκλειον, θὰ ἤθελα νὰ προσθέσω μόνον δυὸ λόγια, ἀφοῦ ἡ κόπωση ὄλων μας καὶ ἡ ὥρα καὶ ὁ καυστικός ἥλιος πού μᾶς περιλουεῖ δὲν ἐπιτρέπουν νὰ ἐπεκταθῶ περισσότερο.

Φίλοι μου ἀγαπητοὶ καὶ συμπολίται μου πρέπει νὰ ξέρετε ὅτι ὁ ἐρχομός σας ἐδῶ καὶ ἡ ἐκδήλωσις τῆς ἀγάπης σας πρὸς τὴν γενέτειράν σας μᾶς ἐσκλάβωσαν ὄλους καὶ αὐριο πού θὰ φύγετε θὰ πάρετε μαζί σας καὶ τὸν νοῦ μας, καὶ τὴν σκέψι μας καὶ τὴν καρδιά μας καὶ τὴν ψυχὴ μας.

Βεβαιωθῆτε πὸς αἱ εὐχαὶ τῶν γονέων σας, τῶν ἀδελφῶν σας, τῶν συγγενῶν σας, τῶν φίλων σας, τῶν χωριανῶν, τῶν κατοίκων τῆς Ρεθύμνης καὶ τοῦ Ἡρακλείου, ὄλου τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ, μὰ καὶ ὀλοκλήρου τοῦ Ἑθνους, θὰ σᾶς συνοδεύουν καὶ θὰ σᾶς ἐνισχύουν εἰς τὸν σκληρὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς σας εἰς τὰ ξένα.

Ἐξ ὀνόματος τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων, τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ καὶ τοῦ Ἑθνους ὀλοκλήρου σᾶς εὐχόμαι καλὴν περαιτέρω διαμονὴν σας ἐδῶ, καλὸ σας ταξίδι καὶ καλὴν σας ἐπάνοδον στὴν θειή σας πατρίδα τὴν Ἀμερικὴν καὶ ὑγείαν εἰς ὄλους σας καὶ χαρὰν καὶ εὐτυχίαν εἰς τοὺς οἴκους σας.

«Ἀμέτε στὸ καλὸ καὶ ὁ Θεὸς μαζί σας». Μὴ μᾶς ξεχνάτε.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ κ. ΦΙΝΟΚΑΛΟΣ

Ὁ ἀποχαιρετιστήριος λόγος τοῦ Ἵπατου Προέδρου τῆς Παγκρητικῆς Ἐνώσεως κ. Φινόκαλου ἐκφωνηθεὶς εἰς τὰ ἐγκαίνια τοῦ Γεν. Νοσοκομείου Ρεθύμνης.

Οὐδέποτε θὰ ἐξαγοράσωμεν ἓνα βράδυ εἰς τὴν Ἀλβανία, τὸ Βίτσι ἢ τὸ Γράμμο. Σεῖς ἐδώσατε τὴν Ἐλευθερίαν εἰς τὸν κόσμον ὀλόκληρον ..

Κ. ΦΙΝΟΚΑΛΟΣ

Ἐνδακρυσ ὁ Ἵπατος Πρόεδρος κ. Κωνσταντῖνος Φινόκαλος ὀμιλῶν εἰς τὰ ἐγκαίνια τοῦ Νοσοκομείου Ρεθύμνης, ἐπλεξε τὸ ἐγώκιο τῆς Κρήτης καὶ μὲ λόγια θερμὰ πού ἐπάλλοντο ἀπὸ πατριωτι-

σμόν καί ἀγάπην ἀπηύθυνε πρὸς τὸν ἡρωϊκὸν λαὸν τῆς Κρήτης, θερμὸν ἀποχαιρετισμὸν. Κάθε φράσις τοῦ κ. Ὑπάτου μετέδιδε ρίγη συγκινήσεως καὶ τὰ χειροκροτήματα καὶ αἱ ἐπευφημιαὶ διέκοπτον τὸν ρήτορα. Ὁ κ. Ὑπατος μεταξύ ἄλλων εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Εἶμι εὐτυχὴς διότι μοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία διαπλεύσας τὸν Ὠκεανόν, νὰ πρρευρεθῶ εἰς τὰ ἐγκαίνια τοῦ Νοσοκομείου Ρεθύμνης, ὡς καὶ εἰς τὰ ἐγκαίνια τοῦ «Βενιζελείου Σανατορίου» εἰς τὴν ἀνέγερσιν τῶν ὁποίων ἡ «Παγκρήτιος Ἐνώσις» τὴν ὁποίαν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἀντιπροσωπεύω, ἔπαιξε σπουδαιότατον ρόλον.

Αἱ ἐγκάρδιαι ὑποδοχαὶ καὶ αἱ πολλαπλαῖ περιποιήσεις, αἱ ὁποῖαι μᾶς ἔγιναν κατὰ τὴν ἀφιξίν καὶ διαμονήν μας εἰς Πειραιᾶ καὶ Ἀθήνας ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, τῶν ἀρχῶν τῶν δύο πόλεων, τῶν Κρητικῶν Σωματιῶν, τῶν ὑπαλλήλων τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ πολλῶν ἄλλων φίλων καὶ συγγενῶν, ὡς ἐπίσης καὶ κατὰ τὴν ἀφιξίν μας εἰς τὴν ἰδιαιτέραν μας Πατρίδα Κρήτην ἐκ μέρους τοῦ κ. Γενικοῦ Διοικητοῦ, τῶν ἀρχῶν αὐτῆς καὶ τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ, μᾶς συνεκίνησε βαθύτατα. Προσωπικῶς ὡς Ὑπατος Πρόεδρος τῆς Παγκρητικῆς Ἐνώσεως ἐν Ἀμερικῇ καὶ Ἀρχηγὸς τῆς ἐκδρομῆς τῶν Ὀμογενῶν, αἰσθάνομαι καθήκον καὶ ὑποχρέωσίν μου, πρὶν νὰ ἐγκαταλείψω τὰ ἄγια χῶματα τῆς Κρήτης, τὰ χῶματα αὐτὰ ποὺ ἔχουν διαφῆ μὲ τὸ αἷμα χιλιάδων ἡρώων, νὰ εὐχαριστήσω ὅλους ἰδιαιτέρως, ὅλους ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ποικιλοτρόπως ἔδειξαν τὰ φιλόξενα αἰσθήματά των ἀπέναντι τῶν ἐκδρομῶν καὶ μᾶς ὑπεβοήθησαν καὶ μᾶς ὑποβοηθοῦν, εἰς τὴν ὀλοκλήρωσιν τοῦ ὑπὸ τῶν Κρητῶν τῆς Ἀμερικῆς ἀναληφθέντος ἔργου, τῆς ἀνεγέρσεως τουτέστιν τοῦ Βενιζελίου Σανατορίου ἐν Ἡρακλείῳ καὶ τοῦ Δημοτικοῦ Νοσοκομείου ἐν Ρεθύμνῳ.

Ἰδιαιτέρως εὐχαριστῶ τοὺς Κυβερνῶντας τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς, οἱ ὁποῖοι παρέσχον καὶ παρέχουν τὴν συνδρομήν καὶ τὴν βοήθειάν των εἰς κάθε εὐγενῆ προσπάθειαν τῆς Παγκρητικῆς Ἐνώσεως τῆς Ἀμερικῆς. Εἰδικῶς ἡ συμβολὴ καὶ συμπράξασις αὐτῶν εἰς τὰ ἐγκαινιασθέντα ἔργα δηλ. Βενιζελίου Σανατόριον καὶ Δημοτικὸν Νοσοκομεῖον ἦτο μεγάλη. Τὸ ἔργον τῶν ἐν Ἀμερικῇ Κρητῶν δὲν ἐτελείωσε μὲ τὴν ἀνέγερσιν τῶν ἐγκαινιασθέντων δύο μεγάλων φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων. Θὰ ἐξακολουθήσωμεν μὲ τὴν ἰδίαν ζέσιν καὶ μὲ τὸ ἴδιον ἐνδιαφέρον νὰ παρέχωμεν τὴν ὑποστήρηξίν μας εἰς τὴν ἀγαπημένην μας πατρίδα ἥδη ἔχομεν ψηφίσῃ διάφορα κονδύλια διὰ τοὺς δύο ἄλλους Νομοὺς Λασηθίου καὶ Χανίων, τὰ ὁποῖα, πιστεύω, νὰ ἀξήθηθῶν σὺν τῷ χρόνῳ, διὰ νὰ ἐκτελεσθοῦν καὶ εἰς τοὺς Νομοὺς τούτους ἀνάλογα φιλανθρωπικὰ ἔργα.

Τὰ ὀλίγα τὰ ὁποῖα ἐκάμαμεν γιὰ σᾶς εἶναι πολὺ ὀλίγα διότι αἰσθανόμεθα ὅτι ἂν ἡμεῖς οἱ Κρητῆς τῆς Ἀμερικῆς εὐποροῦμεν, τοῦτο τὸ ὀφείλομεν κατὰ μέγα μέρος εἰς σᾶς κυρίως.

Διότι τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἐσεῖς ἐχούνατε τὸ αἷμα σας καὶ ὑποφέρατε τὰ πάνθεινα, ἡμεῖς ἐζούσαμε ἐλεύθεροι καὶ ἐπλουτίζαμεν μὲ τὸ αἷμα τῶν παιδιῶν καὶ τῶν ἀδελφῶν μας καὶ ὅτι καὶ νὰ κάνωμε οὐδέποτε θὰ ἐξαγοράσωμεν ἕνα δράχδι εἰς τὴν Ἀλβανίαν, τὸ Βίτσι ἢ τὸ Γράμμον καὶ εἰς τὰ βουνὰ τῆς Κρήτης, ἥτις ἔδωκε τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὸν κόσμον

λόκληρον. Ἀπευθύνω ἐγκάρδιον χαιρετισμὸν εἰς ὅλους σας. Σὰς χαιρετίζω καὶ εὐχομαι, οἱ Κρήτες τῆς Ἀμερικῆς νὰ κατέρχωνται, ἂν ὅχι κάθε χρόνο, τουλάχιστο κάθε δύο χρόνια νὰ ἀνταμόνωμεν καὶ νὰ γνωρίζωμεθα,

Ἀρκοῦμαι εἰς τὰ ὀλίγα αὐτὰ συγχαρητήρια λόγια καὶ ἀπευθύνω ἐγκάρδιον ἀποχαιρετισμὸν, ἐκ μέρους ὅλων τῶν ἐκδρομέων ὁμογενῶν, εἰς τὸν Κρητικὸν λαόν». (Χειροκροτήματα),

Ὁ λόγος τοῦ Ἀντιπροσώπου τοῦ Ἀμερικανοῦ Πρεσβευτοῦ κ. Ἄνσωντς Συμβούλου τῆς Ἀμερικανικῆς Πρεσβείας.

Εἶμαι εὐγνώμων διότι μοῦ ἐδόθη ἡ εὐκαιρία νὰ ἐκπροσωπήσω τὴν Ἀμερικανικὴν Ἀποστολὴν εἰς τὴν σημερινὴν τελετὴν, διότι σήμερον εἶναι ἡμέρα μίγιστης χαρᾶς δι' ὅλους μας. Ἀσφαλῶς δὲν ὑπάρχει μεγαλύτερα χαρὰ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τοῦ νὰ παρέχῃ κανονικὴ καὶ ἐπαρκῆ περίθαλψιν εἰς ἐκείνους ποὺ ἀγαπᾷ.

Αἰσθάνομαι τὴν ἴδιαν χαρὰν ποὺ αἰσθάνονται καὶ οἱ συμπατριῶται μου Κρήτες τὴν καταγωγὴν κατὰ τὴν σημερινὴν ἡμέραν.

Ὅλοι μας αἰσθανόμεθα, καὶ ὀνομάζομε τοὺς ἑαυτοὺς μας Παγκρήτας, καὶ ὡς τέτοιοι ἠθέλαμεν νὰ ἐξυπηρετήσωμεν τὴν Κρήτην.

ΜΑΡΚΟΣ ΜΑΜΑΛΑΚΗΣ

Ὁ τέως Πρόεδρος κ. Μαρ. Μαμαλάκης κατὰ τὴν τελετὴν τῶν ἐγκαινίων τοῦ Γεν. Νοσοκομείου Ρεθύμνης τὴν 23ην Αὐγούστου 1953 παρουσία τῶν ἐπισήμων καὶ τοῦ Ὑπάτου Προέδρου κ. Κ. Φινοκάλου ἐξεφώνησε μεστὸν ἐνδιαφέροντος καὶ πατριωτικῆς ἐξάρσεως λόγον. Ὁ κ. Μαμαλάκης ποὺ ἡ δράσις του διὰ τὰ δύο εὐχγῆ ἰδρύματα εἶναι γνωστὴ, ἔκαμε βαθειὰ ἐντύπωση καὶ εἰς τοὺς ἐπισήμους καὶ τὸ παρειακόμενον πλῆθος ποὺ πολὺ συχνὰ τὸν δέικοπτε μὲ ζωηρὰ χειροκροτήματα.

ΓΕΝΙΚΟΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΝ ΡΕΘΥΜΝΗΣ
ΙΔΡΥΘΕΝ ΠΑΡΑ ΤΗΣ ΠΑΓΚΡΗΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ
ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ
ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ
ΕΛΛΑΔΟΣ ΩΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1953

ΕΓΕΝΕΤΟ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΩΘΙ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΝΟΣΟΚΟΜΙΩΝ ΠΑΓΚΡΗΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

ΝΙΚ. ΚΑΛΗΜΕΡΑΚΗΣ Πρόεδρος	ΓΕΩΡΓ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΥΛΑΚΗΣ
ΚΩΝΣΤ. ΜΑΛΙΩΤΗΣ	ΜΑΡΚΟΣ ΜΑΜΑΛΑΚΗΣ
ΚΩΝΣΤ. ΦΙΝΟΚΑΛΟΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ
ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΨΥΧΟΥΝΤΑΚΗΣ

ΤΙΜΗ ΚΑΙ ΔΟΞΑ ΣΤΟΥΣ ΜΕΓΑΛΟΥΣ ΔΩΡΗΤΑΣ

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΦΩΤΑΚΗΣ
ΚΩΝΣΤ. ΒΑΛΕΝΤΑΚΗΣ
ΙΑΚΩΒΟΣ Γ. ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ
ΦΑΙΔΩΝ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΤΣΟΥΛΑΚΗΣ
ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΝΤΕΛΑΚΗΣ

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΗΣ Α.Ε. ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ

Ἄπο μακροῦ χρόνου ἐπεθύμουν νὰ ἐπισκεφθῶ τὸν τόπον σας. Ἐ-
γνώριζα τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐρχόμενος εἰς τὸν τόπον αὐτὸν νομίζω καὶ
πιστεύω ὅτι τὸν εἶχα γνωρίσει προηγουμένως.

Ἡ μοῖρα ἠθέλησε νὰ ἔλθω εἰς τὸν τόπον σας διὰ νὰ ἐγκαινιάσω
ἓνα ἔργον τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰς ἀνάγκας τοῦ λαοῦ τῆς
Ρεθύμνης.

Ἡ χαρὰ καὶ ἡ ἱκανοποίησις τὴν ὁποῖαν αἰσθάνομαι καὶ ὡς ἀνθρω-
πος καὶ ὡς Ὑπουργὸς τῆς Προνοίας παραλαμβάνων καὶ ἐγκαινιάζων τὸν
ναὸν αὐτὸν τῆς Ὑγείας, ἡ χαρὰ λέγω καὶ ἡ ἱκανοποίησις αὐτὴ ἰσοφαρίζουν
ἐν τινι μέτρῳ τὴν βαθεῖαν θλίψιν ἐκ τῆς ὁποίας κατέχομαι ἐκ τῆς συμφο-
ρᾶς ἡ ὁποία ἐπληξε τὸν λαὸν τῶν τριῶν νήσων τοῦ Ἰουνίου, εἰς τὴν ὁποί-
αν εὐρέθην ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ ἐκεῖνου.

Νομίζω ὅτι δὲν εἶναι περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω ὅσα εἶπα καὶ εἰς τὸ
Ἡράκλειον διὰ τὴν σημασίαν τοῦ ἔργου τούτου. Τὸ ἔργον τοῦτο εἶναι ὄχι
μόνον ἡ ἐκδήλωσις τοῦ αἰσθήματος τῆς ἀλληλεγγύης ἀπὸ τὴν ὁποῖαν δια-
πνέεται ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς καὶ ἰδίᾳ ὁ Κρητικὸς ἀλλὰ ἔχει καὶ τὴν σημασί-
αν ὅτι ἐγένετο μὲ τὴν συμβολὴν τῶν Κρητῶν τῆς Ἀμερικῆς ποῦ δίδουν τὸ
ὕστερόν αὐτοῦ γιὰ ὅτι θερμαίνει τὴν ψυχὴν τους καὶ γιὰ ὑψηλόφρονα αἰ-
σθήματα φιλαλληλίας καὶ ἀλληλεγγύης.

Τὸ αἶσθημα αὐτὸ τῶν Κρητῶν ὁμογενῶν τῆς Ἀμερικῆς ἀνεπτύχθη
εἰς ὕψιστον βαθμὸν, διότι οὗτοι ζοῦν ἀνάμεσα εἰς ἓνα λαόν, ὅστις πολλα-
πλᾶς παρέσχεν ἀπαδείξεις ὅτι τὴν ἀλληλεγγύην δὲν τὴν αἰσθάνονται μόνον
ὡς ὑποχρέωσιν ἐναντι τῶν ἀτόμων ποῦ ἀποτελοῦν τὸ Ἀμερικανικὸν Ἔ-
θνος. Τὸ αἶσθημα αὐτὸ διεπέρασε τὰ ὅρια τοῦ Ἀμερικανικοῦ Κράτους
καὶ ἔφθασαν οἱ Ἀμερικανοὶ μέχρι τοῦ σημείου νὰ αἰσθάνωνται τὴν ἀλ-
ληλεγγύην ὡς διεθνῆ ὑποχρέωσιν.

Οἱ Ἕλληνες τῆς Ἀμερικῆς γαλουχημένοι ἀπὸ τὸ πνεῦμα αὐτὸ ὑπή-
κουσαν εἰς τὴν πρόσκλησιν τῆς «Παγκρητίου Ἐνώσεως» των καὶ ὄλοι

πλούσιοι καὶ πτωχοὶ συνεισέφερον τὸ τάλαντον καὶ τὸν ὄβολόν των διὰ τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ ὁποίου τιμοῦμεν σήμερον τὰ ἐγκαίνια.

Καὶ ἔδῳ καὶ εἰς τόπον αὐτὸν δὲν θὰ ἐκφρῶσω ἐπαίνους δημοσίᾳ εἰς ὄσους συνέβαλον εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ὠραίου αὐτοῦ ἔργου ὡς ἔπραξα καὶ εἰς τὸ Ἡράκλειον κατὰ τὰ ἐγκαίνια τοῦ «Βενιζελίου Σανατορίου». Γνωρίζω ὅτι εἰς τὸν τόπον αὐτὸν καὶ ἴδια εἰς τὴν Κρήτην, γίνεται τὸ καλὸν ὄχι διὰ τὴν ἀπονομὴν ἐπαίνων, ἀλλὰ ἀπὸ ἓνα αἰσθημα βαθυτάτης ἀλληλεγγύης.

Ἔχω ὡς ἀρχὴν ὅτι εἰς μίαν τοιαύτην στιγμήν δὲν χρειάζονται ἐπαινοί, διότι οἱ ἐπαινοὶ δίδονται εἰς μίαν στιγμήν χαρᾶς, ἐνῶ ἐκεῖνοι ποῦ συνέβαλον εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ὠραίου αὐτοῦ ἔργου ἔχουν τὴν διαρκῆ χαρὰν ὅτι συνετέλεσαν εἰς τὴν πραγματοποίησίν του.

Ἐκτὸς τούτου καὶ εὐρισκόμενος μέσα εἰς τὸ κλίμα τοῦ τόπου αὐτοῦ καὶ ἐν μέσῳ τοῦ γενναίου λαοῦ του δὲν νομίζω ὅτι πρέπει νὰ παραβιάσω τὴν ἀρχὴν μου νὰ μὴ ἐπαινώ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι τοιαῦτα ἔργα πράττουν.

Ὅλοι ἐκεῖνοι θὰ ἔχουν τὴν μεγάλην χαρὰν ὅτι τὸ Νοσοκομεῖον περατούμενον θὰ ἀνακουφίξῃ τὸν πόνον καὶ τὴν δυστυχίαν.

Ἐπιθυμῶ νὰ διαβεβαιώσω ὄλους καὶ ἴδια τὴν «Παγκρήτιον Ἐνωσιν» ὅτι δὲν εἶναι μακρὰν ἡ ἡμέρα καθ' ἣν τὸ Νοσοκομεῖον θὰ τεθῆ εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν πασχόντων.

Τότε θὰ ἔχη συμπληρωθῆ ἓνα ἀκόμη βῆμα καὶ θὰ ἔχει φθάσει εἰς τὸν σκοπὸν του, τὴν ἐφαρμογὴν δηλ. ἐνὸς εὐρυτάτου προγράμματος κοινωνικῆς ἀντιλήψεως.

Ἡ Κυβέρνησις εἶναι εὐτυχὴς διὰ τὰ συντελεσθέντα εἰς τὴν Κρήτην δύο μεγάλα ἔργα τῆς ὁποίας ὁ λαὸς διακρίνεται διὰ τὴν γενναϊότητά του καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν Πατρίδα.

Ο κ. ΕΜΜ. ΤΣΟΥΔΕΡΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ κ. Κ. ΦΙΝΟΚΑΛΟΝ

Ἰατρὸν Γεωρ. Τσουδερόν

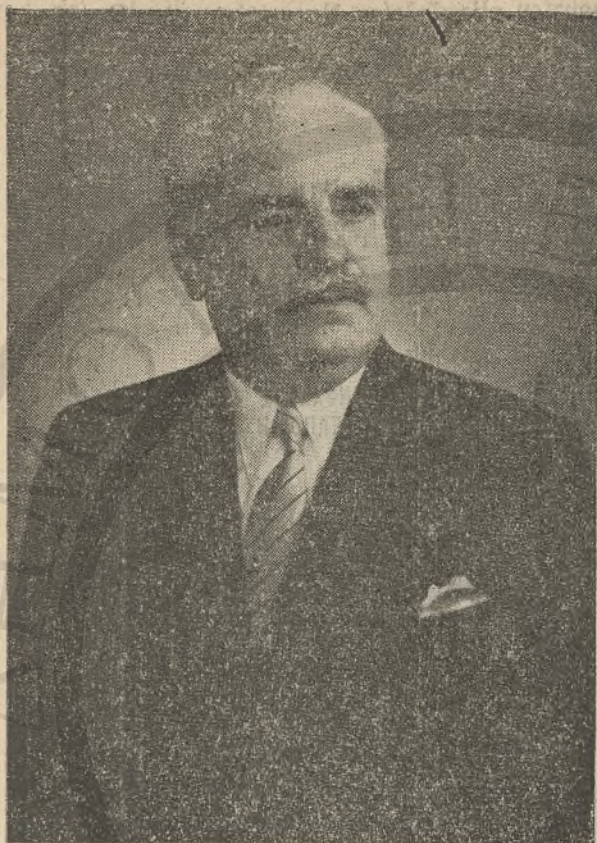
Διὰ Κ. Φινόκαλον Πρόεδρον Παγκρητίου

Ἐνώσεως Ἀμερικῆς

Ἀπευθύνω τὰ μᾶλλον εὐλικρινῆ συγχαρητήριά μου πρὸς ὑμᾶς καὶ Παγκρήτιον Ἀμερικῆς διὰ ἐγκαίνια τοῦ Γενικοῦ Νοσοκομείου Ρεθύμνης νὰν ὑγείας τὸν ὁποῖον ἀνήγειρεν ἡ κλωσὴν σας πρὸς τὸν πλησίον καὶ ἡ χριστιανικὴ ἀγάπη σας διὰ τοὺς πάσχοντας. Καταγόμενος ἐκ Ρεθύμνου καὶ ἀντιπροσωπεύσας αὐτὸ πολλάκις εἰς τὴν Βουλὴν δικαιουμαι νὰ σας εὐχαριστήσω ὄλους ἐξ ὀνόματος τοῦ νομοῦ διὰ τὴν μεγάλην αὐτὴν πρόοδον τὴν ὁποίαν μᾶς ἐχαρίσατε.

Ἀναμνησίς σας θὰ παραμείνῃ γιὰ πάντα εἰς τὰς κάρδιας μας.

**Ἰπουργὸς
ΕΜΜ. ΤΣΟΥΔΕΡΟΣ**

Ὁ πρῶην Ὑπουργὸς κ. Ἐμμ. Παπαδογιάννης. Μία ἀπὸ τὰς ἐξοχωτάρας φυσιογνωμίας τῆς Μεγαλονήσου. Ὁ κ. Παπαδογιάννης πρέπει νὰ εἶναι υπερῆφανος διότι εἰς αὐτὸν ἔλαχε ὁ κλῆρος καὶ ὑπόγραψε τὴν σύμβαση τὴν μετατῆς Ἀμερικανικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν Κρητῶν τῆς Ἀμερικῆς, διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ Γεν. Νοσοκομείου Ρεθύμνης καὶ τοῦ «Βενιζελείου Σχολείου».

Ὁ κ. Ἐμμ. Μ. Παπαδογιάννης ἐγεννήθη εἰς τὴν ἠρωϊκὴν Ἐπαρχίαν Ἀμαρίου, κοντὰ στὸν Ψηλοῖτη, τὴν πατρίδα τοῦ Δία, καὶ χαρακτηρίζεται ὡς «ὁ ἄνθρωπος τῶν ἔργων». Διοικήσας πέντε Νομοὺς εἰς τὸ παρελθὸν ὡς Νομάρχης καὶ γινόμενος ἀλληλοδιαδόχως τρεῖς φορές Ὑπουργὸς, Γεν. Διοικητῆς Κρήτης, κατόπιν Ὑπουργὸς καὶ Γενικὸς Διοικητῆς Ἡπείρου, διετέλεσε Ὑπουργὸς Ἀνοικοδομήσεως κατὰ τὰ ἔτη 1948—1950. Κατέχεται ὑπὸ τοῦ πάθους νὰ κἀνῃ πρὸ ὄλου—ἀνεξαρτήτως κόμματος—τὸ «καλὸ» καὶ πρὸ παντὸς νὰ ἐκτελῇ ἔργα κοινῆς ὠφελείας. Δὲν ὑπάρχει κανένα διαμέρισμα τῆς Κρήτης ποῦ νὰ μὴν ἐγνώρισε τὴν ἀξίαν τῶν ἔργων του, εἰς δὲ τὸν Νομὸ Ρεθύμης—ὀπόθεν κατάγεται—ὄχι μόνον ἡ πόλις ἀλλ' ὄλος ὁ Νομὸς ἔχει ἐξυπηρετηθῆ ἀπὸ τὸν ἀσπιλον αὐτὸν ἐργάτην τοῦ λαοῦ, πρὸ παντὸς δι' ἔργων κοινῆς ὠφελείας, μέχρι τοῦ σημείου ὥστε νὰ μὴν ὑπάρχη οὐδεὶς οἰκισμὸς ποῦ νὰ μὴν ἔχει ἐκτελεσθῆ ἢ Σχολεῖον ἢ Ὑδραγωγεῖον ἢ τηλέφωνον ἢ ἐλαιουργεῖον ἢ δρόμος ἢ ἄλλα ἔργα κοινῆς ὠφελείας.

Πρέπει νὰ αἰσθάνεται ἰδιαιτέραν ὑπερηφάνειαν διότι συνυπέγραψε τὴν σύμβασιν ἀνεγέρσεως τοῦ Παγκρητίου «Βενιζελείου Σανατορίου» τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1949 μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς καὶ τῆς Ἀντιπροσωπείας τῆς ἐν Ἀμερικῇ Κρητικῆς Ὀργανώσεως, ἀναλαμβάνων ὡς Ὑπουργὸς Οἰκισμοῦ καὶ Ἀνοικοδομήσεως τὴν ἐκτέλεσιν καὶ τὴν ἐπίβλεψιν τῆς ἐκτέλεσεως τοῦ ἔργου.

Ἄλλ' ἐκτὸς τούτου ὁ κ. Παπαδογιάννης ἔχει γράψει μὲ τὸ αἷμα του χρυσῆς σελίδες δόξης. Μετείχε ἐνεργῶς στὴ θρυλικὴ «Μάχη τῆς Κρήτης» καὶ μετὰ τὴν ὑποδούλωσιν μετείχε ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους τῆς ἡγεσίας τοῦ ἀγῶνος, δι' ὃ καὶ τότε καὶ σήμερον ἀποκαλεῖται ὡς ὁ «παποῦς» τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως ἐκ μέρους τῶν συμμάχων καὶ ὄλων τῶν κατοίκων τοῦ νομοῦ Ρεθύμνης. Ὁ κ. Παπαδογιάννης εἶναι μιὰ μορφή πού τιμᾶται ἀπ' ὅλους τοὺς Κρήτας καὶ τοὺς ξένους. Διὰ τὰς μεγάλας αὐτὰς ὑπηρεσίας του ἐτιμήθη μὲ μεγάλα συμμαχικὰ καὶ Ἑλληνικὰ παράσημα.

Ο ΥΠΑΤΟΣ ΠΡΟΕΡΟΣ κ. ΚΩΝΣΤ. ΦΙΝΟΚΑΛΟΣ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΤΟΥ ΝΕΑΠΟΛΙΝ

Ἡ γραφικὴ Νεάπολις Μερμπελλοῦ γεννέτιρα τοῦ Ὑπάτου Προέδρου τῆς Παγκρητίου Ἐνώσεως κ. Κων. Φινοκάλου. Ἡ Νεάπολις ἐπεφύλαξε θερμὴν ὑποδοχὴ εἰς τὸν κ. Ὑπάτου κατὰ τὰς ἐπισκέψεις του ἐκεῖ.

Μετὰ τὰ ἐγκαίγια καὶ τοῦ Νοσοκομείου τῆς Ρεθύμνης ὁ κ. Φιλόκαλος ἀνεχώρησε διὰ τὴν ἰδιαιτέραν πατρίδα του τὴν Νεάπολιν Μερμπελλοῦ. Ἡ Νεάπολις εἶναι ἓνα δροσερὸ θέρετρο πού συγκεντρῶν ἄρκετὸ ἱστορικὸ καὶ τουριστικὸ ἐνδιαφέρον. Ὁ κ. Ὑπάτος, εἰς Νεάπολιν εἶχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀναπαυθῇ ἐν μέσῳ τῶν οἰκείων καὶ τῶν συμπατριωτῶν του πού τὸν τιμοῦν μὲ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἀφοσίωσίν του. Ὁ κ. Φινοκάλος καὶ ἡ ἐρίτιμος κυρία Προέδρου Καλιόπη Φινοκάλου εἶναι Μεγάλοι εὐεργέτες τῆς γραφικῆς πόλεως. Εἰς

τάς ἐπισκέψεις τοῦ κ. Ὑπατου, ἡ Νεάπολις ἐπεφύλλαξε πάνδημον καὶ ἀποθεωτικὴ ὑποδοχὴ με συμμετοχὴ τῆς δαπάναις τοῦ ἰδρυθείσης Φιλαρμονικῆς.

Εἰς τὴν εἴσοδον τῆς πόλεως ὑπεδέχθησαν τὸν κ. Κ. Φινόκαλον ὁ Δήμαρχος κ. Τσιχλῆς μετὰ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, οἱ πρόκριτοι καὶ τῶν συγγενῶν τοῦ εὐγενοῦς ἐπισκέπτου.

Ἡ σκηνὴ τῆς συναντήσεως τοῦ κ. Φινοκάλου μετὰ τῶν συγγενῶν τοῦ ἦτο ἄκρως συγκινητικὴ.

Πρὸς τιμὴν τοῦ κ. Φινοκάλου ἐδόθη εἰς τὴν Λέσχην Νεαπόλεως δεξιώσεις, εἰς τὴν ὁποίαν προσεφέρθησαν ἀναψυκτικά, ἀντηλλάγησαν δὲ θερμοὶ λόγοι ἀγάπης καὶ φιλοξενίας. Ὁ κ. Τσιρακάκης προσεφώνησεν τὸν κ. Φινόκαλον, ἐκ μέρους τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, τονίσας τὴν μεγάλῃ πατριωτικῇ καὶ ἐκπολιτιστικῇ σπουδαιότητι τῶν ἔργων τοῦ εὐγενοῦς εὐεργέτου, τῆς πόλεως, Ὁ κ. Τσιρακάκης ἀνε-

Ἐπιπερικαλλῆς ναὸς τῆς Μεγάλῃς Παναγίας Νεαπόλεως ὅπου μετὰ τῶν Μεγάλων δωρητῶν τῆς συμπεριλαμβάνει τὸν Κον καὶ τὴν ἐρίτιμον Κων Κωνστ, Φινοκάλου.

φέρθη εἰς τὰς μεγάλας δωρεὰς τοῦ κ. Φινοκάλου πρὸς τὸν Δήμον Νεαπόλεως πρὸς τὸ Δημοτικὸ Νοσοκομεῖο καὶ τέλος ἀνέφερε τὴν μεγάλη εὐεργεσία τόσο τοῦ κ. Φινοκάλου ὅσο καὶ τῆς ἐρίτιμου συζύγου του πρὸς τὴν Μεγάλῃ Παναγία Νεαπόλεως.

Ἀκολούθως ὠμίλησε ὁ κ. Γεωρ. Καλιωράκης ἐκ μέρους τοῦ Μουσικοῦ Ὁμίλου ἐξάρας τὴν εὐγενῆ χειρονομία τοῦ κ. Φινοκάλου νὰ ἰδρῦσῃ ἐξ ἰδίων δαπανήσας τὸ σεβαστὸ ποσὸν τῶν 2500 δολ. λαρίων φιλαρμονικὴν εἰς Νεάπολιν.

Τέλος λίαν συγκεκινημένος ἀπήντησε ὁ κ. Κ. Φινόκαλος εὐχαριστήσας τὸν κ. Δήμαρχον διὰ τὴν θερμὴ ὑποδοχὴ ποῦ τοῦ ἐπεφύλλαξε, ἐξάρας ἐν τῷ πρόσω τοῦ λόγου του τὴν προοδευτικότητα

τῶν κατοίκων τῆς ἀγαπητῆς του γεννετείας. Ἐκ μέρους ἐπίσης τῶν ὁμογενῶν εἰς τὴν δεξιῶσιν τοῦ Δήμου Νεαπόλεως πρὸς τιμὴν τοῦ κ. Ὑπάτου Προέδρου ὤμιλησε καὶ ὁ κ. Στέφ. Μαρκάκης.

Ἐπισκεφθεὶς ὁ κ. Ὑπάτος τὸν Ἅγιον Νικόλαον εἶχε τὴν εὐκαρία νὰ παρακαθήσῃ εἰς γεῦμα δοθὲν πρὸς τιμὴν του ὑπὸ τοῦ Δημάρχου κ. Δημ. Πιταροκίλη. Στὸ γεῦμα παρεκάθησε καὶ ὁ προοδευτικὸς καὶ μεγαλόπνοος Νομάρχης Λασηθίου κ. Πολ. Μητούπουλος, οἱ πρόκριτοι καὶ ἡ ἐκλεκτότερη μερίδα τῆς κοινωνίας τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Τὴν 30ην Αὐγούστου 1953 ὁ κ. Φινόκαλος μὲ σφυγμένη τὴν καρδιά ἀπεχαιρέτισε τοὺς δικούς του καὶ ἄφησε τὴν ἀγαπητὴ του Νεάπολη διὰ νὰ πλεύσῃ μαζί με τὴν «Νέα Ἑλλάδα»—τὸ πλοῖο ποὺ τὸν ἔφερε—πρὸς τὴν μαγικὴ ὑπερπόντια θετὴ πατρίδα ἡσυχος πῶς ἐξετέλεσε ἓνα μεγάλο πρὸς τὴν Πατρίδα τῶν προγόνων του τὴν ἀθάνατη Κρήτη καθήκον. Ἡ συγκίνηση εἶναι μεγάλη. Τὴν βλέπεις στὸ βλέμμα στὴν ὄλη ἔκφραση τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ἀνθρώπου ποὺ τόσα τοῦ χρωστεῖ ἡ Πατρίδα τοῦ Δία ἡ Κρήτη τῆς «ἀστραπῆς καὶ τῆς Βροντῆς».

«Ἄμε φίλε στὸ καλὸ
καὶ στὴν καλὴ τὴν ὥρα
καὶ νὰ γεμίζῃ ἡ στράτα σου
τριαντάφυλλα καὶ ρόδα.»

Εἶναι ἡ εὐχὴ ὀλόκληρης τῆς Κρήτης πρὸς τὸν μεγαλόψυχον εὐεργέτην τῆς ποῦ δὲν θὰ τὸν ξεχάσῃ ποτέ.

Ὁ κ. Ὑπάτος Πρόεδρος τῆς Παγκρητικῆς Ὁμοσπονδίας πρωτοῦ ἐγκαταλείψῃ τὴν νῆσον τοῦ Μίνως ἔστειλε τὸ κατωτέρω ἀποχαιρετιστήριο μῆνυμα πρὸς τὸν Κρητικὸν λαόν.

Ὡς Ὑπάτος Πρόεδρος τῆς Παγκρητικῆς Ἐνώσεως ἐν Ἀμερικῇ καὶ Ἀρχηγὸς τῆς ἐκδρομῆς τῶν Ὁμογενῶν ἐκδρομῶν, θεωρῶ καθήκον καὶ ὑποχρέωσιν, πρὶν ἐγκαταλείψω τὰ ἅγια χῶματα τῆς ἐνδόξου Κρήτης, τὰ χῶματα τῆς ὁποίας ἔχουν βαφῆ μετὰ τὸ αἷμα χιλιάδων ἡρώων, νὰ εὐχαριστήσω καὶ ἐκ μέρους τῶν ἐκδρομῶν, τὴν κοινωνίαν τῶν Χανίων, τῆς Ρεθύμνης καὶ τοῦ Ἡρακλείου διὰ τὰς ὑποδοχὰς καὶ τὰς δεξιώσεις, τὰς ὁποίας μᾶς ἔκαμαν καὶ γενικὰ διὰ τὰ αἰσθήματα ἀγάπης καὶ ἐκτιμῆσεως, μετὰ τὰ ὁποία μᾶς περιέβαλον. Ἰδιαιτέρως εὐχαριστῶ τὸν ἐξοχώτατον Γενικὸν Διοικητὴν Κρήτης κ. Ἰωάν. Κωνιατάκη καὶ τὰς λοιπὰς Ἀρχὰς τῆς πολυαγαπημένης μας Νήσου, διὰ τὴν βοήθειαν τὴν ὁποίαν ποικιλοτρόπως παρέσχον κατὰ τὴν τέλει τῶν ὑπὸ τῆς Παγκρητικῆς ἀναληφθέντων ἔργων τοῦ Βενιζελείου Σανατορίου ἐν Ἡρακλείῳ καὶ τοῦ Δημοτικοῦ Νοσοκομείου ἐν Ρεθύμνῳ, καθὼς καὶ τὸν Ἀθηναϊκὸν καὶ ἐγχώριον Τύπον ὃ ὁποῖος ποικιλοτρόπως ἐξήρην καὶ ἐβοήθησεν τὴν ἀποστολὴν μας δηλῶν συγχρόνως ὅτι τὸ ἔργον τῶν Κρητῶν τῆς Ἀμερικῆς διὰ τὴν ἀγαπημένην ἰδιαιτέραν τῶν Πατρίδα Κρήτην δὲν ἐτελείωσε, ἀλλὰ θὰ συνεχισθῇ μετὰ τὴν αὐτὴν ζέσιν καὶ τὸ αὐτὸ ἐνδιαφέρον. Δὲν παραλείπω νὰ εὐχαριστήσω καὶ τοὺς κατοίκους τοῦ Νομοῦ Λασηθίου καὶ ἰδίᾳ τῶν πόλεων Νεαπόλεως, Ἀγ. Νικολάου καὶ Ἱεραπέτρας διὰ

τὰς παντοειδεῖς περιποιήσεις καὶ ἐπιδαφιλεύσεις, τὰς ὁποίας μοι ἐπεφύλαξαν κατὰ τὴν εἰς αὐτὰς διαμονὴν μου αἱ ὁποῖαι θαυμάσια μὲ συνεκίνησαν.

Μὲ αἰσθήματα ἀγάπης καὶ εὐγνωμοσύνης πρὸς ἅπαντας τοὺς συμπατριώτας μας, ἐγκαταλείπομεν τὴν πολυαγαπημένην καὶ ἡρωϊκὴν Νῆσον μας καὶ εὐχόμεθα ὁ Πανάγαθος Θεὸς ὅπως μᾶς ἀξιώσῃ πολὺ ταχέως νὰ σὰς ἐπισκεφθῶμεν καὶ πάλιν.

Ὅπως ἰδιαίτερον εἶναι αἱ εὐχαριστίαι μου πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Κρήτης κ. Εὐγένιον, ὅστις ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς Ἐκκλησίας ὑπεδαύλισεν τὴν ἐγκαρδιότητα τῶν ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν τοῦ ὠκεανοῦ Κρητῶν, τὸν Ὑπουργὸν τῆς Προνοίας κ. Ἀδαμόπουλον ὅστις ἐν τῷ λειτουργήματί του ἐστάθη πρὸς ἡμᾶς ἀξίως ἐκπρόσωπος τοῦ κράτους καὶ τὸν ἀνευ χαρτοφυλακείου Ὑπουργὸν κ. Ἐμμαν. Τσουδερόν ὁ ὁποῖος ὡς Κρῆς ἐξεπροσώπευσεν τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ Κρητικοῦ Λαοῦ.

Ὁ Εὐχαριστῶν

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΦΙΝΟΚΑΛΟΣ

Ὑπατος Πρόεδρος Παγκρητικῆς Ἐνώσεως ἐν Ἀμερικῇ.

ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΑΙ

ΗΛΙΑΣ ΚΑΛΙΓΙΑΝΝΗΣ

«Μεταξὺ τῶν ἐξ Ἀμερικῆς ἀφιχθέντων ὁμογενῶν μας εἶναι καὶ ὁ κ. Ἡλίας Ἐμμανουὴλ Καλλιγιάννης ἐκ Βάμου Ἀποκορώνου ποῦ πραγματικῶς τιμᾶ καὶ ἐξυφεῖ τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα εἰς τὴν μεγάλην Συμπολιτείαν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν.

Πρὸ τεσσαρκοναετίας καὶ πλέον ἀπόφοιτος τοῦ Ἐθνικοῦ μας Πανεπιστημίου ἀπεδήμησεν εἰς τὴν ξένην ὅπου μετὰ κόπων καὶ μέχθων ἐφοίτησεν εἰς τὰ Πολιτικά Πανεπιστήμια τῆς Γιούτας καὶ Ὁχάϊο καὶ εἰς τὸ Κολούμπια Πανεπιστήμιον τῆς Νέας Ὑόρκης σπουδάζων τὴν Νομικὴν. Ὁ διακεκριμένος δικηγόρος εἰς τὰ Δικαστήρια τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ἐξυπηρέτησε πολὺ ἀφιλοκερδῶς τοὺς συμπατριώτας διὰ τῶν κοινωνικῶν του σχέσεων καὶ τῆς εὐρείας ἀναπτύξεώς του. Πρὸ εἰκοσαετίας λόγῳ τῆς ἐξαιρετικῆς δράσεως του διωρίσθη Νομικὸς Σύμβουλος τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τῆς Ἀμερικῆς ὅπου διαπρέπει ὡς Ἕλλην καὶ ὡς ἐπιστήμων οἰκονομολόγος. Μεταξὺ τῶν πολλαπλῶν ὑπηρεσιῶν ποῦ προσέφερε εἰς τὴν νέαν του πατρίδα καὶ τὴν Ἑλλάδα μας ἦτο μία ἐμβριθὴς μελέτη του διὰ τὸ Ὑπουργεῖον του τῶν οἰκονομικῶν νόμων τῆς Ἑλλάδος ἥτις ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ πολέμου μέχρι σήμερον χρησιμεύει ὡς ὁδηγὸς τῶν διαφόρων ἐπισήμων ἀποστολῶν τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῶν Συμμάχων μας εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ὡς πληροφόροῦ μεθα δὲ ἐκ θετικῆς πηγῆς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν τῆς Ἀγγλίας συνεχάρη τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν τῆς Ἀμερικῆς θερμότατα διὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ τόμου αὐτοῦ τὴν ὁποίαν ἐχαρκτήρισεν ὡς τὴν πλέον ἐμβριθῆ καὶ ἀκριβῆ μελέτην τοῦ εἴδους τῆς.

Ὁ κ. Καλλιγιάννης δὲν παρέλειψε νὰ ἐξυηρητῆσῃ καὶ τοὺς προσφιλεῖς του Κρήτας καὶ τὴν Κρήτην μας. Ὡς Πρόεδρος τῆς Παγκρητικῆς Ὅμο

σπονδίας μετά τόν πόλεμον, έστειλε πενήκοντα χιλιάδας δολλάρια δια τήν ανακούφισιν τών έρφρωνών τής Κρήτης ήτινα διενεμήθησαν δια τής Έλληνικής Περιθάλψεως. Ωσαύτως τή ενεργεία του συνελέγησαν εις τήν Ουάσιγκτων τήν πρωτεύουσαν τών Ηνωμένων Πολιτειών όπου κατοικεί, και έστάλησαν εις τά Χανιά δεκατέσσαρες όλοι τόννοι ρουχισμού και τροφίμων άτινα ως πληροφορούμεθα έλήφθησαν και διενεμήθησαν εις τά Χανιά υπό τού Δημάρχου κ. Σκουλά. Ο κ. Καλιγιάννης έξυπηρετεί άφιλοκερδώς τήν Παγκρητικήν ως ό ούτως ειπείν ισόβιος Νομικός της Σύμβουλος από τό 1936, ήν καθοδηγεί και ποδηγετεί από τής νομικής πλευράς μετά παραδειγματικής δεξιότητος και σηγέσεως.

Τόν σεμνόν και ευγενή αυτόν Κρήτα συγχαίρομεν θερμώς δια τήν εις τάς Ην. Πολιτείας δράσιν του υπέρ τής πατρίδος μας ευχόμενοι όπως τό παράδειγμά του μιμηθούν όλοι οι δυνάμενοι εκ τών όμογενών τής Αμερικής».

ΚΩΣΤΑΣ ΜΠΟΥΡΜΠΑΚΗΣ

Ο καταπληκτικότερος Κρής. Ο άνθρωπος που με βοηθούς τήν τύχη και τά δυό γερά χέρια του κατέκτησε τή ζωή. Μάτι άστραφτερό. Νοός διαυγής και ψυχή άτόφια κρητικιά.

Γεννήθηκε στο χωριό Φρέ Αποκορώνου στα 1899 και νωρίς έφυγε για τή χώρα τών όνειρων του για να γυρίση ύστερα από πολλά χρόνια άμπλουτος και να βοηθήση τήν οίκογένειάν του και τόν τόπον του.

Στό Πίτσιμπουργκ που μένει και που είναι Πρόεδρος τών Κρητών, είναι από όλους αγαπητός και αξιοσεβάστος. Προοδευτικός στο έπακρον δημιούργησε μιá παραμυθένια πόλιν τήν Λάνγελοθ φυτεύοντας δένδρα, χαράσσοντας δρόμους και πλατείες. Οι κάτοικοι τόν λατρεύουν και τόν εκτιμούν. Έχει ως όνειρο να βοηθήση τήν ιδιαιτέρα του πατρίδα τήν Κρήτη, και τό χωριό του τόν Φρέ. Ύστερα από άπουσία 40 χρόνων κατέβηκε με μεγάλη συγκίνηση να ξαναδϊη τόν τόπον που γεννήθηκε και να φιλήση τό χώμα του χωριού του. Μαζί του κρατούσε μιá κινηματογραφική μηχανή και γύρισε σε τανία όλα τά γνωστά μέρη για να τά μεταφέρει μακριά άπ' τόν ώκεανό στην ξένη πατρίδα. Όταν θά τά βλέπει πάνω στο ταμπλό θά ξαναζή τις άξέχαστες ώρες τής πατρίδος, τής Κρήτης που τόσο αγαπά.

Μέσα στις δεκάδες τών έκλεκτών μας ξένων ό κ. Κωνστ. Μπουρμπάκης έχει έκλεκτή θέση, γιατί αγαπήθηκε και θαυμάστηκε άπ' τόν λαό τής πατρίδος του Κρήτης.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΒΛΑΧΑΚΗ

Μαζί με τούς έκλεκτούς ξένους μας συγκαταλέγεται και ή κα Δήμητρα Βλαχάκη Πρόεδρος του σωματείου αλληλοβοηθείας Ν. Υόρκης «Πασιφάη». Η «Πασιφάη» είναι ένα λαμπρόν σωματείο τής Αμερικής, ιδρύ-

θηκε πρὶν 13 χρόνια ἀπὸ τὴν ἀειμνηστὴ Τζίνα Φακὴ καὶ συνεργάζεται στενότερα γιὰ ἔθνικοὺς πάντα σκοποὺς μὲ τὸ μεγάλο Κρητικὸ σὺλλογο «Ὁμόνοια» καὶ τὴν «Παγκρήτιον Ἐνωσιν» τῆς Ν. Ὑόρκης, πού ἡ δράσις των εἶναι ἀρκετὰ γνωστὴ καὶ μεγάλη.

Ἐνας ἀπὸ τοὺς σκοποὺς τῆς «Πασιφάνης» εἶναι ἡ παροχὴ βοηθείας εἰς τὰ μέλη τῆς ἀλλὰ καὶ εἰς πάντα δυστυχοῦντα. Εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τῆς αὐτοῦ ἐδοθήθη ἀρκετὰ τοὺς λεπτοὺς τῆς Σπιναλόγκας καὶ ἔδωσε 5 χιλιάδες δολλάρια γιὰ τὸ Βενιζέλειο Σανατόριο.

Γενικὰ τὸ λαμπρὸ αὐτὸ Σωματεῖον ἀναπτύσσει μιὰ ζωηρὴ δράση μὲ τὴν ἀκούραστὴ Πρόεδρο του Καν Βλαχάκη, πού ἐπὶ πέντε συναπτὰ ἔτη τιμᾶ καὶ τὰ σωματεῖα καὶ τὸ Κρητικὸ ὄνομα.

Τὸ Συμβούλιον τῆς «Πασιφάνης» ἀποτελεῖται ἐκ τῶν κυριῶν Κλειοῦς Μυριαλάκη, Μαρίας Πωλογιώργη, Μαρίας Δήμου καὶ Γεωργίας Σταυρουλάκη. Ὅλες μαζί ἀλλὰ καὶ κάθε μιὰ χωριστὰ ἔχουν νὰ ἐπιδείξουν μεγάλη κοινωνικὴ δράση.

Ἡ ἀκούραστος πρόεδρος Καν Βλαχάκη ἀναπτύσσει μιὰ ἀξιοζήλευτη δράση καὶ τιμᾶ τὸ κρητικὸ ὄνομα στὴν Ἀμερικὴ.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ Ι. ΦΩΤΑΚΗΣ

Μαζὶ μὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς ἐκδρομεῖς τῆς Παγκρητικῆς συγκαταλέγεται καὶ ὁ διαλεκτὸς Ρεθύμνιος ἀριστα ἐγκατεστημένος εἰς Σικάγον καὶ εὐεργέτης τοῦ Βενιζελείου Σανατορίου κ. Δημοσθένης Ἰ. Φωτάκης μετὰ τοῦ υἱοῦ του Ἰωάννου. Τὸ χωριὸν πού τὸν γέννησε, τὸ Ἀποδοῦλου, ἐπεφύλαξε εἰς τὸν φιλόνηθρον κ. Φωτάκη μιὰ ἐνθουσιώθη ὑποδοχὴ. Σκηνὲς συγκινητικῆς ἔλαβον χώρην καὶ τὰ δάκρυα βλων ἔτρεχον θταν ἔβλεπαν τὸν ἄνθρωπον πού τόσο τοὺς δοθήθησε, νὰ ξανάρχεται στὸ χωριὸ του ὕστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια.

Ἄλλὰ οἱ ἐκλεκτοὶ μας ξένοι δὲν σταματοῦν ὡς ἐδῶ. Στὴ χωρία αὐτὴ ἔχομε τὸν πρώην Πρόεδρον κ. Γ. Κωνσταντουλάκην, τὸν πρώην Ὑπάτο κ. Κωνστ. Μαλιώτη τὸν συντάκτῃ τῆς «Κρήτης» ἐκλεκτὸ λογοτέχνη κ. Ἰωάν. Μαραγκουδάκη καὶ ἄλλους Κρήτας πού τιμοῦν τὸ κρητικὸ ὄνομα στὴ Μεγάλῃ ὑπερατλαντικῇ Δημοκρατίᾳ.

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ Κ. ΣΑΚΟΡΡΑΦΟΣ
ΔΙΑ ΤΟ "ΛΕΥΚΩΜΑ ΤΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΕΙΟΥ,"

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΟΝ ΕΓΓΡΑΦΟΝ

Χανιά τῆ 9)3)1954

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΚΡΗΤΗΣ
ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Φίλε κ. Μητσοτάκη

Μετὰ μεγάλης ικανοποιήσεως ἐπληροφορήθην τὴν παρ' ὑμῶν προσεχῆ ἔκδοσιν μιᾶς ἐργασίας σας ἀφιερωμένης εἰς τὸ «ΒΕΝΙΖΕΛΕΙΟΝ ΣΑΝΑΤΟΡΙΟΝ» Ἡρακλείου καὶ εἰς τὸ Γεν. Νοσοκομεῖον Ρεθύμνης,

Ἡ μέχρι σήμερον ἐξαιρετικὴ σας συγγραφικὴ ἐπιτυχία ἐγγυᾶται προκαταβολικῶς τὴν ἀπὸ πάσης πλευρᾶς ἀρτιότητα καὶ τοῦ νέου σας πονήματος. Προσωπικῶς ἐγὼ ὡς Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Γενικῆς Διοικήσεως Κρήτης εἶμαι εὐτυχῆς διότι τὰ ἐγκαίνια τῶν δύο αὐτῶν ναῶν τῆς Ὑγείας, σημαντικωτάτων διὰ τὴν ἐποχὴν μας ἔργων, ἔγινεν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας.

Σὰς εὐχαριστῶ καὶ σὰς συγχαίρω ὀλόθερμα διὰ τὴν ὠρξία σας αὐτὴ ἐργασία.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΚΟΡΡΑΦΟΣ
Γενικὸς Γραμ. Γ.Δ. Κρήτης

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ ΤΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΕΙΟΥ ΣΑΝΑΤΟΡΙΟΥ

Ἐπιμέλεια : ΚΥΡΙΑΚΟΥ Ε. ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ

Τυπώθηκε στὸ τυπογραφεῖο τοῦ

Κ. ΜΑΝΩΛΗ ΠΕΤΡΑΚΗ

